Редакцијски пречишћен текст

ЗАКОН

о ваздушном саобраћају

„Службени гласник РС“, бр. 73 од 12. октобра 2010, 57 од 1. августа 2011, 93 од 28. септембра 2012, 45 од 22. маја 2015, 66 од 4. августа 2015 - др. закон, 83 од 29. октобра 2018, 9 од 4. фебруара 2020, 62 од 27. јула 2023, 19 од 6. марта 2025, 63 од 10. јула 2026 - Аутентично тумачење

Глава прва

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови којима се омогућава да се ваздушни саобраћај у Републици Србији одвија безбедно и обезбеђено.

Ваздухоплови на које се примењује овај закон

Члан 2.

Овај закон примењује се на ваздухоплове док су на територији Републике Србије, изузев кад је друкчије предвиђено потврђеним међународним уговором, а на војне ваздухоплове и војни део мешовитог аеродрома само кад је овим законом изричито предвиђено.

На цивилне ваздухоплове који су регистровани у Републици Србији, а који се налазе изван територије Републике Србије, овај закон примењује се само ако то није супротно прописима државе на чијој се територији ваздухоплови налазе или потврђеном међународном уговору.

Значење израза

Члан 3.*

Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:*

1) *авион* је ваздухоплов са погоном, тежи од ваздуха, који свој узгон у свим фазама лета углавном производи аеродинамичким реакцијама на његовим површинама;**

1а) *аеродром* је свако дефинисано подручје (укључујући све објекте, инсталације и опрему) на копну или на води или на фиксној, приобалној или плутајућој структури, које је у целини или делимично намењено за слетање, полетање и кретање ваздухоплова;**

2) *аеродром са усклађеним редом летења* је аеродром на коме постоји могућност загушења саобраћаја у одређеним периодима дана, недеље или године, које може да се избегне договором авио-превозилаца и на коме се именује усклађивач реда летења, у циљу поједностављивања обављања делатности авио-превозилаца који обављају или намеравају да обављају саобраћај на том аеродрому;*

3) *аеродромска инфраструктура* је основна физичка, логичка, технолошка и информационо-комуникациона структура која обухвата маневарске површине, платформе, саобраћајнице, објекте, инсталације, системе и опрему;*

3а) *аеродромска саобраћајна зона* је ваздушни простор одређених димензија, успостављен око аеродрома ради заштите аеродромског саобраћаја;***

3б) *аеродром/хелидром који је отворен за јавну употребу* је аеродром, односно хелидром који је доступан свим корисницима под истим условима и чије време отворености се објављује у ваздухопловним информативним производима;***

3в) *амбалажа за транспорт опасне робе* је једна или више посуда и сви други саставни делови, друге компоненте или материјали, који су потребни да би посуда испунила своју функцију резервоара и сигурносну функцију за прихватање и сигурно чување садржаја;***

3г) *безбедно учешће у ваздушном саобраћају* је учешће у ваздушном саобраћају при коме је вероватноћа да дође до смрти, повреде, болести, материјалне штете или штете по животну средину занемарљива;***

3д) *безбедносна провера* је провера идентитета лица и његовог претходног искуства, укључујући евентуални казнени досије и било које друге безбедносне информације релевантне за процену подобности лица;**

3ђ) *безбедносно осетљива информација од значаја за обезбеђивање у ваздухопловству* је свака информација која би, у случају да дође у посед неовлашћених лица, могла да се искористи за вршење радње незаконитог ометања или да на други начин доведе до рањивости система обезбеђивања. У ове информације спадају нарочито:**

(1) Национални програм за обезбеђивање у ваздухопловству,**

(2) Програм обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству,**

(3) Програм за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству,**

(4) други акти означени ознаком тајности и мере које се односе на обезбеђивање у ваздухопловству,**

(5) аеродромски програм за обезбеђивање у ваздухопловству,**

(6) програм за обезбеђивање у ваздухопловству авио-превозиоца,**

(7) стандардне оперативне процедуре у вези са обезбеђивањем у ваздухопловству које описују специфичне мере обезбеђивања у ваздухопловству,**

(8) детаљи о резултатима провера у области обезбеђивања у ваздухопловству и других активности контроле квалитета из ове области,**

(9) информације о претњама и процене ризика,**

(10) информације о инцидентима у области обезбеђивања,**

(11) поступци у случају радњи незаконитог ометања,**

(12) планови за ванредне ситуације који се односе на обезбеђивање у ваздухопловству,**

(13) цртежи, фотографије и видео-снимци који приказују тачке прегледа обезбеђивања, опрему за обезбеђивање која није видљива јавности, службене пролазе, друге приступне тачке за улазак у контролисане и обезбеђивано-рестриктивне зоне, као и све друге области које могу да укажу на слабе тачке обезбеђивања у ваздухопловству,**

(14) информације о раду опреме за обезбеђивање, као и информације о детекционим стандардима те опреме, подешавањима калибрације, софтверу, итд.;**

4) *беспилотни ваздухоплов* је сваки ваздухоплов који се користи аутономно или је пројектован да се користи аутономно или да се њиме управља даљински, без пилота у ваздухоплову;**

5) *ваздухоплов* је свака направа која се одржава у атмосфери услед реакције ваздуха, осим реакције ваздуха који се одбија од површине земље;*

5а) ваздухоплов у стању нужде је ваздухоплов у посебном стању у коме постоји основана сумња да ваздухоплову и лицима у њему прети озбиљна и непосредна опасност за безбедност тако да ваздухоплову треба пружити неодложну помоћ, а још не постоји могућност да се одреди да ли је дошло до догађаја;**

6) *ваздухопловно-моделарски клуб или удружење* је спортско удружење које обавља активности ваздухопловног моделарства, регистровано у Агенцији за привредне регистре у складу са законом којим се уређује поступак регистрације;**

7) *ваздухопловни производ* чине ваздухоплов, мотор и елиса;*

7а) ваздушни саобраћај је летење ваздухоплова или кретање ваздухоплова по маневарским површинама и платформи аеродрома;**

8) *време летења* је:*

– за авионе, моторне једрилице и ваздухоплове са вертикалним узлетањем – укупно време од тренутка првог покретања ваздухоплова у сврху полетања до тренутка потпуног заустављања на крају лета;*

– за хеликоптере – укупно време од тренутка почетка окретања лопатица главног ротора до тренутка њиховог потпуног заустављања на крају лета;*

– за ваздушне бродове – укупно време од тренутка када је ваздушни брод ослобођен везе са платформом у сврху полетања до тренутка потпуног заустављања на крају лета и његовог везивања на платформи;*

– за једрилице – укупно време од тренутка када једрилица започиње залет у циљу полетања до тренутка потпуног заустављања на крају лета;*

– за балоне – укупно време од тренутка када се корпа одвоји од земље у циљу полетања до тренутка потпуног заустављања на крају лета;*

9) *време летачке дужности* је период који почиње од тренутка када се од члана посаде захтева да се јави на дужност у вези са извршењем једног или више летова, до тренутка када се ваздухоплов потпуно заустави и када се мотори угасе на крају последњег лета на коме члан посаде обавља послове активног члана посаде;*

9а) *географска зона за системе беспилотних ваздухоплова* је део ваздушног простора који се утврђује како би се олакшале, ограничиле или забраниле операције система беспилотних ваздухоплова и на тај начин умањили ризици који проистичу из тих операција, а који се односе на безбедност, приватност, заштиту података о личности, обезбеђивање или животну средину;**

9б) *даљински пилот* је физичко лице које је одговорно за безбедно обављање лета беспилотног ваздухоплова управљањем његовим летачким командама ручно или, ако беспилотни ваздухоплов лети аутоматски, праћењем његовог курса и задржавањем могућности интервенисања и промене курса у сваком тренутку;**

10) *делови, уређаји и опрема* су сваки инструмент, опрема, механизам, део, апарат, прибор, софтвер или додатна опрема, укључујући комуникациону опрему, који се употребљава или је намењен за употребу при коришћењу или надзору ваздухоплова у лету или који је инсталиран у ваздухоплов или причвршћен на ваздухоплов, што обухвата и делове структуре ваздухоплова, делове мотора или делове елисе или опреме која се користи за маневрисање ваздухоплова са земље;*

11) догађај је сваки догађај који је повезан са безбедношћу, а који угрожава или који би, ако се не отклони или ако се пренебрегне, могао да угрози ваздухоплов, лица која се налазе у њему или било које друго лице, а који нарочито обухвата удес или озбиљну незгоду;**

12) *додатни чланови посаде* су техничко особље у саставу посаде, које не спада у летачку или кабинску посаду, али коме је оператер ваздухоплова доделио дужности у ваздухоплову или на земљи ради помоћи пилоту на летовима при којима се може захтевати употреба посебне опреме у ваздухоплову;*

12а) *држава порекла* је држава на чијој територији се врши први утовар пошиљке у ваздухоплов;**

13) *забрањена зона* је одређени део ваздушног простора изнад одређене територије у коме је забрањено летење;*

14) брисана је (види члан 1. Закона - 19/2025-68)

15) *интероперабилност* је низ функционалних, техничких и оперативних карактеристика система и саставних елемената техничких система ваздушне пловидбе, као и њихових оперативних поступака, у циљу безбедног, непрекидног и ефикасног рада;*

15а) *испитивање обезбеђивања* је унапред најављена свеобухватна анализа рада оператера аеродрома, авио-превозиоца или других субјеката који обављају послове у вези са обезбеђивањем у ваздухопловству, која има за циљ утврђивање слабих тачака које би могле да се искористе за извршење радњи незаконитог ометања, као и утврђивање мера обезбеђивања које су неопходне да се реализује утврђена политика;**

15б) *јавна зона аеродрома* је део аеродрома, односно објекти на аеродрому или њихови делови и околно земљиште којима се може приступити без ограничења;**

15в) *јединица за утовар робе (Unit load device, ULD)* је свака врста теретног контејнера, ваздухопловног контејнера, ваздухопловне палете са мрежом или ваздухопловне палете са покривком и мрежом;**

16) *калибража из ваздуха* је провера из ваздуха земаљских навигационих и надзорних система, ваздухопловних телекомуникација и опреме за светлосну сигнализацију на аеродромима, у циљу да параметри наведених система задовољавају захтеве за експлоатацију и која може бити периодична или пред њихово пуштање на коришћење;*

17) *комерцијално летење* је сваки лет ваздухоплова за новчану накнаду или другу противвредност, који је доступан јавности или који се, ако није доступан јавности, одвија на основу уговора између оператера ваздухоплова и корисника услуга, при чему корисник услуга нема контролу над оператером ваздухоплова;*

18) *контрола обезбеђивања* је начин којим може да се спречи уношење оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци које могу бити искоришћене да се изврши радња незаконитог ометања;****

19) *контрола приступа* је примена поступака, мера и активности за спречавање приступа неовлашћеним лицима и возилима;*

20) *контролисана зона аеродрома* је површина за кретање на аеродрому, околно земљиште и објекти или њихови делови којима је приступ контролисан;****

21) *координисани аеродром* је аеродром на коме је за слетање и полетање неопходно да авио-превозилац или други оператер ваздухоплова има слот додељен од стране координатора, изузев ако је реч о државним летовима, хуманитарним летовима или слетањима у стању нужде;*

22) *корисник ваздушног простора* је цивилни или државни ваздухоплов који лети у ваздушном простору, као и други корисник који захтева употребу ваздушног простора;*

22а) летећи објекат је објекат који није ваздухоплов или беспилотни ваздухоплов****, чијим кретањем кроз атмосферу није могуће управљати након започињања кретања;****

23) *линија* је лет у једном правцу између аеродрома првог полетања и аеродрома крајњег одредишта;*

24) *локална ноћ* је сваки период у трајању од осам сати између 22 h и 8 h по локалном времену;*

25) *локални дан* је период од 24 сата који почиње у 00,00 h по локалном времену;*

26) *локални лет* је лет који не обухвата превоз путника, пртљага, поште и робе између различитих аеродрома или других одобрених места за слетање;*

27) *маневарска површина* је део аеродрома који је одређен за полетање, слетање и рулање ваздухоплова, осим платформи;*

28) *међународна препоручена пракса* је било која спецификација за физичке карактеристике, конфигурацију, опрему, перформансе, особље или процедуре чија је једнообразна примена прихваћена као пожељна за безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству, редовност или ефикасност ваздушног саобраћаја и коју држава настоји да испуни, у складу са Конвенцијом о међународном цивилном ваздухопловству, Чикаго 1944;*

29) *међународни стандард* је било која спецификација за физичке карактеристике, конфигурацију, опрему, перформансе, особље или процедуре, чија је једнообразна примена прихваћена као неопходна за безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству или редовност ваздушног саобраћаја и коју држава мора да испуни, у складу са Конвенцијом о међународном цивилном ваздухопловству, Чикаго 1944;*

30) *метеоролошка анализа* је информација настала детаљним проучавањем стања атмосфере изнад посебне области, заснованог на актуелним осматрањима;*

31) *метеоролошка прогноза* је информација о очекиваним метеоролошким условима за одређено време или период и за одређену област или део ваздушног простора;*

32) *метеоролошки извештај* је информација о осмотреним метеоролошким условима који се односе на одређено време и локацију;*

32а) *налог за пловидбеност* је документ којим се одређују мере које морају да се предузму да би се поново достигао прихватљив ниво безбедности ваздухопловног производа;**

32б) *насумичне мере обезбеђивања* су мере обезбеђивања у ваздухопловству које се спроводе коришћењем методе случајног узорка;***

33) *незгода ваздухоплова* је догађај повезан са коришћењем ваздухоплова који није удес, а који утиче или би могао да утиче на безбедност коришћења ваздухоплова;*

33а) *непраћени предати пртљаг* је регистровани предати пртљаг за превоз у пртљажном простору ваздухоплова којим се не превози лице које је пртљаг предало на превоз;***

33б) *непредвидивост у спровођењу мера обезбеђивања* је предузимање мера обезбеђивања у ваздухопловству у неправилним временским интервалима, на различитим локацијама и/или различитим средствима, у дефинисаном оквиру, у циљу повећања ефикасности мера и ефекта одвраћања од радњи незаконитог ометања;***

34) *обезбеђивано-рестриктивна зона* је део контролисане зоне аеродрома, који је идентификован као област са приоритетним ризиком и у коме се, поред ограничења приступа, примењују и друге контроле обезбеђивања у ваздухопловству;****

34а) *обележени простор* је простор који је посредством контроле приступа одвојен од обезбеђивано-рестриктивних зона аеродрома или, ако обележени простор сам чини обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома, који је посредством контроле приступа одвојен од других обезбеђивано-рестриктивних зона аеродрома;**

35) *област информисања ваздухоплова у лету* је ваздушни простор одређених димензија у којем се пружају услуге информисања ваздухоплова у лету и узбуњивања;*

36) *опасна зона* је део ваздушног простора утврђених димензија у коме се, у одређеним временским интервалима, могу одвијати активности опасне по летење ваздухоплова;*

36а) *опасна роба* су предмети или материје који могу да представљају ризик за здравље, безбедност, имовину или животну средину и који су наведени у листи опасне робе у Техничким инструкцијама или су класификовани у складу са тим инструкцијама;**

37) *оператер аеродрома* је свако правно или физичко лице које управља аеродромом и има сертификат, дозволу за коришћење или сагласност за коришћење аеродрома;*

38) *оператер ваздухоплова* је свако правно или физичко лице које користи или намерава да користи један или више ваздухоплова;*

38а) *оператер система беспилотног ваздухоплова* је свако правно или физичко лице које користи или намерава да користи један или више система беспилотних ваздухоплова;**

39) *оперативна дозвола* је исправа којом се њен ималац овлашћује да обавља јавни авио-превоз како је наведено у њој;*

40) *оперативни ваздушни саобраћај* су сви летови који се не обављају у складу са правилима за општи ваздушни саобраћај, већ према правилима и процедурама које су прописали надлежни државни органи;**

41) *општи ваздушни саобраћај* су сви летови ваздухоплова, као и летови државних ваздухоплова, који се обављају у складу са правилима и процедурама Међународне организације цивилног ваздухопловства;*

41а) *организатор транспорта опасне робе* је лице које по основу уговора, у своје име, а за рачун пошиљаоца или примаоца опасне робе, организује транспорт или обавља друге услуге које се односе на транспорт опасне робе;**

42) *паркинг позиција* је одређени део платформе који је намењен за паркирање ваздухоплова;*

43) *план лета* је скуп података и информација о намераваном лету или делу лета ваздухоплова, који се достављају јединицама пружаоца услуга у ваздушном саобраћају;*

44) *платформа* је одређено подручје које је намењено за смештај ваздухоплова ради укрцавања или искрцавања путника, утовара или истовара поште или терета, снабдевања горивом, паркирања или одржавања;*

44а) *пловидбеност ваздухоплова* је способност ваздухоплова да безбедно учествује у ваздушном саобраћају на основу његове усклађености са прописаним захтевима;**

45) *познати пошиљалац* је пошиљалац који је овлашћен да припрема робу или пошту за свој рачун и чији поступци испуњавају заједничка правила и стандарде обезбеђивања у ваздухопловству у довољној мери да се омогући превоз робе и поште било којим ваздухопловом;**

46) *познати снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому* је снабдевач кога је оператер аеродрома овластио за испоруку залиха намењених потрошњи на аеродрому у обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома;*

47) *полетно-слетна стаза* је дефинисана правоугаона површина на аеродрому на копну која је намењена за слетање и полетање ваздухоплова;*

48) *посебне делатности у ваздушном саобраћају* су делатности, осим јавног авио-превоза, при којима се ваздухоплов користи за посебне активности, као што су пољопривреда, изградња, фотографисање, надзор и праћење, осматрање, рекламирање из ваздуха и сл;*

48а) *пошиљалац опасне робе* је привредно друштво, друго правно лице или предузетник, које у своје име и за свој рачун, или за неко треће лице отпрема опасну робу. Ако се транспорт обавља на основу уговора о превозу, пошиљаоцем се сматра пошиљалац по овом уговору;**

49) *преглед обезбеђивања* је примена техничких или других средстава за препознавање и/или откривање оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци који могу да буду искоришћени за извршење радње незаконитог ометања;**

49а) *преглед обезбеђивања ваздухоплова* је детаљан преглед унутрашњости и спољашности ваздухоплова у сврху откривања сумњивих предмета, оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци;**

50) *предати пртљаг* је пртљаг који је намењен за превоз у пртљажном простору ваздухоплова;*

51) *прекогранична зона* је структура ваздушног простора која се простире преко државних граница и/или граница области информисања у лету;*

52) *препрека* означава све фиксне (привремене или сталне) и покретне објекте или њихове делове, који:*

– су смештени на површини намењеној за кретање ваздухоплова по тлу, или*

– надвишавају дефинисане површи намењене за заштиту ваздухоплова у лету, или*

– се налазе изван тих дефинисаних површи и који су оцењени као опасни за ваздушну пловидбу;*

53) *привремено издвојени део ваздушног простора* је део ваздушног простора који је издвојен на одређено време на захтев одређеног корисника ради његовог искључивог коришћења од стране тог корисника;*

54) *привремено резервисани део ваздушног простора* је део ваздушног простора привремено резервисан за одређеног корисника, али може бити доступан и другим корисницима, по одобрењу јединице контроле летења;*

54а) *проблематични путници* су путници који не поштују правила понашања на аеродрому или у ваздухоплову или не поштују упутства аеродромског особља или чланова посаде и тиме нарушавају јавни ред и мир и дисциплину на аеродрому или у ваздухоплову;**

54б) *провера обезбеђивања ваздухоплова* је преглед оних делова унутрашњости ваздухоплова до којих су путници можда имали приступ, заједно с прегледом пртљажног простора ваздухоплова, у сврху откривања сумњивих предмета, оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци;**

54в) *психоактивне супстанце* су алкохол, опијати, канабиноиди, седативи и хипнотици, кокаин, други психостимуланси, халуциногени, као и испарљиви растварачи, док су кофеин и дуван изузети;**

54г) *путници неприхватљивог понашања* су путници укрцани у ваздухоплов који, од момента затварања врата ваздухоплова пре полетања, до момента њиховог отварања по слетању, изврше неку од следећих радњи:**

(1) напад, застрашивање, претњу или другу радњу која може да угрози ред и безбедност ваздухоплова, безбедност особља, лица и имовине који су укрцани на ваздухоплов;**

(2) напад, застрашивање, претњу, ометање или другу радњу која може да утиче на смањење способности чланова посаде за вршење дужности у току лета;**

(3) намерно оштећење ваздухоплова, његових компоненти или пратеће опреме, као и свесно пропуштање вршења појединих радњи, што може да угрози ред и безбедност ваздухоплова и особља, као и имовине на ваздухоплову;**

(4) саопштавање лажних информација са циљем угрожавања безбедности ваздухоплова у лету;**

(5) неизвршавање прописаних команди или инструкција које се издају због безбедности, уредности или ефикасности операција;**

55) *радно време члана посаде* је период који започиње од тренутка кад се члан посаде јави на дужност по захтеву оператера ваздухоплова или започне обављање дужности, до тренутка кад буде ослобођен свих дужности, укључујући и дужности након лета;*

56) *регулисани агент* је авио-превозилац, посредник (агент), шпедитер или неки други субјект који је овлашћен да обавља контролу обезбеђивања робе или поште;*

57) *регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи током лета* је снабдевач који је овлашћен за непосредну испоруку на ваздухоплов залиха намењених потрошњи током лета;*

57а) *ред летења* је распоред летова са назначеним полазним аеродромом, даном и временом полетања и одредишним аеродромом, даном и временом слетања;**

58) *ризик* је предвиђена вероватноћа и озбиљност последица или исхода опасности;**

59) *рулна стаза* је одређена површина на аеродрому на копну која је намењена за рулање ваздухоплова и која служи за повезивање различитих делова аеродрома укључујући:*

(1) стазу за кретање ваздухоплова до паркинг позиције – део платформе који је пројектован као рулна стаза и која омогућава приступ искључиво паркинг позицијама,*

(2) рулну стазу на платформи – део система рулних стаза који се налази на платформи и којим се обезбеђује путања за кретање ваздухоплова преко платформе,*

(3) рулну стазу за брзи излазак ваздухоплова – рулна стаза која је повезана са полетно-слетном стазом под оштрим углом и која је пројектована тако да омогућава да ваздухоплов који је слетео изађе са полетно-слетне стазе при већим брзинама од оних које се постижу на другим рулним стазама за излазак ваздухоплова, чиме се смањује време заузетости полетно-слетне стазе;*

60) *рута ваздушног саобраћаја* је ваздушни пут, саветодавна рута, контролисана или неконтролисана рута, рута у доласку или одласку са аеродрома, успостављена првенствено ради усмеравања токова саобраћаја у сврху пружања услуга у ваздушном саобраћају, а дефинише се* параметрима руте који укључују ознаку, смер у односу на значајну тачку, удаљеност између значајних тачака, обавезу извештавања о позицији и минималне безбедне висине на рути;***

61) *ручни пртљаг* је пртљаг који путник уноси са собом у путничку кабину ваздухоплова;*

61а) *систем беспилотног ваздухоплова* означава беспилотни ваздухоплов и опрему за даљинско управљање њиме;**

62) *сложени моторни ваздухоплов* је:*

(1) авион:*

– с максималном сертификованом масом на полетању већом од 5.700 kg, или*

– који је сертификован за највећи број путничких седишта који је већи од 19, или*

– који је сертификован за летење са посадом коју чине најмање два пилота, или*

– који има један или више турбомлазних мотора или има више турбоелисних мотора, или*

(2) хеликоптер који је сертификован:*

– с максималном масом на полетању већом од 3.175 kg, или*

– за највећи број путничких седишта који је већи од девет, или*

– за летење са посадом коју чине најмање два пилота,*

(3) ваздухоплов са нагибним ротором;*

63) *слот* је дозвола коју даје координатор за коришћење целокупне аеродромске инфраструктуре за обављање јавног авио-превоза на координисаном аеродрому одређеног дана у одређено време, за потребе полетања или слетања;*

63а) брисана је (види члан 1. Закона - 19/2025-68)

64) *тело које управља аеродромом* је тело које, поред других активности или независно од њих, има за циљ, на основу закона или другог прописа, руковођење и управљање инфраструктуром аеродрома, као и координацију и контролу делатности различитих оператера на том аеродрому;**

65) *технички систем ваздушне пловидбе* је скуп саставних елемената на ваздухоплову и на земљи, као и сателитских уређаја, који омогућавају пружање услуга у ваздушној пловидби током свих фаза операција ваздухоплова;*

66) *условна рута* је рута ваздушног саобраћаја или њен део, која нема стални карактер и може да се планира и користи под прописаним условима;*

67) *условно забрањена зона* је део ваздушног простора утврђених димензија, изнад копнених подручја или територијалних вода државе, у коме је летење ваздухоплова ограничено у складу са одређеним условима;***

68) *функционални систем* је комбинација опреме, процедура и људских ресурса који су организовани у целину ради обављања одређене делатности;*

69) *хелидром* је аеродром или одређена површина на земљи или објекту која је, у потпуности или делимично, намењена за слетање, полетање и кретање хеликоптера на земљи*;**

70) Cospas-Sarsat је непрофитна међувладина организација која управља глобалним сателитским системом за откривање и лоцирање активираних предајника за случај нужде (ваздухопловних, пловних и личних***) и прослеђује информације одговарајућем спасилачко-координационом центру.****

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

***Службени гласник РС, број 9/2020

****Службени гласник РС, број 19/2025

Ваздушни простор Републике Србије

Члан 4.

Ваздушни простор Републике Србије је простор изнад територије Републике Србије.

Коришћење ваздушног простора Републике Србије слободно је за све ваздухоплове који обављају ваздушни саобраћај, према међународним актима, овом закону и другим прописима.

Правила летења*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 4а*

У ваздушном простору Републике Србије ваздухоплови се морају придржавати правила летења.*

Правила летења из става 1. овог члана утврђују се прописом који доноси Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије.*

Одредбе прописа из става 2. овог члана примењују се на све ваздухоплове који обављају општи ваздушни саобраћај у ваздушном простору Републике Србије.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Цивилни и државни ваздухоплови

Члан 5.

Цивилни ваздухоплови Републике Србије су ваздухоплови који су уписани у Регистар ваздухоплова Републике Србије и Евиденцију ваздухоплова Републике Србије.

Државни ваздухоплови су војни ваздухоплови, ваздухоплови органа унутрашњих послова, царински ваздухоплови, као и ваздухоплови који се искључиво користе за превоз шефова држава или влада и високих државних делегација.

Војни ваздухоплови Републике Србије су ваздухоплови који су уписани у Регистар војних ваздухоплова и који могу да лете према правилима летења која важе за општи или оперативни ваздушни саобраћај.

Летење војних ваздухоплова

Члан 6.

Летење војних ваздухоплова је летење у коме учествују војни ваздухоплови Републике Србије и страни војни ваздухоплови.

Летење војних ваздухоплова Републике Србије одвија се као аеродромско летење, ванаеродромско летење, прелети и летови посебне намене.

Ванаеродромско летење и прелети могу да се одвијају на ваздушним путевима и изван њих.

Летење војних ваздухоплова Републике Србије прописује министарство надлежно за послове одбране.

Летови посебне намене

Члан 7.

Летови посебне намене су летови војних ваздухоплова у сврху заштите суверенитета ваздушног простора, летови за проверу војних ваздухоплова после сложенијих поправки и летови ваздухоплова за оперативне потребе министарства надлежног за послове одбране.

Они имају предност над осталим летовима, изузев над летовима код којих је пилот ваздухоплова објавио стање нужде, код којих је стање нужде очигледно, којима прети незаконито ометање или који су већ предмет незаконитог ометања.

Летовима посебне намене сматрају се и летови ваздухоплова за потребе министарства надлежног за унутрашње послове, у извршавању оперативних послова.

Министар надлежан за унутрашње послове прописује летове посебне намене у извршавању оперативних послова за потребе тог министарства.

Летење изнад градова, насеља, индустријских објеката и скупова лица*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 8.*

Забрањено је летење ваздухопловом изнад густо насељених подручја градова, насеља, индустријских објеката или изнад скупова лица на отвореном испод минималне висине која ће, у случају опасности, омогућити слетање ваздухоплова без непотребног ризика по лица или имовину на земљи, осим ако је то потребно за полетање или слетање или ако је лет претходно одобрио Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат).*

Пропис којим се утврђују минималне висине и услови за издавање одобрења из става 1. овог члана доноси Директорат.*

Ако се лет испод прописане висине обавља у сврху трагања за ваздухопловом или спасавања лица, гашења пожара или се ради о лету државног ваздухоплова, није потребно одобрење Директората.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Избацивање предмета и течности

Члан 9.

Из ваздухоплова се за време лета не смеју избацивати предмети и течности, изузев ако је угрожена безбедност лета или обезбеђивање ваздухоплова, ако се ради о предметима и течностима који се користе у пољопривреди, шумарству и здравству, предметима и течностима који се користе за гашење пожара, опреми, намирницама, лековима и другим предметима потребним за збрињавање у случају елементарних непогода, као и лецима и другим рекламним предметима, под условима које ближе прописује **Дирекотрат***.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Операције система беспилотних ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10.*

Операције система беспилотних ваздухоплова се морају обављати на начин који осигурава безбедност лица на земљи и других корисника ваздушног простора и који своди на минимум ризике који могу да настану приликом коришћења система беспилотних ваздухоплова, посебно кроз одржавање одговарајућег растојања у свим фазама лета.*

Операције система беспилотних ваздухоплова могу да се обављају у отвореној, посебној или сертификованој категорији.*

За операције у отвореној категорији није потребно претходно оперативно одобрење Директората, нити је потребно да оператер система беспилотног ваздухоплова пре започињања операције достави Директорату изјаву, али је дужан да прибави одобрење за спровођење операције које издаје одговарајући субјекат ако је то одобрење предвиђено прописом из члана 42. став 8. овог закона.*

Операције система беспилотног ваздухоплова у отвореној категорији се деле на поткатегорије у зависности од оперативних ограничења за њихово спровођење, услова које мора да испуни даљински пилот и техничких захтева које мора да испуњава систем беспилотног ваздухоплова.*

За операције у посебној категорији је потребно:*

1) оперативно одобрење, које издаје Директорат на захтев оператера; или*

2) изјава оператера да ће применити мере за умањење ризика, која се подноси када обавља ону врсту операције за коју је утврђена прецизна листа мера за умањење ризика.*

Изузетно од става 5. овог члана, оперативно одобрење и изјава оператера се не захтевају:*

1) за операције које се обављају у оквиру ваздухопловно-моделарског клуба или удружења коме је издато одобрење из члана 10в овог закона;*

2) од имаоца сертификата оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (*LUC*), у складу са прописом из става 9. овог члана.*

Уз захтев за издавање оперативног одобрења за спровођење операција у посебној категорији оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да достави Директорату процену ризика, укључујући мере за умањење ризика, а Директорат издаје оперативно одобрење ако утврди да су оперативни ризици одговарајуће умањени.*

За операције у сертификованој категорији се захтева:*

1) да је систем беспилотног ваздухоплова сертификован у складу са прописом из члана 152а овог закона;*

2) да је беспилотни ваздухоплов уписан у Евиденцију ваздухоплова у складу са чланом 138. овог закона;*

3) да је оператер система беспилотног ваздухоплова сертификован;*

4) да даљински пилот поседује дозволу, ако је то предвиђено у пропису из става 9. овог члана.*

Ближе услове који морају да буду испуњени да би се операција система беспилотног ваздухоплова сврстала у одређену категорију, односно поткатегорију, оперативна ограничења за спровођење операција система беспилотних ваздухоплова, правила за спровођење процене оперативног ризика, елементе које морају да садрже оперативна изјава и оперативно одобрење, као и услове за издавање, измену, суспензију, ограничење и стављање ван снаге оперативних одобрења, прописује Директорат.*

За издавање оперативног одобрења и прихватање изјава ради спровођења операција система беспилотних ваздухоплова, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Оператер система беспилотног ваздухоплова, одговорност и регистрација*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10а*

Оператер система беспилотног ваздухоплова је одговоран за операције система беспилотног ваздухоплова и мора да предузме све потребне мере да осигура безбедност операције, а нарочито да успостави оперативне процедуре које одговарају врсти операције и могућем ризику.*

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да пре спровођења операције изврши пријаву лета уношењем захтеваних података у мобилну апликацију из члана 42. став 9. овог закона, да користи ту апликацију, као и да се придржава оперативних ограничења, техничких захтева и других услова прописаних за ону категорију операција коју обавља.*

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да за сваки лет беспилотног ваздухоплова одреди даљинског пилота и да обезбеди да су даљински пилот и друго особље које обавља задатке повезане са операцијом упознати са упутствима произвођача система беспилотног ваздухоплова, као и са процедурама и приручником оператера, да су одговарајуће оспособљени за обављање задатака у оквиру планиране операције и да им пружи информације релевантне за планирану операцију.*

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да се региструје:*

1) ако обавља операције у отвореној категорији беспилотним ваздухопловом:*

(1) чија је максимална маса на полетању најмање 250 *g* или који у случају удара у човека може да пренесе кинетичку енергију већу од 80 џула; или*

(2) који је опремљен сензором који може да прикупља податке о личности.*

2) ако обавља операције у посебној или сертификованој категорији, независно од масе беспилотног ваздухоплова.*

Директорат врши регистрацију оператера система беспилотног ваздухоплова који имају своје седиште, односно пребивалиште у Републици Србији, као и регистрацију оператера система беспилотног ваздухоплова који имају своје седиште, односно пребивалиште у страној држави, а намеравају да спроводе операције беспилотних ваздухоплова на територији Републике Србије.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које морају да испуњавају оператери система беспилотног ваздухоплова, као и начин њихове регистрације.*

За регистрацију оператера система беспилотних ваздухоплова плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Даљински пилот*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10б*

Системом беспилотног ваздухоплова може да управља даљински пилот који испуњава услове у погледу година живота и стручне оспособљености за управљање системом беспилотног ваздухоплова и који је упознат са упутствима произвођача система беспилотног ваздухоплова.*

У зависности од категорије, односно поткатегорије операције чије се спровођење планира, даљински пилот је дужан да заврши одговарајућу теоријску обуку и положи одговарајући теоријски испит који спроводи Директорат или да стекне сертификат о оспособљености даљинског пилота који издаје Директорат.*

Даљински пилот је дужан да за планирану операцију прибави информације у вези географских зона за системе беспилотних ваздухоплова, да осмотри оперативно окружење, провери постојање препрека и присуство других лица и да обезбеди да је систем беспилотног ваздухоплова у таквом стању да се планирани лет може безбедно завршити.*

Ако спроводи операције у посебној категорији даљински пилот је дужан да поштује услове утврђене у оперативном одобрењу, односно ограничења и услове наведене у оперативној изјави.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које мора да испуњава даљински пилот, старосна граница за управљање системом беспилотног ваздухоплова, услови у погледу обављања теоријске обуке и полагања теоријског испита даљинског пилота, издавање, измена, суспензија, ограничење и стављање ван снаге сертификата о оспособљености даљинског пилота, као и важење потврде о теоријској оспособљености и сертификата о оспособљености даљинског пилота.*

За проверу стручне оспособљености даљинског пилота, за издавање потврде о положеном теоријском испиту и за издавање сертификата о оспособљености плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Ваздухопловно-моделарски клубови и удружења*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10в*

На захтев ваздухопловно-моделарског клуба или удружења Директорат може да изда одобрење у којем се одређују услови под којима се у оквиру тог клуба, односно удружења могу спроводити операције система беспилотних ваздухоплова.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови за издавање, измену, суспензију и стављање ван снаге одобрења из става 1. овог члана.*

За издавање и измену одобрења из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Сертификат оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (*LUC*)*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10г*

Сертификат оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (*LUC*) издаје Директорат на захтев правног лица које је оператер система беспилотног ваздухоплова.*

Уз захтев из става 1. овог члана оператер је дужан да достави приручник у коме су описани његова организација, процедуре и активности које спроводи, као и документацију којом доказује да је успоставио одговарајући систем управљања безбедношћу и да испуњава друге услове утврђене у пропису из става 4. овог члана.*

Сертификат оператера лаког система беспилотног ваздухоплова се издаје на неодређено време и у њему се наводе права која се дају оператеру, одобрена врста операција, подручје, зона или класа ваздушног простора одобреног за операције, као и било која посебна ограничења или услови коришћења сертификата.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које мора да испуњава оператер лаког система беспилотног ваздухоплова, систем управљања безбедношћу и промене у том систему, садржај приручника, као и услови за издавање, измену, суспензију и стављање ван снаге сертификата оператера лаког система беспилотног ваздухоплова.*

За издавање и измену сертификата оператера лаког система беспилотног ваздухоплова плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Беспилотни ваздухоплови и даљински пилотирани ваздухоплови који се користе за војне потребе и потребе унутрашњих послова*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10д*

Министарство надлежно за послове одбране прописује правила летења војних беспилотних и даљински пилотираних ваздухоплова, као и страних војних беспилотних и даљински пилотираних ваздухоплова приликом извршења заједничких вежбовних и других активности.*

Министарство надлежно за унутрашње послове прописује правила летења беспилотних ваздухоплова и даљински пилотираних ваздухоплова који се користе за потребе тог министарства и Безбедносно-информативне агенције приликом извршења вежбовних и других активности.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Ракете и други летећи објекти*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 10ђ*

Ракете и други летећи објекти могу се користити у привредне, научне, образовне, спортске и друге сврхе тако да не угрожавају безбедност ваздушног саобраћаја.*

За лансирање ракета и других летећих објеката мора се претходно прибавити одобрење пружаоца услуга контроле летења.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови за лансирање ракета и других летећих објеката.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Искакање падобранаца

Члан 11.

Брисан је (види члан 3. Закона - 83/2018-41)

Ограничења ношења наоружања и активне опреме за снимање

Члан 12.

Забрањено је страном ваздухоплову да у ваздушном простору Републике Србије носи активно напуњено стрељачко, ракетно или бомбардерско наоружање, активну опрему за снимање и електронско ометање, као и да врши допуну горивом у ваздуху.*

Изузетно, у случајевима заједничких међународних војних вежби на полигонима у Републици Србији, Влада на предлог министра надлежног за послове одбране може одобрити страном војном ваздухоплову да носи активно напуњено стрељачко, ракетно или бомбардерско наоружање, као и активну опрему за снимање.

*Службени гласник РС, број 19/2025

Забрањене, условно забрањене и опасне зоне*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 13.

Брисан је (види члан 6. Закона - 19/2025-68)

Глава друга

БЕЗБЕДНОСТ У ВАЗДУХОПЛОВСТВУ (Safety)

Појам безбедности у ваздухопловству

Члан 14.

Безбедност у ваздухопловству је стање у коме су ризик од угрожавања живота и здравља људи и проузроковања штете имовини смањени и одржавани на прихватљивом нивоу, сталним уочавањем опасности и контролом ризика од уочених опасности.

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби, авио-превозиоци, оператери аеродрома, ваздухопловно-техничке организације које се баве одржавањем ваздухоплова и други субјекти које одреди Директорат (у даљем тексту: ваздухопловни субјекти) примарно су одговорни за безбедно обављање својих делатности или пружање услуга, а за безбедно обављање послова у оквиру ваздухопловног субјекта одговорни су и сви појединци који у обављању својих послова утичу на безбедност.

Национални програм безбедности у цивилном ваздухопловству

Члан 15.

У циљу постизања прихватљивог нивоа безбедности, Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја, доноси Национални програм безбедности у цивилном ваздухопловству.

Националним програмом безбедности у цивилном ваздухопловству утврђују се начела, правила и активности за достизање и унапређење прихватљивог нивоа безбедности у цивилном ваздухопловству у складу са препорученом праксом и стандардима Међународне организације цивилног ваздухопловства (Standards and recommended practices – SARPs, ICAO).

Национални програм безбедности у цивилном ваздухопловству спроводи Директорат.

Национални комитет за безбедност у ваздухопловству*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 15а*

Ради усклађивања деловања органа, организација и ваздухопловних субјеката који су одговорни за безбедност у ваздухопловству и давања препорука како да се она побољша, Влада образује Национални комитет за безбедност у ваздухопловству, као повремено радно тело Владе.*

Национални комитет за безбедност у ваздухопловству координира припрему и израду предлога Националног програма безбедности у ваздухопловству.*

Састав и начин рада Националног комитета за безбедност у ваздухопловству прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Систем управљања безбедношћу

Члан 16.*

Систем управљања безбедношћу, као саставни део система управљања, представља системски приступ управљања безбедношћу који обухвата неопходне организационе структуре, одговорности, надлежности, политике и процедуре.*

Ваздухопловни субјект је дужан да на основу Националног програма безбедности у цивилном ваздухопловству успостави и користи систем управљања безбедношћу, осим ако је другачије предвиђено прописом из става 3. овог члана.*

Услове под којима се успоставља и користи систем управљања безбедношћу, као и врсте ваздухопловних субјеката који морају да успоставе систем управљања безбедношћу прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Пријављивање догађаја Директорату

Члан 17.*

Ваздухопловни субјект и друго лице које је одређено прописом из става 4. овог члана, дужни су да на начин утврђен тим прописом пријаве Директорату сваки догађај, а остала лица то могу учинити добровољно ако сматрају да такав догађај представља стварну или потенцијалну опасност.*

Циљ пријављивања догађаја је спречавање удеса и незгода, а не приписивање кривице или одговорности.*

Директорат прикупља податке о догађајима; обезбеђује заштиту личних података подносиоца пријаве догађаја; врши анализу догађаја; преиспитује и, по потреби, мења класификацију ризика по безбедност коју је ваздухопловни субјект утврдио у складу са методологијом за класификацију ризика коју доноси Директорат; организује и спроводи обраду пријава догађаја; образује и води базу података о догађајима и размењује податке о њима са ваздухопловним властима страних држава и међународним ваздухопловним организацијама.*

Догађаји који се пријављују, лица која су обавезна да пријаве догађај, начин на који се пријављују и обрађују, штите, чувају, користе и размењују подаци о њима и начин на који се образује и води база података о догађајима ближе се одређују прописом Директората. *

*Службени гласник РС, број 83/2018

Заштита података*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 17а*

Приликом поступања са подацима о догађајима које је Директорат прикупио посредством система обавезног или добровољног пријављивања догађаја примењују се одредбе прописа којима се уређује заштита података о личности, као и прописа којима се уређује тајност података.*

Подаци из става 1. овог члана не могу се користити у друге сврхе, осим за унапређење безбедности и обезбеђивања у ваздухопловству.*

Све информације о подносиоцу пријаве догађаја, о лицима која су учествовала у догађају, као и сви документи о догађају сматрају се поверљивим и Директорат их неће проследити другом лицу, осим на захтев правосудних органа Републике Србије.**

Изузев у случају извршења кривичног дела, Директорат неће покретати поступак против лица која су повреду прописа учинили ненамерно, а није реч о крајњој непажњи, уколико је за повреду прописа Директорат сазнао искључиво посредством система обавезног пријављивања догађаја.*

Послодавци су дужни да подстичу своје запослене да, ради опште добробити, пријаве сваки догађај који сматрају стварном и потенцијалном опасношћу за безбедност ваздухопловства, без

бојазни да поводом тога могу од послодавца трпети одређене последице.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Увођење промене у функционални систем

Члан 18.

Ваздухопловни субјект који планира увођење промене у функционални систем дужан је да о намери увођења промене обавести Директорат, а ако Директорат оцени да промена може да има утицај на безбедност обављања делатности или пружања услуга или на обезбеђивање у ваздухопловству, ваздухопловни субјект је дужан да достави Директорату безбедносну аргументацију и да прибави његово одобрење за планирану промену.**

Поступак увођења промене, садржај безбедносне аргументације, поступак анализирања и процене безбедносне аргументације ближе се одређују прописом Директората.

За поступање по захтеву за прибављање одобрења за планирану промену у функционалном систему плаћа се **такса*** Директорату.

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Процена и умањење ризика

Члан 19.

Ваздухопловни субјект дужан је да стално и систематски уочава опасност, процењује и умањује ризик у обављању своје делатности ради спречавања настанка опасности и ради довођења ризика на ниво безбедности који је прихватљив.

Процена и умањење ризика примењује се на основне елементе обављања делатности, људске ресурсе, процедуре, опрему и радно окружење.

Захтеви који се односе на процену и умањење ризика, класификација озбиљности опасности и класификација ризика, ближе се одређују прописом Директората.

Безбедносна наредба и изузеће*

*Службени гласник РС, број 57/2011

Члан 19а*

Ако је у интересу безбедности цивилног ваздухопловства неопходно да се предузму хитне мере које се не могу одлагати, директор Директората одмах издаје безбедносну наредбу.*

У безбедносној наредби мора да буде наведено на кога се наредба односи, разлози за њено доношење, мере које је неопходно предузети и рок за њихово предузимање, датум ступања на снагу и, евентуално, време на које се наредба издаје.*

У изузетним случајевима и за период који не може бити дужи од* осам месеци Директорат може одобрити ваздухопловном субјекту да буде изузет од обавезе испуњења одређеног* захтева садржаног у пропису донетом на основу овог закона** уколико утврди да је ваздухопловни субјект на други начин обезбедио исти ниво безбедности који се постиже применом тог захтева.***

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на доношење наредбе у области обезбеђивања у ваздухопловству.**

*Службени гласник РС, број 57/2011

**Службени гласник РС, број 19/2025

Глава трећа

ЗАШТИТА ВАЗДУШНОГ ПРОСТОРА

Систем заштите ваздушног простора

Члан 20.

Систем заштите ваздушног простора представља скуп мера, радњи и поступака на очувању суверенитета ваздушног простора Републике Србије и обухвата: осматрање, идентификацију, поступке у

случају повреде ваздушног простора и терористичких претњи и цивилно-војну координацију.

Систем заштите ваздушног простора и услови под којима се он успоставља прописује министар надлежан за послове одбране.

Осматрање ваздушног простора

Члан 21.

Осматрање ваздушног простора Републике Србије је јединствен систем који обухвата све цивилне и војне потенцијале, а врши се у циљу успостављања и одржавања захтеваног нивоа заштите ваздушног простора и обезбеђивања ваздушног саобраћаја Републике Србије.

Идентификација у ваздушном простору

Члан 22.

Идентификација ваздухоплова у ваздушном простору Републике Србије обавља се ради спречавања повреда ваздушног простора, обезбеђивања и безбедног одвијања ваздушног саобраћаја.

Идентификацију ваздухоплова у ваздушном простору за потребе заштите ваздушног простора Републике Србије врше надлежне јединице Војске Србије и надлежне јединице пружаоца услуга у ваздушној пловидби.*

Идентификација ваздухоплова врши се на јединствен начин, а на основу споразума између министарства надлежног за послове одбране и пружаоца услуга у ваздушној пловидби кога овласти Влада.

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

Повреда ваздушног простора

Члан 23.

Улазак ваздухоплова у ваздушни простор Републике Србије, односно његов излазак из ваздушног простора Републике Србије супротно инструкцијама пружаоца услуга контроле летења, као и летење ваздухоплова супротно условима који су наведени у одобрењу надлежног органа, сматра се повредом ваздушног простора Републике Србије.**

Повредом ваздушног простора сматра се и летење страних беспилотних ваздухоплова у ваздушном простору Републике Србије без одобрења Директората.*

Одобрење из става 2. овог члана Директорат издаје на основу претходно издате сагласности министарства надлежног за послове одбране.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

План лета

Члан 24.*

Ваздухоплов може да лети у ваздушном простору Републике Србије на основу плана лета који се претходно подноси пружаоцу услуга у ваздушној пловидби.*

Садржину, начин подношења, измене и затварања плана лета у општем ваздушном саобраћају и начин издавања одобрења која претходе подношењу плана лета прописује Директорат.*

Садржина, начин подношења, измене и затварања плана лета ваздухоплова који лете у оперативном ваздушном саобраћају утврђују се прописом који доноси Влада на заједнички предлог министра надлежног за послове одбране и министра надлежног за унутрашње послове.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

План лета страног ваздухоплова

Члан 25.

Страни државни ваздухоплов може да поднесе план лета само ако му министарство надлежно за спољне послове, у сагласности с министарством надлежним за послове одбране, претходно изда дипломатско одобрење.

Страни авио-превозилац који обавља међународни јавни авио-превоз са Републиком Србијом може поднети план лета ако је лет претходно одобрио Директорат, изузев ако је потврђеним међународним уговором предвиђено да одобрење није потребно.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Терористичке претње из ваздушног простора

Члан 26.

Терористичком претњом из ваздушног простора Републике Србије сматраће се свака претња, активност или незаконита радња која може угрозити ваздухоплов, путнике и људске и материјалне ресурсе Републике Србије.

Процедуре за поступање, као и обавезе надлежних органа у случају терористичких претњи из ваздушног простора одређују се актом Владе, на предлог министра надлежног за послове одбране и министра надлежног за унутрашње послове.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Цивилно-војна координација

Члан 27.

Цивилно-војна координација и систем комуникације, који се одвијају ради заштите ваздушног простора Републике Србије уређују се посебним уговорима које закључују министарство надлежно за послове одбране и ваздухопловни субјекти.

Брисан је ранији став 2. (види члан 10. Закона - 83/2018-41)

Глава четврта

ВАЗДУШНА ПЛОВИДБА

I. ОСНОВЕ ВАЗДУШНЕ ПЛОВИДБЕ

Члан 28.

Ваздушна пловидба обухвата функцију управљања ваздушним саобраћајем и скуп услуга у ваздушној пловидби, којима се омогућава безбедно и ефикасно кретање ваздухоплова на земљи и у ваздуху.

II. УПРАВЉАЊЕ ВАЗДУШНИМ САОБРАЋАЈЕМ

1. Појам управљања ваздушним саобраћајем

Члан 29.

Управљање ваздушним саобраћајем је скуп функција у ваздухоплову и на земљи којима се омогућава безбедно и ефикасно кретање ваздухоплова током свих фаза операција ваздухоплова.

Управљање ваздушним саобраћајем обухвата функције управљања ваздушним простором и управљања протоком ваздушног саобраћаја, а у себи укључује и услуге у ваздушном саобраћају.

2. Управљање ваздушним простором

Појам и садржина управљања ваздушним простором

Члан 30.

Управљање ваздушним простором је функција планирања којом се обезбеђује ефикасно коришћење ваздушног простора преко динамичке расподеле времена коришћења ваздушног простора између различитих категорија корисника, према исказаним потребама корисника.

Управљање ваздушним простором обухвата флексибилно коришћење ваздушног простора, организацију ваздушног простора, развој и обликовање структура ваздушног простора и друге функције које су везане за управљање ваздушним простором.

Управљање ваздушним простором ближе прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја**, уз сагласност министра надлежног за послове одбране.***

*Службени гласник РС, број 83/2018

Флексибилно коришћење ваздушног простора

Члан 31.

Флексибилно коришћење ваздушног простора је концепт којим се ваздушни простор посматра као недељива целина и свакодневно прилагођава потребама корисника ваздушног простора.

Концепт обезбеђује постизање најефикаснијег коришћења ваздушног простора од свих корисника, заснованог на стварним потребама и стварном коришћењу у одређеном временском периоду.

Концепт флексибилног коришћења ваздушног простора заснива се на три нивоа управљања ваздушним простором: на стратешком, пре-тактичком и тактичком нивоу.

Влада ближе прописује концепт флексибилног коришћења ваздушног простора.

Стратешки ниво управљања ваздушним простором

Члан 32.

Стратешки ниво управљања ваздушним простором је здружени цивилно-војни процес којим се одређује национална политика управљања ваздушним простором и обавља неопходно стратешко планирање, при чему се узимају у обзир захтеви домаћих и страних корисника ваздушног простора и пружалаца услуга у ваздушној пловидби.

Националну политику управљања ваздушним простором утврђује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.

Влада одређује и пружаоца услуга у ваздушној пловидби који учествује у управљању ваздушним простором на пре-тактичком и тактичком нивоу.

Национални ваздухопловни комитет

Члан 33.

Ради ефикасног управљања ваздушним простором на стратешком нивоу Влада оснива Национални ваздухопловни комитет, као повремено радно тело Владе.

Национални ваздухопловни комитет припрема националну политику управљања ваздушним простором, процењује ваздушни простор ради планирања и увођења флексибилног коришћења ваздушног простора, предлаже приоритете и процедуре за коришћење и алокацију ваздушног простора, предлаже начела за координацију цивилних и војних корисника ваздушног простора, периодично преиспитује потребе за коришћењем ваздушног простора и зона, прати процесе који се одвијају у оквиру пре-тактичког и тактичког нивоа управљања ваздушним простором и обавља друге послове које му одреди Влада.

Састав и начин рада Националног ваздухопловног комитета прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.

Пре-тактички ниво управљања ваздушним простором

Члан 34.

Пре-тактички ниво управљања ваздушним простором обухвата обраду захтева корисника, алокацију ваздушног простора на коришћење и прослеђивање података свим заинтересованим корисницима.

Послови на пре-тактичком нивоу управљања ваздушним простором обављају се у оквиру **јединице за управљање ваздушним простором.***

Јединица за управљање ваздушним простором* може да обавља послове алокације ваздушног простора других држава.

Брисан је ранији став 4. (види члан 12. Закона - 83/2018-41)

*Службени гласник РС, број 83/2018

Тактички ниво управљања ваздушним простором

Члан 35.

Тактички ниво управљања ваздушним простором састоји се од свакодневног активирања, деактивирања или реалокације, у стварном времену, ваздушног простора који је претходно алоцирала јединица за **управљање ваздушним простором****.

Посебним уговором о цивилно-војној координацији који закључују министарство надлежно за послове одбране и пружалац услуга у ваздушној пловидби формира се јединица за управљање

ваздушним простором и успостављају се поступци за цивилно-војну координацију и обезбеђење интероперабилности система за комуникацију и размену података.*

Уговором се уређује и размена података о ваздушном саобраћају и простору која служи безбедном раздвајању ваздухоплова чије вођење је у надлежности министарства надлежног за послове одбране и осталих ваздухоплова.

Брисан је ранији став 4. (види члан 13. Закона - 83/2018-41)

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

Појам организације ваздушног простора

Члан 36.

Организација ваздушног простора обухвата поделу ваздушног простора на класе, руте ваздушног саобраћаја, усклађивање мреже рута ваздушног саобраћаја, успостављање функционалних блокова ваздушног простора, **одређивање вертикалних и хоризонталних граница ваздушног простора који је у надлежности јединица контроле летења и аеродромских саобраћајних зона, процедура за инструментално летење***, као и друге послове којима се организује ваздушни простор.

*Службени гласник РС, број 19/2025

Класе ваздушног простора*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 37.*

Класе ваздушног простора и услове под којима се оне користе у ваздушном простору Републике Србије прописује Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја.*

Оператери ваздухоплова и пружаоци услуга у ваздушној пловидби су дужни да се придржавају услова који су прописом из става 1. овог члана одређени за коришћење класа ваздушног простора.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Мрежа рута ваздушног саобраћаја

Члан 38.*

Мрежа рута ваздушног саобраћаја успоставља се на регионалном нивоу, сагласно токовима ваздушног саобраћаја и захтевима учесника у ваздушном саобраћају.*

Мрежу рута ваздушног саобраћаја у Републици Србији усклађује пружалац услуга у ваздушној пловидби.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Функционални блок ваздушног простора

Члан 39.

Функционални блок ваздушног простора је блок ваздушног простора заснован на оперативним захтевима који се успоставља без обзира на државне границе, у коме су пружање услуга у ваздушној пловидби и функције у вези са њима оптимизиране и/или интегрисане.

Функционални блок ваздушног простора успоставља се међународним уговором.

Вертикалне и хоризонталне границе ваздушног простора који је у надлежности јединица контроле летења и аеродромских саобраћајних зона*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 40.*

Вертикалне и хоризонталне границе ваздушног простора у области надлежности јединица контроле летења утврђује пружалац услуга контроле летења, узимајући у обзир класу ваздушног простора, оперативне и техничке могућности система комуникације, навигације и надзора и захтеве корисника, а уз претходну сагласност Директората.*

Вертикалне и хоризонталне границе аеродромских саобраћајних зона одобрава Директорат на захтев оператера аеродрома, уз претходно прибављено мишљење пружаоца услуга контроле летења.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Процедуре за инструментално летење*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 41.*

Процедуре за инструментално летење, које обухватају прилажење и слетање, долазак и одлазак за одређени аеродром, неуспело прилажење и чекање, израђује пружалац услуга контроле летења, који је за то посебно овлашћен од стране Директората.*

Услове за издавање овлашћења за израду процедура инструменталног летења, начин израде и форму процедура инструменталног летења прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Развој и обликовање структура ваздушног простора

Члан 42.*

Развој и обликовање структура ваздушног простора обухвата утврђивање привремено резервисаних и привремено издвојених делова ваздушног простора, одређивање забрањених, условно забрањених, опасних и прекограничних зона, утврђивање условних рута, као и одређивање географских зона за системе беспилотних ваздухоплова.*

Забрањено је летење ваздухопловом за све кориснике ваздушног простора, укључујући оператере система беспилотних ваздухоплова:*

1) у делу ваздушног простора који је одређен као забрањена зона;*

2) у привремено издвојеном делу ваздушног простора, изузев за корисника на чији захтев је тај део ваздушног простора издвојен;*

3) у привремено резервисаном делу ваздушног простора, изузев за корисника на чији захтев је тај део ваздушног простора привремено резервисан или чији је лет одобрила надлежна јединица контроле летења.*

Забрањено је летење ваздухопловом у делу ваздушног простора који је одређен као условно забрањена зона без одобрења Директората или супротно условима одређеним у том одобрењу.*

Одобрење из става 3. овог члана Директорат издаје уз сагласност министарства надлежног за послове одбране и министарства надлежног за унутрашње послове.*

Изузетно од става 3. овог члана, одобрење Директората није потребно за операције система беспилотног ваздухоплова у отвореној категорији, под условом да је беспилотни ваздухоплов опремљен системом за даљинску идентификацију и да је тај систем активиран.*

Забрањено је обављање операција система беспилотних ваздухоплова у делу ваздушног простора који је одређен као географска зона за системе беспилотних ваздухоплова супротно условима који су прописани за обављање операција у тој зони.*

Забрањене зоне, условно забрањене зоне, опасне зоне, као и правила за одвијање операција у тим зонама, одређује Директорат, уз сагласност министарства надлежног за послове одбране и министарства надлежног за унутрашње послове.*

Привремено резервисане и привремено издвојене делове ваздушног простора, прекограничне зоне, условне руте и правила за раздвајање ваздухоплова од тих делова ваздушног простора, зона и рута, географске зоне за системе беспилотних ваздухоплова и услове за одвијање операција у тим зонама утврђује Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја.*

Директорат је дужан да обезбеди да се подаци о географским зонама за системе беспилотних ваздухоплова које су успостављене унутар ваздушног простора Републике Србије ставе на располагање корисницима ваздушног простора у јединственом дигиталном формату, да се ти подаци редовно ажурирају, као и да обезбеди мобилну апликацију за пријаву лета.*

Подаци о другим деловима ваздушног простора, зонама и рутама из става 1. овог члана објављују се у ваздухопловним информативним производима.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

3. Управљање протоком ваздушног саобраћаја

Члан 43.

Управљање протоком ваздушног саобраћаја је функција успостављена ради подршке одвијању безбедног, редовног и експедитивног протока ваздушног саобраћаја, путем обезбеђења оптималног коришћења капацитета пружаоца услуга у ваздушном саобраћају, при чему се узима у обзир колико су обим и токови саобраћаја прилагођени капацитетима које је објавио пружалац услуга у ваздушном саобраћају.

У процесу управљања протоком ваздушног саобраћаја, поред пружаоца услуга у ваздушном саобраћају, учествују и: оператери ваздухоплова, тела укључена у управљање ваздушним простором, оператери аеродрома, локална јединица за управљање протоком ваздушног саобраћаја, као и други субјекти одређени прописом из става 4. овог члана.*

Учесници из става 2. овог члана дужни су да планирају, координирају и обављају активности у процесу управљања протоком ваздушног саобраћаја и управљања капацитетом, у складу са прописом из става 4. овог члана.*

Управљање протоком ваздушног саобраћаја, управљање капацитетом, мере које се у том циљу предузимају, координација свих учесника укључених у процесе управљања протоком ваздушног саобраћаја и њихове ближе обавезе одређују се прописом који доноси Директорат.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

III. УСЛУГЕ У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ

1. Сврха пружања услуга у ваздушној пловидби

Члан 44.

Услуге у ваздушној пловидби пружају се свим корисницима у сврху безбедног, редовног и експедитивног одвијања ваздушне пловидбе.

Услуге у ваздушној пловидби пружа пружалац услуга у ваздушној пловидби.

2. Врсте услуга у ваздушној пловидби

Члан 45.

Услуге у ваздушној пловидби обухватају услуге у ваздушном саобраћају, услуге комуникације, навигације и надзора, ваздухопловно метеоролошке услуге, услуге ваздухопловног информисања и услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица.

Услуге у ваздушном саобраћају су услуге контроле летења, услуге информисања ваздухоплова у лету, услуге узбуњивања и саветодавне услуге.

Услуге информисања ваздухоплова у лету и услуге узбуњивања пружају се у оквиру области информисања ваздухоплова у лету.

3. Услуге у ваздушном саобраћају

а) Услуге контроле летења

Појам контроле летења

Члан 46.

Контрола летења обухвата низ радњи и поступака који се обављају ради: спречавања међусобних судара ваздухоплова у лету и на маневарским површинама, спречавања судара ваздухоплова и препрека на маневарским површинама; обезбеђења редовности и експедитивности ваздушног саобраћаја и протока ваздушног саобраћаја; идентификације ваздухоплова и летећих објеката ради обавештавања ваздухоплова у лету; координације рада с контролама летења суседних држава; издавања одобрења за лансирање противградних ракета, као и **узбуњивања ради покретања операције**** трагања за ваздухопловом и спасавања лица.

Начин на који се пружају услуге контроле летења прописује **Директорат***.

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Јединице контроле летења

Члан 47.

Услуге контроле летења пружају се у јединицама контроле летења.

Јединице контроле летења, зависно од фазе лета ваздухоплова у којој се пружају услуге контроле летења, могу бити аеродромска, прилазна и обласна.

Аеродромска контрола летења пружа услугу контроле летења на аеродрому и у његовој близини *****.

Прилазна контрола летења пружа услугу контроле летења у близини аеродрома, ваздухопловима у одласку и доласку са аеродрома.

Обласна контрола летења пружа услугу ваздухопловима унутар своје области надлежности, док су у рутној фази лета.

*Службени гласник РС, број 19/2025

Употреба израза при пружању услуга контроле летења

Члан 48.

При пружању услуга контроле летења употребљавају се изрази стандардне фразеологије на енглеском језику, које прописује Директорат.

Ако се услуге контроле летења пружају домаћем ваздухоплову који лети по правилима оперативног ваздушног саобраћаја, користе се и изрази на српском језику утврђени споразумом министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за унутрашње послове и пружаоца услуга у ваздушном саобраћају.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

б) Услуге информисања ваздухоплова у лету

Појам услуга информисања ваздухоплова у лету*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 49.*

Услуге информисања ваздухоплова у лету су давање савета и информација корисних за безбедно и ефикасно одвијање летова.*

Под услугом из става 1. овог члана подразумева се и аеродромско информисање ваздухоплова у лету (*AFIS*).*

Ако се услуга информисања ваздухоплова у лету пружа у општем ваздушном саобраћају могу се, уместо израза на енглеском језику, користити изрази на српском језику које прописује Директорат.**

Директорат координира поступак успостављања или измене границе области информисања ваздухоплова у лету са надлежним домаћим и страним субјектима, у складу са процедурама Међународне организације цивилног ваздухопловства.**

Услове под којима се пружају услуге информисања ваздухоплова у лету прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

**Службени гласник РС, број 19/2025

Употреба израза при пружању услуга информисања ваздухоплова у лету

Члан 50.

Брисан је (види члан 5. Закона - 9/2020-18)

в) Услуге узбуњивања

Члан 51.*

Услуге узбуњивања су услуге које се пружају ради обавештавања одговарајућих организација о ваздухоплову коме је потребно трагање и спасавање, као и пружање помоћи тим организацијама ако је то потребно.*

Услуге узбуњивања пружају се заједно са услугама контроле летења и услугама информисања ваздухоплова у лету.*

Начин на који се пружају услуге узбуњивања прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

4. Услуге комуникације, навигације и надзора

Појам услуга комуникације, навигације и надзора

Члан 52.

Услуге комуникације обухватају услуге у ваздухопловној фиксној и мобилној мрежи и техничке системе ваздушне пловидбе који омогућују комуникације земља-земља, ваздух-земља, земља-ваздух и ваздух-ваздух за потребе ваздушне пловидбе.

Услуге навигације обухватају услуге и техничке системе ваздушне пловидбе којима се ваздухопловима прослеђују информације о позицији и временској удаљености.

Услуге надзора обухватају услуге и техничке системе ваздушне пловидбе за утврђивање појединих позиција ваздухоплова с циљем безбедног раздвајања.

Обавезе пружаоца услуга комуникације, навигације и надзора

Члан 53.

Пружалац услуга комуникације, навигације и надзора дужан је да обезбеди редовност и поузданост услуга.

Системи, уређаји, опрема и објекти користе се према техничкој документацији, упутству за коришћење и програму одржавања, који морају да се чувају и ажурирају.

Системи, уређаји, опрема и објекти пружалаца услуга у ваздушној пловидби

Члан 54.

Пружалац услуга у ваздушној пловидби дужан је да планира, пројектује, набавља, користи, одржава и врши технички надзор над радом и исправношћу комуникационих, навигационих и надзорних система, уређаја, опреме и објеката, чије карактеристике и начин коришћења и одржавања испуњавају одговарајуће међународне прописе и стандарде, обавезе предвиђене потврђеним међународним уговором и услове које пропише Директорат.*

Комуникациони, навигациони и надзорни системи, уређаји и опрема морају да се редовно проверавају и калибришу из ваздуха**, у складу са прописом из става 1. овог члана.***

*Службени гласник РС, број 45/2015

5. Ваздухопловне метеоролошке услуге

Појам ваздухопловних метеоролошких услуга

Члан 55.

Ваздухопловне метеоролошке услуге обухватају непрекидно праћење метеоролошких услова изнад аеродрома и у области информисања ваздухоплова у лету, ради постизања безбедности, ефикасности и редовности ваздушне пловидбе, као и припремање или прибављање метеоролошких информација, њихово одашиљање корисницима услуга и снабдевање корисника метеоролошким информацијама.

Метеоролошке информације обухватају метеоролошке извештаје, анализе и прогнозе или било које друге информације које се односе на постојеће или очекиване метеоролошке услове.

Ваздухопловне метеоролошке услуге и начин припремања и прибављања метеоролошких информација, начин одашиљања метеоролошких информација и начин снабдевања корисника услуга метеоролошким информацијама прописује **Директорат***.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Организациони облици у којима се пружају ваздухопловне метеоролошке услуге

Члан 56.

Ваздухопловне метеоролошке услуге пружају ваздухопловна метеоролошка станица, аеродромски метеоролошки биро и биро за метеоролошко бдење.

Ваздухопловна метеоролошка станица је станица именована да врши осматрања и да израђује метеоролошке извештаје за коришћење у ваздухопловству.

Аеродромски метеоролошки биро је биро именован да пружа метеоролошке услуге за аеродроме.*

Биро за метеоролошко бдење је биро успостављен за пружање ваздухопловних метеоролошких услуга унутар области информисања ваздухоплова у лету или контролисане области у којој се пружају услуге у ваздушном саобраћају.

*Службени гласник РС, број 83/2018

Доступност осмотрених података

Члан 57.

Пружалац ваздухопловних метеоролошких услуга на аеродрому дужан је да учини доступним осмотрене податке како би се омогућило припремање аеродромских климатолошких табела за све аеродроме и њихово стављање на располагање корисницима услуга.

Аеродромска климатолошка табела је табела која обезбеђује статистичке податке о осмотреној појави једног или више метеоролошких елемената на аеродрому.

Врста и облик осмотрених података, начин и време на које се они чувају, начин њиховог преузимања за обраду и стављање климатолошких табела на располагање корисницима услуга ближе се одређују прописом Директората.

Обавештавање о метеоролошким услугама које се захтевају

Члан 58.

Авио-превозилац дужан је да на одговарајући начин обавести пружаоца ваздухопловних метеоролошких услуга о метеоролошким услугама које захтева или о променама које захтева у пружању метеоролошких услуга.

Начин обавештавања прописује **Директорат***.

*Службени гласник РС, број 45/2015

6. Услуге ваздухопловног информисања

Појам услуге ваздухопловног информисања*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 59.*

Услуге ваздухопловног информисања су услуге успостављене у оквиру утврђене области покривености којима се пружају ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације неопходни за безбедну, редовну и ефикасну ваздушну пловидбу.*

Услуге ваздухопловног информисања обухватају пријем, прикупљање, обједињавање, ажурирање, форматирање, објављивање, архивирање и дистрибуцију ваздухопловних података и ваздухопловних информација.*

Начин пружања услуга ваздухопловног информисања, укључујући и захтеве који се односе на систем квалитета, прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Ваздухопловни информативни производи*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 60.*

Одредбе закона и других прописа којима се уређује домаћи и међународни ваздушни саобраћај, информације које се односе на безбедност, редовност и ефикасност ваздушне пловидбе, одступања од стандарда које је прописала Међународна организација цивилног ваздухопловства и други подаци који су значајни за летење ваздухоплова објављују се у ваздухопловним информативним производима.*

Ваздухопловни субјекти, органи државне управе, организације и друга лица која су извор података значајних за безбедно, редовно и ефикасно одвијање ваздушне пловидбе дужни су да пружаоцу услуга ваздухопловног информисања благовремено достављају податке ради објављивања у ваздухопловним информативним производима.*

Садржај и изглед ваздухопловних информативних производа, врсте података који се уносе у ваздухопловне информативне производе, изворе података, начин прикупљања, достављања и објављивања података утврђују се прописом који доноси Директорат.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

7. Услуге трагања за ваздухопловом и спасавање лица

Појам трагања за ваздухопловом и спасавања лица

Члан 61.*

Услугу трагања за ваздухопловом и спасавања лица чини систем мера и поступака који се примењују кад је ваздухоплов у стању нужде, као и ради проналажења места удеса ваздухоплова, спасавања лица која су повређена у удесу или које је удес довео у опасност, пружање прве медицинске помоћи тим лицима и њихово збрињавање на безбедно место, коришћењем свих расположивих ресурса.*

Услугу трагања за ваздухопловом и спасавање лица организује и надзире Директорат у складу са међународним стандардима и препорученом праксом.*

Директорат води и евиденцију регистрованих радио-предајника за случај нужде.*

Операцију трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству покреће и њоме управља Директорат, преко свог спасилачко-координационог центра, који и прима, прати, процењује и размењује информације кад је ваздухоплов у стању нужде.*

О ваздухопловима који су у стању нужде спасилачко-координационом центру информације дају пружаоци услуга у ваздушној пловидби, *Cospas-Sarsat* и други субјекти који се одређују прописом из члана 62. став 3. овог закона.*

Услуга трагања за ваздухопловом и спасавања лица мора да буде доступна 24 часа дневно.*

Службу трагања и спасавања за војне ваздухоплове организује министарство надлежно за послове одбране. *

*Службени гласник РС, број 83/2018

Област трагања и спасавања*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 61а*

Област трагања и спасавања обухвата територију Републике Србије, а може да обухвати и територију друге државе ако је то предвиђено међународним уговором закљученим са том државом.*

У складу са међународним уговором, спасилачко-координациони центар из члана 61. став 4. овог закона и орган стране државе надлежан за трагање и спасавање могу међусобно пружати помоћ у виду ваздухоплова, људства, возила или опреме ради учешћа у операцији трагања за ваздухопловом и спасавања лица на територији те стране државе, односно на територији Републике Србије.**

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

Учесници у трагању за ваздухопловом и спасавању лица

Члан 62.*

У пружању услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица учествују министарства надлежна за послове одбране, унутрашње послове и послове здравља, органи општина, градова, града Београда и аутономних покрајина, специјализоване јединице за спасавање, аеродромске службе (спасилачко-ватрогасна служба и служба хитне медицинске помоћи), пружаоци услуга у ваздушној пловидби, јавна предузећа, здравствене установе, као и сва друга правна и физичка лица која могу да помогну.*

У циљу унапређења услуге трагања и спасавања у Републици Србији, Директорат организује вежбе учесника из става 1. овог члана.*

Приликом спровођења вежби учесника у трагању и спасавању лица, као и приликом обављања теренских задатака у оквиру пружања услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица, запослени у спасилачко-координационом центру су дужни да носе службено одело.**

Пружање услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица, начин спровођења вежби учесника у трагању и спасавању лица, као и изглед и начин коришћења службеног одела из става 3. овог члана, прописује Директорат.**

Начин на који се ангажују учесници у трагању за ваздухопловом и спасавању лица, прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

Национални план за трагање за ваздухопловом и спасавање лица*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 62а*

Национални план за трагање за ваздухопловом и спасавање лица је скуп планираних мера и активности које треба да обезбеде ефикасно коришћење свих доступних ресурса за потребе пружања услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица.*

Национални план за трагање за ваздухопловом и спасавање лица доноси Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Национални комитет за трагање за ваздухопловом и спасавање лица*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 62б *

Ради координације спровођења Националног плана за трагање за ваздухопловом и спасавање лица и давања препорука за унапређење мера предвиђених тим планом, Влада оснива Национални комитет за трагање за ваздухопловом и спасавање лица, као повремено радно тело Владе.*

За чланове Националног комитета за трагање за ваздухопловом и спасавање лица Влада именује представнике Директората, министарства надлежног за послове саобраћаја, министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за послове телекомуникација, министарства надлежног за послове финансија, министарства надлежног за послове здравља, оператера аеродрома и пружаоца услуга у ваздушној пловидби.*

Радом Националног комитета за трагање за ваздухопловом и спасавање лица председава представник Директората.*

Рад Националног комитета за трагање за ваздухопловом и спасавање лица ближе се уређује прописом Владе, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Накнада трошкова за учешће у трагању за ваздухопловом и спасавању лица

Члан 63.

Учесник у трагању за ваздухопловом и спасавању лица има право на накнаду стварних трошкова који су настали његовим учешћем у трагању и спасавању, од корисника ваздухоплова за којим се трагало или чији су путници и посада спасавани, у року од 90 дана од када кориснику ваздухоплова поднесе захтев за накнаду трошкова.

Ако корисник ваздухоплова не може да накнади трошкове, они се исплаћују из буџета Републике Србије.

Република Србија има право да од корисника ваздухоплова захтева враћање износа који је исплатила.

IV. ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ

Појам пружаоца услуга у ваздушној пловидби

Члан 64.*

Пружалац услуга у ваздушној пловидби је привредно друштво, друго правно лице, орган државне управе надлежан за хидрометеоролошке послове или предузетник који пружа услуге у ваздушној пловидби за потребе општег ваздушног саобраћаја.*

За стицање својства пружаоца услуга у ваздушној пловидби неопходно је да привредно друштво, друго правно лице, орган државне управе надлежан за хидрометеоролошке послове или предузетник има сертификат за пружање услуга, као и да га Влада именује да пружа услуге у ваздушном простору или у делу ваздушног простора.*

Изузетно од става 2. овог члана, за пружање услуга трагања за ваздухопловом и спасавања лица није потребан сертификат, ни именовање од Владе, а за пружање услуга комуникације, навигације и надзора и ваздухопловног информисања није потребно именовање од Владе.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Услови за издавање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби

Члан 65.

Сертификат за пружање услуга у ваздушној пловидби издаје се привредном друштву, другом правном лицу, органу државне управе надлежном за хидрометеоролошке послове или предузетнику који има седиште у Републици Србији и који испуњава услове који се односе на:

1) техничку опремљеност и оперативну оспособљеност;

2) систем управљања безбедношћу и управљања квалитетом услуга;

3) финансијску способност;

4) осигурање од одговорности за штету;

5) одговарајућу организациону и руководећу структуру и систем одговорности;

6) оспособљеност особља;

7) обезбеђивање.

Издавање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 66.*

Сертификат за пружање услуга у ваздушној пловидби издаје Директорат, на неодређено време.*

Сертификат се издаје пружаоцу услуга за кога је утврђено да испуњава прописане услове за пружање једне или више услуга у ваздушној пловидби, као и за пружање услуге и функције управљања ваздушним простором и управљања протоком ваздушног саобраћаја.*

Услови под којима се издаје, мења, суспендује и ставља ван снаге сертификат из става 2. овог члана и образац сертификата ближе се одређују прописом Директората.*

За поступање по захтеву за издавање и измену сертификата из става 2. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Пружање услуга у ваздушном простору других држава

Члан 67.

Пружалац услуга у ваздушној пловидби може да пружа услуге у ваздушном простору других држава ако је то предвиђено међународним уговором.

Координирање пружања услуга у ваздушној пловидби

Члан 68.

Пружање услуга у ваздушној пловидби координира се тако што пружаоци услуга договарају процедуре по којима обављају заједничке послове.

Координирано пружање услуга у ваздушној пловидби обезбеђује се уговором који међусобно закључују пружаоци услуга.

Пружање услуга за потребе Војске Србије

Члан 69.

Пружаоца услуга у ваздушној пловидби за потребе Војске Србије одређује Влада, на предлог министра надлежног за послове одбране.

Услови под којима се пружају услуге за потребе Војске Србије и начин и обим њиховог пружања утврђују се уговорима који закључују одређени пружалац услуга у ваздушној пловидби и министарство надлежно за послове одбране и на које претходну сагласност даје Влада.

Пружање услуга од интереса за Републику Србију

Члан 70.

Влада може одредити локације унутар Републике Србије на којима је обавезно пружање једне или више услуга у ваздушној пловидби.

Истовремено са одређивањем обавезе пружања услуга, Влада одређује и пружаоца услуга.

Чување снимака и документације

Члан 71.

Пружалац услуга у ваздушној пловидби дужан је да електронски снима или на други начин чува све податке о пруженим услугама.

Врсте података који се снимају или чувају на други начин, начин на који се подаци чувају и време на које се снимци и подаци чувају, ближе прописује **Директорат***, а чување снимака и документације везаних за војне ваздухоплове прописује министар надлежан за послове одбране.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Признавање страног документа

Члан 72.*

Директорат признаје сертификат за пружање услуга у ваздушној пловидби који је издат у страној држави, ако услови под којима је тај сертификат издат нису блажи од услова прописаних овим законом.*

Сертификат за пружање услуга у ваздушној пловидби који је издало или признало национално надзорно тело државе чланице Европске уније прихвата се без вођења поступка за признавање, у складу са потврђеним међународним уговором.*

За поступање по захтеву за признавање страног сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби

Члан 73.

Корисници услуга у ваздушној пловидби плаћају пружаоцима услуга у ваздушној пловидби накнаде за пружање услуга у ваздушној пловидби.

Накнаде се обрачунавају и њихова висина одређује по мерилима која су предвиђена потврђеним међународним уговорима.

Изузећа од плаћања накнада из става 1. овог члана, у складу са потврђеним међународним уговорима, одређује Влада.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Глава пета

ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ

1. Врсте ваздушног саобраћаја

Члан 74.*

Ваздушни саобраћај обухвата комерцијално и некомерцијално летење ваздухоплова.*

Комерцијално летење ваздухоплова обухвата јавни авио-превоз и посебне делатности у ваздушном саобраћају које се обављају уз накнаду.*

Некомерцијално летење обухвата летење током кога оператер ваздухоплова користи ваздухоплов за сопствене потребе или превози, без накнаде, своју робу или запослене и пословне партнере и њихове ствари, као и посебне делатности у ваздушном саобраћају које се обављају без накнаде.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

2. Комерцијално летење*

*Службени гласник РС, број 45/2015

а) Јавни авио-превоз*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 75.*

Јавни авио-превоз је лет или серија летова ради превоза путника, пртљага, поште и робе уз наплату цене превоза или закупнине.*

Јавни авио-превоз може да буде редован или ванредан.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Редован и ванредан авио-превоз*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 76.*

Редован авио-превоз је серија летова са следећим карактеристикама:*

1) на сваком лету, седишта или капацитети за превоз робе и/или поште доступни су јавности за појединачну куповину, непосредно од авио-превозиоца или од његових овлашћених заступника;*

2) превоз се обавља између два иста или више истих аеродрома:*

(1) према објављеном реду летења или*

(2) летовима који су толико редовни или учестали, да су препознатљиви као систематична серија летова.*

Ванредан авио-превоз јесте сваки јавни авио-превоз који није редовни авио-превоз.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Оперативна дозвола*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 77.*

Изузев у случајевима у којима је другачије предвиђено овим законом, јавни авио-превоз може да обавља привредно друштво које има важећу оперативну дозволу (авио-превозилац).**

Привредном друштву издаје се оперативна дозвола ако:*

1) има седиште у Републици Србији;*

2) поседује важећи сертификат ваздухопловног оператера;*

3) располаже најмање једним ваздухопловом по основу власништва или на основу закупа ваздухоплова без посаде;*

4) је регистровано за обављање јавног авио-превоза као претежне делатности;*

5) његова унутрашња организација омогућава примену одредаба овог члана;*

6) је у већинском власништву Републике Србије или држављана Републике Србије и под њиховом стварном контролом, непосредном или посредном, ако потврђеним међународним уговором није друкчије одређено;*

7) испуњава финансијске услове из члана 78. овог закона;*

8) испуњава услове из прописа о обавезном осигурању у саобраћају;*

9) има пословни углед.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Брисан је ранији назив одељка 3. (види члан 15. Закона - 45/2015-8)

Финансијски услови за издавање оперативне дозволе*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 78.*

Привредно друштво које први пут подноси захтев за издавање оперативне дозволе дужно је да докаже да је:*

1) у периоду од 24 месеца од отпочињања обављања јавног авио-превоза способно да испуњава своје стварне и могуће обавезе које су реално процењене;*

2) за прва три месеца од отпочињања обављања јавног авио-превоза способно да покрије своје фиксне и оперативне трошкове настале у пословању према пословном плану, који се заснивају на реалним проценама, при чему се не узимају у обзир приходи од пословања.*

Као доказ испуњености услова из става 1. овог члана, сваки подносилац захтева прилаже пословни план за најмање прве три године пословања, који садржи финансијску повезаност подносиоца захтева са другим комерцијалним делатностима у којима учествује, непосредно или преко повезаних привредних друштава и других правних лица, као и друге захтеване податке о финансијској способности.*

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, привредно друштво које подноси захтев за издавање оперативне дозволе ради обављања превоза ваздухопловима чија је максимална маса на полетању мања од 10 t и/или с мање од 20 седишта, дужно је да докаже да његов капитал износи најмање 100.000 евра или динарску противвредност те суме или да, на захтев Директората, приложи све податке потребне за процену његове финансијске способности.*

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се на подносиоца захтева из става 3. овог члана ако он намерава да обавља редован авио-превоз или ако његов промет премашује 3.000.000 евра годишње или динарску противвредност те суме.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Издавање оперативне дозволе*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 79.*

Оперативну дозволу издаје Директорат на неодређено време и она важи све док авио-превозилац испуњава услове за њено издавање.*

Авио-превозилац мора у сваком тренутку да буде способан да, на захтев Директората, докаже да испуњава прописане услове за издавање оперативне дозволе.*

Оперативна дозвола се не издаје за:*

1) превоз ваздухопловом без мотора или ултралаким ваздухопловом с мотором;*

2) локалне летове.*

У случајевима из става 3. овог члана издаје се само сертификат ваздухопловног оператера, осим ако је овим законом предвиђено да се јавни авио-превоз може обављати и на основу дате изјаве.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Провера испуњености услова за издавање оперативне дозволе*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 80.*

Директорат је дужан да по истеку 24 месеца од издавања оперативне дозволе провери да ли авио-превозилац и даље испуњава услове који су потребни за њено издавање, као и увек када

постоји сумња у испуњеност прописаних услова.*

Ималац оперативне дозволе дужан је да Директорату, на његов захтев, достави податке о испуњености услова који су потребни за издавање оперативне дозволе.*

Ималац оперативне дозволе дужан је да Директорату достави годишње финансијске извештаје у року од шест месеци од завршетка финансијске године, у складу са прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.*

У случају финансијске реорганизације авио-превозиоца, Директорат може да изда привремену оперативну дозволу са роком важења до 12 месеци, под условом да се тиме не угрожава безбедност делатности коју обавља авио-превозилац, да се у тој дозволи наведу евентуалне измене сертификата ваздухопловног оператера, као и да је финансијска реорганизација могућа у периоду за који је привремена дозвола издата.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Суспензија, стављање ван снаге и измена оперативне дозволе

Члан 81.

Директорат суспендује или ставља ван снаге оперативну дозволу ако авио-превозилац престане да испуњава неки услов који је потребан за издавање оперативне дозволе.

Директорат може, на захтев авио-превозиоца, да измени оперативну дозволу.

Посебан случај стављања ван снаге оперативне дозволе

Члан 82.

Директорат ставља ван снаге оперативну дозволу авио-превозиоцу који у року од шест месеци од издавања оперативне дозволе не отпочне да обавља јавни авио-превоз или који отпочети јавни авио-превоз не обавља дуже од шест месеци.

Подзаконски пропис

Члан 83.*

Услови и начин под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге оперативна дозвола и привремена оперативна дозвола и начин на који авио-превозилац доставља финансијске извештаје Директорату ближе се уређују прописом Директората.*

Директорат сваке календарске године објављује у „Службеном гласнику Републике Србије" листу аката о издавању, суспензији или стављању ван снаге оперативних дозвола.*

За поступање по захтеву за издавање или измену оперативне дозволе плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Сертификат ваздухопловног оператера*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 84.*

Сертификат ваздухопловног оператера је сертификат који се издаје* оператеру ваздухоплова који има опрему, особље и организацију за безбедно обављање делатности наведене у том сертификату.***

Ималац сертификата ваздухопловног оператера дужан је да приликом обављања делатности поступа у складу са условима наведеним у том сертификату.*

Сертификат ваздухопловног оператера издаје Директорат на неодређено време.*

Директорат мења, суспендује или ставља ван снаге сертификат ваздухопловног оператера ако оператер ваздухоплова престане да испуњава неки од услова који је потребан за издавање сертификата.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Однос **сертификата ваздухопловног оператера*** и оперативне дозволе

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 85.

Суспензија или стављање ван снаге **сертификата ваздухопловног оператера*** повлачи обавезу Директората да по службеној дужности суспендује или стави ван снаге оперативну дозволу.

Измена **сертификата ваздухопловног оператера*** може, зависно од околности, да изазове измену оперативне дозволе.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Изјава оператера балона и једрилице*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 85а*

Оператери балона и једрилица који обављају јавни авио-превоз нису у обавези да прибаве сертификат ваздухопловног оператера из члана 84. овог закона, већ су дужни да Директорату доставе одговарајућу изјаву којом потврђују да су оспособљени да обављају јавни авио-превоз и да извршавају дужности оператера које су с тим повезане.*

Оператери балона и једрилица су дужни да приликом обављања јавног авио-превоза поступају у складу са условима наведеним у изјави из става 1. овог члана.*

За прихватање изјаве из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Подзаконски пропис

Члан 86.*

Услови под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге сертификат ваздухопловног оператера, образац сертификата, услови које мора да испуни давалац изјаве из члана 85а овог закона, услови под којима се даваоцу изјаве забрањује или ограничава обављање делатности, као и образац изјаве ближе се одређују прописом Директората.**

За поступање по захтеву за издавање или измену сертификата ваздухопловног оператера плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Закуп ваздухоплова

Члан 87.

Ваздухоплов може да се закупи с посадом или без ње.

Домаћи авио-превозилац дужан је да пре узимања ваздухоплова у закуп прибави од Директората сагласност за закључење уговора о закупу.

Када домаћи авио-превозилац даје ваздухоплов у закуп страном авио-превозиоцу дужан је да прибави претходну сагласност само ако ваздухоплов даје у закуп без посаде**, а уколико даје у закуп ваздухоплов са посадом дужан је да о томе обавести Директорат.***

Битни елементи уговора о закупу ваздухоплова јесу и врста закупа, услови за одржавање и коришћење ваздухоплова и надзор над употребом ваздухоплова.

Услови под којима се издаје претходна сагласност на закључење уговора о закупу ваздухоплова ближе се одређују прописом Директората .

Одредбе овог члана сходно се примењују и на закуп ваздухоплова који се користи у посебним делатностима у ваздушном саобраћају* које се обављају уз накнаду.***

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Преношење надзорних права и обавеза

Члан 88.

Када се ваздухоплов који је уписан у Регистар ваздухоплова Републике Србије користи у страној држави на основу уговора о закупу, чартеру или другог сличног уговора, Република Србија може да, у складу са Конвенцијом о међународном цивилном ваздухопловству, закључи уговор са страном државом којим се на њу преносе сва или нека надзорна права или све или неке обавезе које, као држава регистрације, има у погледу ваздухоплова, после чега Република Србија више није одговорна за вршење права и испуњавање обавеза које је пренела.

Када је ваздухоплов регистрован у страној држави, а користи се у Републици Србији на основу уговора о закупу, чартеру или другог сличног уговора, држава регистрације ваздухоплова може, у складу са Конвенцијом о међународном цивилном ваздухопловству, на основу уговора с Републиком Србијом, да пренесе на Републику Србију сва или нека надзорна права или све или неке обавезе које ваздухопловне власти стране државе имају у погледу ваздухоплова, чиме Република Србија преузима одговорност за вршење права и испуњавање обавеза које су јој пренесене.

Уговор о преношењу надзорних права и обавеза може да се закључи само с државом која је чланица Међународне организације цивилног ваздухопловства и подлеже регистрацији код надлежног органа Међународне организације цивилног ваздухопловства.

Документи о пловидбености, дозволе за рад радио-станице и дозволе и потврде чланова посаде које је издала држава на коју су пренесена надзорна права признају се као да их је издала држава која је пренела надзорна права.

Право домаћег авио-превозиоца на избор линије

Члан 89.

Домаћи авио-превозилац самостално одлучује о томе на којим линијама обавља редован авио-превоз у Републици Србији.

Домаћи авио-превозилац може да обавља превоз на линији у међународном редовном авио-превозу под условима који су одређени потврђеним међународним уговором.

Домаћи авио-превозилац слободно одлучује о томе да ли ће обављати међународни ванредни авио-превоз.

Превоз на линији у јавном интересу

Члан 90.*

Ако превоз другим видовима саобраћаја не задовољава потребе, а не постоји комерцијални интерес за обављање редовног авио-превоза на линији која је значајна за привредни и друштвени развој Републике Србије или је потреба обављања таквог превоза утврђена посебним билатералним или мултилатералним споразумом, Влада може да обављање превоза на линији прогласи јавним интересом (у даљем тексту: линија у јавном интересу).*

Одлука о проглашењу линије у јавном интересу објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије", при чему се објављују и услови и погодности под којима може да се обавља редовни авио-превоз на линији.*

Пре доношења одлуке из става 2. овог члана, о намери проглашења линије у јавном интересу и планираном датуму њеног увођења, министар надлежан за послове саобраћаја обавештава аеродроме које линија повезује и авио-превозиоце који обављају авио-превоз на тој линији.*

Ако ниједан авио-превозилац не започне или не покаже да за кратко време може да започне редовни авио-превоз под условима из одлуке из става 2. овог члана, министарство надлежно за послове саобраћаја може да покрене поступак који се спроводи у складу са законом којим се уређују јавне набавке, у коме се бира авио-превозилац који ће, уз компензацију и у периоду до четири године, обављати редован авио-превоз на линији.*

У случају из става 4. овог члана, обављање авио-превоза на линији у јавном интересу је дозвољено само авио-превозиоцу изабраном у поступку јавне набавке за избор авио-превозиоца који ће обављати редован авио-превоз на линији проглашеној за линију у јавном интересу.**

Одлука о проглашењу линије у јавном интересу се може односити на линију са више заустављања, при чему се примереност проглашења линије у јавном интересу процењује за сваки део линије засебно.**

Авио-превозилац изабран у поступку јавне набавке за избор авио-превозиоца који ће обављати редован авио-превоз на линији проглашеној за линију у јавном интересу може да закључује комерцијалне аранжмане са другим авио-превозиоцима у вези са обављањем превоза на линији у јавном интересу.**

У оправданим случајевима, период на који се бира авио-превозилац може се продужити на најдуже пет година ако линија служи повезивању удаљених крајева.*

Одлука о проглашењу линије у јавном интересу престаје да важи ако се редовни авио-превоз на линији на којој је обавеза уведена не обавља у периоду од 12 месеци.*

Ближе услове за проглашење линије у јавном интересу и дефинисање критеријума за обављање превоза на линији у јавном интересу прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

Обављање међународног јавног авио-превоза с Републиком Србијом

Члан 91.*

За обављање међународног јавног авио-превоза с Републиком Србијом страни авио-превозилац мора да поседује одобрење, изузев ако је другачије предвиђено потврђеним међународним уговором.*

Одобрење из става 1. овог члана Директорат издаје ако утврди:*

1) да је међународним уговором утврђена могућност да се користе саобраћајна права неопходна за обављање захтеваног јавног авио-превоза;*

2) да је подносилац захтева прописно овлашћен за обављање захтеваног јавног авио-превоза;*

3) да држава чији је надлежни орган издао овлашћење из тачке 2) овог става и држава регистрације ваздухоплова испуњавају међународне стандарде у области безбедности и обезбеђивања у ваздухопловству;*

4) да страни авио-превозилац поседује одговарајуће осигурање од одговорности за штету;*

5) да се страни авио-превозилац или ваздухоплов који он намерава да користи не налазе на листи авио-превозилаца којима је забрањено летење у Европској унији.*

У случају да није испуњен услов из става 2. тачка 1) овог члана, страни авио-превозилац који намерава да са територије Републике Србије обави појединачни лет или серију до четири лета у ванредном авио-превозу путника, изузев хитног медицинског превоза, дужан је да, уз захтев за издавање одобрења, достави и изјаву о сагласности домаћих авио-превозилаца који су овлашћени и оспособљени за обављање захтеваног јавног авио-превоза.*

Ако домаћи авио-превозилац није сагласан да страни авио-превозилац обави јавни авио-превоз из става 3. овог члана дужан је да, у року од 48 сати од пријема захтева, о томе обавести Директорат и подносиоца захтева, чиме преузима обавезу да захтевани јавни авио-превоз обави под истим или сличним условима у погледу капацитета ваздухоплова и времена обављања лета.*

Ако није испуњен услов из става 2. тачка 1) овог члана, а страни авио-превозилац поднесе захтев за обављање редовног авио-превоза или серије од више од четири лета у ванредном авио-превозу путника са територије Републике Србије за чије је обављање овлашћен и оспособљен домаћи авио-превозилац, Директорат прибавља претходну сагласност министарства надлежног за послове саобраћаја.*

Министарство надлежно за послове саобраћаја издаје сагласност из става 5. овог члана ако оцени да је обављање захтеваног јавног авио-превоза у складу са политиком Владе у области ваздушног саобраћаја, стратегијом развоја ваздушног саобраћаја и у интересу домаћих ваздухопловних субјеката.*

Директорат ставља ван снаге одобрење из става 1. овог члана ако утврди да страни авио-превозилац не обавља саобраћај у складу са условима утврђеним у потврђеном међународном уговору и/или одобрењу, или ако страни авио-превозилац више не испуњава неки од услова прописаних овим чланом.*

Ближе услове и начин издавања одобрења страном авио-превозиоцу за обављање међународног јавног авио-превоза с Републиком Србијом прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Објављивање укупне цене авио-превоза

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 92.

Авио-превозилац слободно одређује цене превоза путника, пртљага, поште и робе у јавном авио-превозу, изузев кад је та слобода ограничена потврђеним међународним уговором.

Авио-превозилац је обавезан да објави укупну цену авио-превоза и да јасно наведе елементе од којих се та укупна цена састоји.*

У погледу одређивања цене превоза забрањена је дискриминација на основу државне припадности или идентитета авио-превозиоца који, према међународном уговору, има право да користи саобраћајна права у редовном авио-превозу за и из Републике Србије.**

Продавац путних карата, било да је у питању авио-превозилац, његов заступник или друго лице овлашћено да продаје те путне карте, дужан је да обезбеди приступ ценама превоза за и са аеродрома у Републици Србији без дискриминације на основу држављанства или пребивалишта купца или на основу свог седишта.**

Услове објављивања укупне цене авио-превоза и елементе те цене који морају да буду наведени, као и обавезе авио-превозиоца у погледу приступа јавности ценама авио-превоза, прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Ограничење или обустављање јавног авио-превоза на линији

Члан 93.

Директорат, на предлог министарства надлежног за послове животне средине, може да ограничи или обустави јавни авио-превоз на линији ако су њиме прекорачене граничне вредности емисије загађујућих материја у ваздуху или граничне вредности емисије буке у животној средини, нарочито ако превоз у другим видовима саобраћаја пружа задовољавајући ниво услуга.*

Ограничење или обустављање јавног авио-превоза може да се примени ако се њиме не утиче на конкуренцију међу авио-превозиоцима и ако није строже него што прилике налажу, с тим што не може трајати дуже од три године и што је Директорат дужан да, по престанку ограничења или обустављања јавног авио-превоза, поново оцени потребу за њима.

Ближе услове под којима се ограничава и обуставља јавни авио-превоз прописује **Директорат.***

*Службени гласник РС, број 45/2015

Усаглашавање реда летења и додела слотова*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 94.*

Ред летења у редовном авио-превозу утврђује се посебно за летњи и посебно за зимски саобраћајни период.**

Авио-превозилац је дужан да ред летења објави најкасније 15 дана пре почетка његовог важења, а измене у реду летења – најкасније десет дана пре почетка важења измењеног реда летења.*

Авио-превозилац обавља делатност у складу са објављеним редом летења све док он важи.*

Авио-превозилац је дужан да о обустави превоза или измени реда летења одмах обавести јавност* .*

На аеродромима са усклађеним редом летења усаглашавање реда летења, на начин утврђен прописом из става 7. овог члана, врши усклађивач реда летења кога одреди оператер аеродрома, а на координисаним аеродромима доделу слотова врши независни координатор.**

Одлуку о утврђивању или промени статуса аеродрома као аеродрома са усклађеним редом летења или координисаног аеродрома, као и одлуку о именовању независног координатора, на захтев оператера аеродрома, доноси Директорат, уз сагласност министарства надлежног за послове саобраћаја.*

Правила за одређивање аеродрома са усклађеним редом летења, односно координисаних аеродрома, додељивање слотова и усклађивање реда летења, планирање саобраћаја на аеродрому са усклађеним редом летења или на координисаном аеродрому, као и рад координационог одбора, координатора слотова и усклађивача реда летења у циљу постизања ефикасног, усклађеног и координисаног ваздушног саобраћаја на аеродромима са повећаним обимом саобраћаја, прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Брисани су ранији називи одељака 4-6. (види члан 25. Закона - 45/2015-8)

б) Посебне делатности у ваздушном саобраћају које се обављају уз накнаду*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 95.*

За обављање посебних делатности у ваздушном саобраћају уз накнаду оператер ваздухоплова подноси Директорату изјаву о оспособљености за обављање тих делатности,* а ако се ради о обављању посебних делатности у ваздушном саобраћају високог ризика, оператер ваздухоплова, изузев оператера балона и једрилица, мора да поседује и потврду о испуњавању услова за обављање тих делатности.***

Потврду о испуњавању услова из става 1. овог члана издаје Директорат на неодређено време.*

За проверу испуњености услова за обављање посебних делатности у ваздушном саобраћају високог ризика плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Подзаконски пропис

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 96.*

Врсте посебних делатности у ваздушном саобраћају које се обављају уз накнаду, појам и врсте посебних делатности високог ризика, ближи услови и начин обављања тих делатности, услови под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге потврда о испуњавању услова за обављање тих делатности, као и изглед и садржај те потврде, ближе се одређују прописом Директората.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

3. Некомерцијално летење и ваздухопловне манифестације*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Некомерцијално летење*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 97.*

Оператер ваздухоплова који се бави некомерцијалним летењем, а при томе користи сложени моторни ваздухоплов, дужан је да достави Директорату изјаву којом потврђује да је одговарајуће оспособљен и да располаже средствима за извршавање одговорности у вези са коришћењем ваздухоплова.*

Услови које мора да испуни оператер ваздухоплова који обавља некомерцијално летење, као и садржај изјаве из става 1. овог члана, ближе се одређују прописом који доноси Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Ваздухопловне манифестације

Члан 98.*

Ваздухопловна манифестација може да се одржи ако је одобри Директорат и ако јединица за управљање ваздушним простором организатору ваздухопловне манифестације алоцира ваздушни простор у ту сврху.*

Одобрење из става 1. овог члана Директорат издаје ако су испуњени услови који се односе на безбедно одвијање планираних ваздухопловних активности.*

Алокацију ваздушног простора из става 1. овог члана јединица за управљање ваздушним простором врши у складу са прописом из члана 30. став 3. овог закона.*

Услови за организацију ваздухопловних манифестација у циљу њиховог безбедног одвијања ближе се одређују прописом Директората.**

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

4. Посебна одобрења*

*Службени гласник РС, број 19/2025

*Посебна одобрења за обављање појединих активности**

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 98а*

За обављање појединих активности које могу да представљају одређени безбедносни ризик оператер ваздухоплова, независно од тога да ли обавља комерцијално или некомерцијално летење, дужан је да прибави посебно одобрење Директората и да поступа у складу са условима садржаним у том одобрењу.*

Посебно одобрење из става 1. овог члана Директорат издаје ако утврди да оператер ваздухоплова испуњава прописане услове за обављање одређене активности.*

Посебно одобрење из става 1. овог члана се наводи у:*

1) сертификату ваздухопловног оператера, ако је реч о оператеру који поседује тај сертификат;*

2) листи посебних одобрења, у свим другим случајевима.*

За проверу испуњености услова за издавање посебног одобрења плаћа се такса Директорату.*

Посебно одобрење се издаје на неодређено време.*

Директорат суспендује или ставља ван снаге посебно одобрење ако оператер ваздухоплова престане да испуњава неки од прописаних услова.*

Врсте активности за чије обављање се захтева посебно одобрење, као и услови под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге посебно одобрење ближе се одређују прописом Директората.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Глава шеста*

АЕРОДРОМИ*

*Службени гласник РС, број 45/2015

1. Коришћење и подела аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

*Коришћење аеродрома**

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 99.*

За полетање, слетање и кретање ваздухоплова користе се аеродроми.*

Одредба става 1. овог члана се не примењује на:*

1) ваздухоплове чије се место слетања због њихових карактеристика не може унапред одредити (слободни балон, параглајдер, змај без мотора);*

2) ваздухоплове који слећу у стању нужде;*

3) ваздухоплове који обављају хитан медицински превоз;*

4) ваздухоплове који полећу или слећу у сврху трагања и спасавања;*

5) ваздухоплове који учествују у гашењу пожара;*

6) летове које обављају војни ваздухоплови;*

7) летове за посебне намене које обавља министарство надлежно за унутрашње послове у извршавању оперативних послова.*

Изузетно од става 1. овог члана, авион који није сложени моторни ваздухоплов, као и хеликоптер, могу да за полетање и слетање користе места која се налазе изван аеродрома, под условима које прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

*Подела аеродрома**

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 100.*

Аеродроми могу бити цивилни, војни и мешовити.*

Цивилни аеродром је аеродром који се користи за цивилни ваздушни саобраћај и којим управља оператер аеродрома.*

Цивилни аеродроми се разврставају према физичким особинама и опремљености полетно-слетне стазе и рулне стазе, у складу са прописом који доноси Директорат.*

Војни аеродром је аеродром који се користи за војно летење и којим управља министарство надлежно за послове одбране.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Коришћење војног аеродрома за цивилни ваздушни саобраћај*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 101.*

Војни аеродром или део војног аеродрома може да се користи у цивилне сврхе, као мешовити (војно-цивилни) аеродром, ако о томе закључе уговор министарство надлежно за послове одбране и* физичко или правно лице које намерава да постане цивилни оператер на војном аеродрому.***

Уговором из става 1. овог члана се одређују полетно-слетне и рулне стазе, паркинг позиције, уређаји који могу да се употребљавају за потребе цивилног ваздушног саобраћаја, начин употребе и услови одржавања аеродрома или појединих његових делова, уређаја или средстава и међусобна права и обавезе уговорних страна.*

Ако се користи у цивилне сврхе војни аеродром или део војног аеродрома мора да испуњава услове који су овим законом и прописима донетим на основу њега прописани за цивилни аеродром, а оператер аеродрома мора да испуњава услове прописане за цивилног оператера.*

Изузетно од става 1. овог члана, војни аеродром или део војног аеродрома може да се користи за појединачне цивилне летове, ако оператер ваздухоплова добије одобрење од министарства надлежног за послове одбране.*

ВВојним делом мешовитог аеродрома управља министарство надлежно за послове одбране.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Коришћење цивилног аеродрома за војне летове*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 102.*

Цивилни аеродром или део цивилног аеродрома може да се користи за војне летове, ако о томе закључе уговор оператер тог аеродрома и министарство надлежно за послове одбране, уз претходно прибављено мишљење Директората о утицају на безбедност одвијања цивилног ваздушног саобраћаја.*

У погледу садржаја уговора о коришћењу цивилног аеродрома или дела цивилног аеродрома за војне летове примењује се одредба члана 101. став 2. овог закона.*

Изузетно од става 1. овог члана, цивилни аеродром се може користити за појединачне летове војних ваздухоплова на основу сагласности оператера аеродрома.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Коришћење аеродрома за међународни ваздушни саобраћај. Време отворености аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 103.*

Аеродром може да се користи за међународни ваздушни саобраћај ако оператер аеродрома обезбеди услове за прелазак државне границе у складу са законом којим се уређује заштита државне границе и ако је актом Владе одређен гранични прелаз за међународни саобраћај на аеродрому.*

Изузетно од става 1. овог члана, за међународни ваздушни саобраћај се могу користити други аеродроми, ако оператер аеродрома, на захтев и о свом трошку, обезбеди услове за примену закона којим се уређује заштита државне границе.*

Време отворености аеродрома је период у коме аеродром који је отворен за јавну употребу мора бити отворен за одвијање ваздушног саобраћаја и одређује га Директорат, на предлог оператера аеродрома.**

Изван времена отворености аеродрома ваздухоплов може да полети са аеродрома, односно слети на аеродром у термину који одреди оператер аеродрома.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

2. Сертификат аеродрома, дозвола за коришћење аеродрома и сагласност за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Услови за коришћење аеродрома у ваздушном саобраћају*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 104.*

Аеродром може да се користи у ваздушном саобраћају ако оператер аеродрома има сертификат аеродрома, дозволу за коришћење аеродрома или сагласност за коришћење аеродрома и ако у тренутку коришћења аеродром испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно, као и све услове у погледу обезбеђивања у ваздухопловству.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Сертификат аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 105.*

ССертификат аеродрома се издаје оператеру аеродрома који је отворен за јавну употребу и који се користи за јавни авио-превоз и извођење операција уз коришћење процедура инструменталног прилаза или одласка, ако:*

1) има полетно-слетну стазу са коловозним застором дужине 800 m или више, или***

2) искључиво опслужује хеликоптере.*

Изузетно, оператеру аеродрома који испуњава услове из става 1. овог члана, али у току године не оствари промет путника већи од 10.000 и не оствари више од 850 операција повезаних са превозом терета, Директорат може издати дозволу за коришћење аеродрома.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Дозвола за коришћење аеродрома и сагласност за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 106.*

Дозвола за коришћење се издаје оператеру аеродрома који је намењен за обављање свих врста ваздушног саобраћаја, укључујући и јавни авио-превоз, а није обухваћен чланом 105. став 1. овог закона.*

Осим ако је другачије прописано, одредбе овог закона које се односе на дозволу за коришћење аеродрома сходно се примењују на сертификат аеродрома.*

Сагласност за коришћење се издаје оператеру аеродрома који није намењен за обављање јавног авио-превоза.*

Директорат води евиденцију аеродрома којима је издата дозвола за коришћење, односно сагласност за коришћење.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Издавање дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 107.*

Директорат издаје дозволу, односно сагласност за коришћење аеродрома ако утврди да аеродром и оператер аеродрома испуњавају услове предвиђене овим законом и прописима донетим на основу њега у погледу: физичких карактеристика аеродрома, опремљености аеродрома визуелним помоћним средствима за навигацију (ознаке, светла, знаци, маркери), препрека и средстава за обележавање препрека и површина са ограниченом употребом, електричних система, оперативних служби, опреме и инсталација аеродрома, у погледу техничког одржавања аеродрома, као и у погледу обезбеђивања.*

Изузетно од става 1. овог члана, дозвола, односно сагласност за коришћење аеродрома може се издати и у случају да аеродром и оператер аеродрома не испуњавају све услове из става 1. овог члана, ако Директорат, узимајући у обзир специфичности појединог аеродрома или друге околности које се односе на тај аеродром, одобри те неусаглашености.**

Уз захтев за издавање дозволе за коришћење аеродрома оператер аеродрома је дужан да Директорату достави аеродромски приручник, а уз захтев за издавање сагласности за коришћење аеродрома оператер аеродрома је дужан да Директорату достави упутство за коришћење аеродрома.*

Услови и поступак одобравања неусаглашености из става 2. овог члана, структура, садржај, начин вођења и одобравања аеродромског приручника и упутства за коришћење аеродрома, као и друга документација која је потребна за одлучивање о захтеву, ближе се одређују прописом Директората.***

За проверу испуњености услова за издавање дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Спецификација дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 108.*

Аеродром се може користити у ваздушном саобраћају само у складу са условима које Директорат одреди у спецификацији дозволе за коришћење, односно спецификацији сагласности за коришћење аеродрома.*

Садржај спецификације дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома ближе се одређује прописом који доноси Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Важење дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 109.*

Дозволу за коришћење аеродрома и сагласност за коришћење аеродрома Директорат издаје на неодређено време.*

По издавању дозволе за коришћење аеродрома Директорат врши периодичне провере имаоца дозволе, према програму периодичне провере.*

Директорат суспендује или ставља ван снаге дозволу, односно сагласност за коришћење аеродрома, ако ималац дозволе односно сагласности престане да испуњава неки од услова који је потребан за издавање дозволе, односно сагласности.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Обавештавање о променама и прекид коришћења аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 110.*

Оператер аеродрома који је отворен за јавну употребу је дужан да обавести Директорат и надлежну јединицу контроле летења о планираним радовима већег обима који могу да доведу до затварања аеродрома или ограничења његовог коришћења, као и о свим другим променама које се односе на услове под којим је издата дозвола, односно сагласност за коришћење аеродрома.*

Ако аеродром или оператер аеродрома престане да испуњава, у целини или делимично, неки од услова у погледу безбедности одвијања ваздушног саобраћаја или обезбеђивања у

ваздухопловству, оператер аеродрома је дужан да ограничи или да трајно или привремено прекине његово коришћење и да о томе обавести Директорат и надлежну јединицу контроле летења.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Измена дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 111.*

Ако оператер аеродрома, у току важења дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, намерава да изврши измене на аеродрому које могу да утичу на спецификацију дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, дужан је да поднесе Директорату захтев за измену дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, са документацијом на којој заснива свој захтев.*

Оператер аеродрома је дужан да захтев из става 1. овог члана поднесе Директорату најкасније 60 дана пре планиране промене стања.*

На основу захтева за измену дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, Директорат спроводи проверу и то у обиму који је неопходан да би се донела одлука о измени дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома.*

За проверу испуњености услова за измену дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Пренос дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 112.*

Оператер аеродрома може, уз одобрење Директората, да пренесе важећу дозволу, односно сагласност за коришћење аеродрома на другог оператера, при чему преносилац дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома задржава сву одговорност за коришћење аеродрома, све док Директорат не одобри пренос.*

Директорат одобрава пренос дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома ако на основу извршене провере утврди да прималац дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, испуњава услове за издавање дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома прописане овим законом и прописима донетим на основу њега.*

За проверу испуњености услова за пренос дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Привремена дозвола за коришћење аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 113.*

У току поступка за издавање или пренос дозволе за коришћење аеродрома, Директорат може, на предлог подносиоца захтева за издавање, односно пренос дозволе, да изда привремену дозволу за коришћење аеродрома.*

Директорат издаје привремену дозволу за коришћење аеродрома ако су испуњени следећи услови:*

1) ако је отпочео поступак за утврђивање испуњености услова за издавање или пренос дозволе и при томе постоји знатна вероватноћа да ће се тај поступак позитивно окончати;*

2) ако је издавање привремене дозволе од јавног значаја и не угрожава одвијање ваздушног саобраћаја у погледу безбедности и обезбеђивања.*

Привремена дозвола за коришћење аеродрома важи најдуже једну годину од дана издавања и престаје да важи:*

1) доношењем решења о издавању дозволе за коришћење аеродрома или одбијању захтева за издавање те дозволе; или*

2) доношењем решења којим се одобрава пренос дозволе за коришћење аеродрома или одбија захтев за пренос дозволе;*

3) истеком времена на које је привремена дозвола издата.*

Одредбе овог закона и прописа донетих на основу њега који се односе на оператера аеродрома примењују се и на имаоца привремене дозволе за коришћење аеродрома.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Подзаконски пропис*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 114.*

Услови и поступак за издавање дозволе за коришћење аеродрома и сагласности за коришћење аеродрома, услови и начин под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола, односно сагласност за коришћење аеродрома, услови и поступак за издавање привремене дозволе за коришћење аеродрома, услови и поступак за пренос дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, као и услови под којима се аеродром користи у ваздушном саобраћају, ближе се уређују прописом Директората.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

3. Планирање, пројектовање и изградња аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Посебни услови за планирање, пројектовање, изградњу, доградњу, адаптацију или реконструкцију аеродрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 115.*

Аеродром мора бити планиран, пројектован и изграђен на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, као и пружање услуга земаљског опслуживања, обавља безбедно и који омогућава испуњење захтева у погледу обезбеђивања.*

Инвеститор и оператер аеродрома су дужни да обезбеде да се планирање, пројектовање, изградња, доградња, адаптација и реконструкција аеродрома врши у складу са прописима о планирању и изградњи објеката, као и посебним условима који су утврђени прописом из члана 114. овог закона.*

Пре стручне контроле, нацрт планског документа за аеродромски комплекс и простор који се граничи са аеродромским комплексом, доставља се Директорату ради прибављања мишљења.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Потврда документације*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 116.*

Пре вршења стручне или техничке контроле, односно пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, техничка документација која се односи на изградњу, доградњу и реконструкцију аеродрома доставља се Директорату ради прибављања потврде.*

Оператер аеродрома је дужан да о радовима на аеродрому који не подлежу издавању грађевинске дозволе, а који могу да утичу на безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству, обавести Директорат и да, на захтев Директората, достави одговарајућу документацију ради прибављања потврде.*

Инвеститор или оператер аеродрома су дужни да обавесте Директорат о завршетку радова из ст. 1. и 2. овог члана.*

Ако после издавања мишљења из члана 115. овог закона, односно после издавања потврде из ст. 1. и 2. овог члана дође до измена, инвеститор или оператер аеродрома су дужни да од Директората прибаве ново мишљење, односно потврду.*

За поступање по захтеву за издавање потврде из ст. 1. и 2. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Сагласност за постављање објеката, инсталација и уређаја који могу бити препрека*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 117.*

Препреке које угрожавају безбедност ваздушног саобраћаја морају да се уклоне или сруше, а препреке које могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја морају да се обележе за уочавање дању, ноћу и у условима смањене видљивости.*

Инвеститор може тек по прибављеној сагласности Директората да гради или постави објекте, инсталације и уређаје на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја.*

Директорат издаје сагласност из става 2. овог члана ако утврди да се тим објектима, инсталацијама или уређајима не угрожава безбедност ваздушног саобраћаја.*

Дрвеће, грмље и друго растиње које пробија површи за ограничење препрека или утиче на оптималан положај или карактеристике средстава за визуелну или невизуелну навигацију мора да се уклони или да се ограничи његова висина на начин да не утиче на безбедност ваздушног саобраћаја.**

За поступање по захтеву за издавање сагласности из става 2. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Обележавање препрека*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 118.*

Ако препрека подлеже обележавању, приликом издавања сагласности за постављање објеката, инсталација или уређаја који могу бити препрека, Директорат ће наложити да се препрека обележи и одредити услове за њено обележавање.**

Препреку обележава:*

1) власник објекта, инсталације или уређаја који представља препреку, ако је препрека изграђена или постављена након изградње аеродрома, ако се препрека налази изван подручја аеродрома или ако је препрека покретна;*

2) оператер аеродрома, ако је аеродром изграђен у близини препреке.*

Начин на који се утврђује да ли објекат, инсталација или уређај представља препреку, као и начин обележавања препрека ближе прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Сагласност за постављање објеката, инсталација и уређаја који могу да утичу на рад радио-уређаја*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 119.*

Инвеститор може тек по прибављеној сагласности Директората да гради или постави објекте, инсталације и уређаје на подручју или изван подручја аеродрома, а који могу да утичу на рад радио-уређаја који се користе у ваздушној пловидби.*

Директорат издаје сагласност из става 1. овог члана ако утврди да ти објекти, инсталације или уређаји не утичу на безбедност ваздушног саобраћаја.*

Начин на који се утврђује да ли објекат, инсталација или уређај може да утиче на рад радио-уређаја који се користе у ваздушној пловидби ближе прописује Директорат.*

За поступање по захтеву за издавање сагласности из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Неваздухопловна светла, ласерско зрачење и рефлектована светлост у близини аеродрома*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 119а*

У близини аеродрома забрањено је постављање и коришћење неваздухопловних светала на земљи која, због свог интензитета, конфигурације или боје, могу да угрозе безбедност ваздухоплова на земљи или у лету или која могу да спрече или ометају пилота у тумачењу ваздухопловних светала на земљи или могу да ометају контролора летења у аеродромској контроли летења.*

У близини аеродрома забрањено је постављање и коришћење објекта, инсталације или уређаја који емитују ласерско зрачење или рефлектовану светлост и за које је Директорат, на основу безбедносне процене и ваздухопловне студије, ако је она достављена, утврдио да могу да угрозе или негативно да утичу на безбедност ваздухоплова на земљи или у лету.*

Директорат доноси пропис којим се утврђују зоне заштите од неваздухопловних светала, зоне заштите од ласерског зрачења око аеродрома, као и зоне заштите од рефлектоване светлости око аеродрома.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

4. Одржавање аеродрома и аеродромске службе*

*Службени гласник РС, број 45/2015

*Одређивање услова за коришћење аеродрома, преглед и одржавање аеродрома**

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 120.*

Оператер аеродрома је дужан да предузме све мере које су потребне за безбедно полетање, слетање, кретање и боравак ваздухоплова, као и пружање услуга земаљског опслуживања на аеродрому.*

Оператер аеродрома који је отворен за јавну употребу је дужан да одреди услове за коришћење аеродрома, ради омогућавања несметане употребе маневарских површина и платформи, објеката, уређаја и опреме према намени, техничким својствима и капацитету аеродрома.*

Оператер аеродрома је дужан да на аеродрому обезбеди редован преглед и одржавање полетно-слетних, рулних и других стаза, платформи, објеката, инсталација, уређаја и опреме који омогућавају безбедно полетање, слетање и кретање ваздухоплова и да о њиховом стању обавештава надлежну јединицу контроле летења.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређује начин на који се врше прегледи и одржавање аеродрома, врсте прегледа и одржавања, као и планови и програми прегледа и одржавања аеродрома.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

*Управљање платформом**

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 121.*

Оператер аеродрома је дужан да успостави управљање активностима и контролу кретања ваздухоплова и возила на платформи аеродрома.*

Услуге којима се обезбеђује управљање активностима и контрола кретања ваздухоплова и возила на платформи аеродрома оператер аеродрома може уговором поверити другом привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику.*

Привредно друштво, друго правно лице или предузетник коме су поверене услуге управљања платформом је дужно да достави Директорату изјаву о оспособљености за пружање тих услуга.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које морају да испуне пружаоци услуга управљања платформом, као и услови који се односе на подношење и важење изјаве о оспособљености за пружање тих услуга.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

*Смањење опасности од присуства птица и других животиња**

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 122.*

Оператер аеродрома је дужан да* предузима мере за уклањање или спречавање настајања депонија смећа или других садржаја који могу да привуку птице и друге животиње на аеродром

или његову околину, а у случајевима када уклањање садржаја није могуће, дужан је да обезбеди да сваки ризик за ваздухоплов буде процењен и смањен на најмању могућу меру.*

Надлежни орган државне управе и локалне самоуправе је дужан да предузима мере за уклањање или спречавање настајања дивљих депонија или других садржаја у околини аеродрома, који могу да привуку птице и друге животиње.**

Оператер аеродрома је дужан да обезбеди осматрање кретања и растеривање птица и других животиња на подручју аеродрома и у његовој околини, да обезбеди прикупљање информација од оператера ваздухоплова, аеродромског особља и других извора о присуству птица или других животиња на аеродрому и у његовој околини, да врши анализу тих информација, као и да предузима друге мере којима се вероватноћа судара између птица и других животиња и ваздухоплова своди на најмању могућу меру.*

Директорат доноси пропис којим се ближе уређује начин на који се смањује опасност од присуства птица и других животиња на аеродрому и у његовој околини.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Заштита аеродрома од неконтролисаног приступа људи и животиња*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 123.*

Оператер аеродрома који поседује сертификат аеродрома је дужан да на аеродрому постави ограду или другу прикладну препреку, ради спречавања уласка животиња које су довољно велике да могу представљати опасност за ваздухоплов, као и ради спречавања случајног или намерног приступа неовлашћених лица на* део аеродрома који не представља јавну зону.***

Оператер аеродрома који поседује дозволу, односно сагласност за коришћење је дужан да на аеродрому постави ограду или другу прикладну препреку или да предузме другу одговарајућу меру заштите аеродрома, само ако Директорат приликом провере услова за издавање дозволе, односно сагласности процени да је то постављање неопходно са становишта безбедности ваздушног саобраћаја* и обезбеђивања у ваздухопловству.***

На простору од најмање три метра од ограде аеродрома не може да постоји растиње или објекти који онемогућавају надгледање ограде аеродрома или који могу да се искористе за неовлашћени приступ аеродрому.**

Директорат доноси пропис којим се ближе уређује начин заштите аеродрома од неконтролисаног приступа људи и животиња и прописују критеријуми за процену из става 2. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Спасилачко-ватрогасна служба и спасилачко-ватрогасно обезбеђење*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 124.*

Оператер аеродрома који поседује дозволу за коришћење аеродрома је дужан да на аеродрому организује, у зависности од ватрогасне категорије аеродрома, спасилачко-ватрогасну службу или спасилачко-ватрогасно обезбеђење.*

Оператер аеродрома који поседује сагласност за коришћење је дужан да на аеродрому који је отворен за јавну употребу организује спасилачко-ватрогасно обезбеђење.*

Директорат доноси пропис којим се одређују начин утврђивања ватрогасне категорије аеродрома, услови које мора да испуњава спасилачко-ватрогасна служба, односно спасилачко-ватрогасно обезбеђење на аеродрому, минимална опрема и средства за гашење пожара и спасавање, минималан број и услови које мора да испуњава спасилачко-ватрогасно особље, минимум просторија, уређаја и инсталација спасилачко-ватрогасне службе, као и њено поступање у случају принудног слетања, удеса или озбиљне незгоде на аеродрому.*

Оператер аеродрома може уговором да повери обављање послова спасилачко-ватрогасне службе, односно спасилачко-ватрогасног обезбеђења другој организацији (професионалне ватрогасне јединице града и сл.), при чему та организација мора да испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега у погледу особља, возила, опреме и средстава за гашење пожара и спасавање.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Медицинско обезбеђење на аеродрому*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 125.*

Оператер аеродрома који поседује сертификат аеродрома или дозволу за коришћење дужан је да на аеродрому организује медицинско обезбеђење.*

Медицинско обезбеђење дужан је да организује и оператер аеродрома који поседује сагласност за коришћење, ако је аеродром отворен за јавну употребу.*

Медицинско обезбеђење на аеродромима из ст. 1. и 2. овог члана ближе се одређује прописом Директората.*

Оператер аеродрома може уговором да повери обављање послова медицинског обезбеђења здравственој установи, при чему та установа мора да испуњава услове утврђене прописом из става 3. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

5. Услуге земаљског опслуживања*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Врсте услуга земаљског опслуживања*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 126.*

На аеродромима који су намењени за јавни авио-превоз могу да се пружају следеће услуге земаљског опслуживања:*

1) административни послови и контрола;*

2) опслуживање путника;*

3) прихват и отпрема предатог пртљага;*

4) прихват и отпрема поште и робе;*

5) прихват и отпрема ваздухоплова на платформи;*

6) опслуживање ваздухоплова;*

7) снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом;*

8) одржавање ваздухоплова;*

9) припрема лета и услуге за посаду;*

10) превоз путника и посаде од ваздухоплова и до ваздухоплова;*

11) снабдевање ваздухоплова храном и пићем.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Дозвола за пружање услуга земаљског опслуживања*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 127.*

Услуге земаљског опслуживања може да пружа привредно друштво, друго правно лице или предузетник који је регистрован у Републици Србији и који поседује дозволу за пружање једне или више услуга земаљског опслуживања коју издаје Директорат.*

Изузетно од става 1. овог члана, услуге земаљског опслуживања може да пружа оператер аеродрома или тело које управља аеродромом ако испуњава услове прописане за пружаоца услуга земаљског опслуживања.*

У случају из става 2. овог члана, не издаје се посебна дозвола за пружање услуга земаљског опслуживања, већ се те услуге наводе у дозволи за коришћење аеродрома.*

Директорат издаје дозволу за пружање услуга земаљског опслуживања ако утврди да подносилац захтева испуњава организационе, финансијске, техничке, технолошке и персоналне услове за пружање услуга земаљског опслуживања.*

За проверу испуњености услова за издавање, измену и продужење рока важења дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Самоопслуживање*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 128.*

Авио-превозилац може да, за сопствене потребе, обавља једну или више услуга земаљског опслуживања (у даљем тексту: самоопслуживање).*

Услуге из члана 126. тач. 2)–5) и 7) овог закона подлежу издавању дозволе за самоопслуживање.*

Директорат издаје дозволу за самоопслуживање ако утврди да подносилац захтева испуњава организационе, техничке, технолошке и персоналне услове за обављање самоопслуживања.*

За проверу испуњености услова за издавање, измену и продужење рока важења дозволе за самоопслуживање плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Важење дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања и дозволе за самоопслуживање*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 129.*

Дозвола за пружање услуга земаљског опслуживања и дозвола за самоопслуживање се издају на одређено време.*

Директорат суспендује или ставља ван снаге дозволе из става 1. овог члана, ако ималац дозволе престане да испуњава неки од услова који је потребан за издавање дозволе.*

Директорат доноси пропис којим се ближе уређују услови и начин под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола за пружање услуга земаљског опслуживања и дозвола за самоопслуживање, одређује време на које се издају те дозволе, уређује приступ тржишту услуга земаљског опслуживања на аеродромима, одређују услуге земаљског опслуживања и услуге самоопслуживања код којих може да се ограничи број њихових пружалаца, ближе описују поједине услуге од којих се састоји земаљско опслуживање, одређују услови под којима може да се ограничи број пружалаца услуга и број авио-превозилаца који имају право на самоопслуживање, као и мерила и поступак по којима се бирају пружаоци услуга.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Слободан приступ тржишту. Приступ аеродромској инфраструктури*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 130.*

На аеродрому који се користи за јавни авио-превоз са годишњим прометом већим од 2.000.000 путника или 50.000 t робе, пружаоци услуга земаљског опслуживања имају слободан приступ тржишту, ради пружања једне или више услуга.*

Изузетно од става 1. овог члана, на појединим аеродромима Директорат може ограничити број пружалаца услуга земаљског опслуживања, односно право на самоопслуживање под условима предвиђеним прописом из члана 129. став 3. овог закона.*

Авио-превозилац самостално одлучује о томе да ли ће и са ким закључити уговор о пружању услуга земаљског опслуживања.*

Оператер аеродрома је дужан да објави листу аеродромске инфраструктуре, да одреди накнаду за приступ тој инфраструктури, да омогући пружаоцима услуга земаљског опслуживања приступ аеродромској инфраструктури под објективним, транспарентним и недискриминаторним условима, као и да са пружаоцима услуга земаљског опслуживања закључи уговор о коришћењу аеродромске инфраструктуре.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Обавезе пружалаца услуга земаљског опслуживања и самоопслуживања. Подуговарање*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 131.*

Ималац дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања или дозволе за самоопслуживање је дужан да услуге за које му је издата дозвола пружа тако да не угрози безбедност саобраћаја на аеродрому, да обезбеди континуитет у пружању услуга земаљског опслуживања или самоопслуживања, као и да те услуге пружа на поштен и недискриминаторан начин.**

Пружалац услуга земаљског опслуживања је дужан да рачуноводствено раздвоји делатности пружања услуга земаљског опслуживања од осталих делатности које обавља.*

Ималац дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања може уговором поверити пружање појединих услуга земаљског опслуживања другом правном лицу или предузетнику (подуговарачу) који поседује важећу дозволу за пружање тих услуга земаљског опслуживања.*

У случају из става 3. овог члана, подуговарач не може уговором даље поверавати њихово вршење другим субјектима.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Савет авио-превозилаца који користе аеродромске услуге*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 132.*

Оператер аеродрома* на коме редован авио-превоз врше најмање два авио-превозиоца дужан је да образује Савет авио-превозилаца који користе аеродромске услуге.***

Савет из става 1. овог члана заступа интересе корисника аеродромских услуга, предлаже побољшање услова под којима се користи аеродром и одвија ваздушни саобраћај, разматра проширење капацитета аеродрома, даје мишљење о кандидатима за пружање услуга земаљског опслуживања и самоопслуживања и даје мишљење при додели слотова водећи рачуна о равноправном положају авио-превозилаца који користе аеродромске услуге.*

Начин образовања Савета авио-превозилаца који користе аеродромске услуге и начин његовог рада* одређује оператер аеродрома уз сагласност Директората.***

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 9/2020

Аеродромске накнаде*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 133.*

Оператер аеродрома има право на аеродромску накнаду коју плаћају корисници аеродрома за коришћење објеката, средстава, уређаја и услуга, које искључиво пружа оператер аеродрома и које се односе на слетање, полетање, системе осветљења, боравак паркираног ваздухоплова, као и бригу о путницима и роби.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услуге за које се плаћају накнаде оператеру аеродрома, основна мерила за обрачунавање аеродромских накнада и аеродроми на које се та мерила примењују.*

Аеродромске накнаде су ослобођени домаћи државни ваздухоплови на летовима посебне намене, домаћи и страни ваздухоплови који учествују у трагању и спасавању на територији Републике Србије или обављају хуманитарне летове, као и домаћи и страни ваздухоплови који за потребе министарства надлежног за послове одбране обављају летове са мешовитих аеродрома.***

Оператер аеродрома одређује висину аеродромских накнада на начин којим се неће дискриминисати поједини корисници аеродрома.*

Оператер аеродрома дужан је да о разлозима због којих планира повећање поједине накнаде и о њеној планираној висини обавести све кориснике аеродромских услуга најкасније 60 дана пре планираног почетка примене повећане накнаде.*

Пре доношења одлуке о измени система обрачунавања или висине аеродромских накнада оператер аеродрома обавља консултације са корисницима аеродромских услуга.**

Ако оператер аеродрома и корисници аеродрома не постигну договор о предложеним изменама система обрачунавања или висине аеродромских накнада, свака страна може да се обрати Директорату, који процењује оправданост разлога за измену система обрачунавања и висине аеродромских накнада, врши стручну анализу, доноси одлуку о измени система обрачунавања и висине аеродромских накнада након консултација с оператером аеродрома и корисницима аеродрома, у складу са прописом из става 2. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

***Службени гласник РС, број 19/2025

6. Хелидроми*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Дозвола за коришћење хелидрома и сагласност за коришћење хелидрома*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 134.*

Одредбе овог закона које се односе на дозволу, односно сагласност за коришћење аеродрома, сходно се примењују на хелидроме.*

Услови и поступак за издавање дозволе за коришћење хелидрома и сагласности за коришћење хелидрома, услови и начин под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола за коришћење хелидрома, односно сагласност за коришћење хелидрома, услови и поступак за издавање привремене дозволе за коришћење хелидрома, услови и поступак за пренос дозволе, односно сагласности за коришћење хелидрома, као и услови под којима се хелидром користи у ваздушном саобраћају, ближе се уређују прописом Директората.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Глава седма

ВАЗДУХОПЛОВНИ ПРОИЗВОДИ, ДЕЛОВИ, УРЕЂАЈИ И ОПРЕМА

I. КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВРСТАВАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВА

Коришћење ваздухоплова у ваздушном саобраћају

Члан 135.

У ваздушном саобраћају сме да се користи ваздухоплов који је уписан у Регистар ваздухоплова Републике Србије, Евиденцију ваздухоплова Републике Србије и Регистар војних ваздухоплова Републике Србије и који је **способан да безбедно учествује у ваздушном саобраћају***.

У ваздушном саобраћају могу да се користе и страни ваздухоплови уписани у регистре ваздухоплова других држава, а које признаје Директорат.Ваздухоплов сме да се користи у ваздушном саобраћају само према својој категорији, врсти и намени.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Разврставање ваздухоплова

Члан 136.

Разврставање ваздухоплова према категорији, врсти и намени прописује Директорат.

Разврставање војних ваздухоплова прописује министар надлежан за послове одбране.

II. РЕГИСТРИ ЦИВИЛНИХ ВАЗДУХОПЛОВА

1. Регистар ваздухоплова и Евиденција ваздухоплова

Члан 137.

У Републици Србији воде се Регистар ваздухоплова Републике Србије (у даљем тексту: Регистар ваздухоплова) и Евиденција ваздухоплова Републике Србије (у даљем тексту: Евиденција ваздухоплова).

Регистар ваздухоплова и Евиденција ваздухоплова су јавне књиге које води Директорат.

Евиденцију државних ваздухоплова из члана 5. став 2. овог закона, које Авио-служба Владе искључиво користи за превоз шефова држава или влада и високих државних делегација, води та служба у складу са прописом Владе.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

2. Упис ваздухоплова у Регистар ваздухоплова и Евиденцију ваздухоплова

Категорије ваздухоплова који се уписују у Регистар и Евиденцију ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 138.*

У Регистар ваздухоплова се уписују све категорије ваздухоплова, изузев беспилотних ваздухоплова за чије пројектовање се захтева сертификација, ултралаких ваздухоплова и аматерски грађених ваздухоплова, који се уписују у Евиденцију ваздухоплова.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Услови за упис ваздухоплова у Регистар ваздухоплова

Члан 139.

У Регистар ваздухоплова може да се упише ваздухоплов који није уписан у страни регистар ваздухоплова и **за који Директорат утврди да испуњава захтеве из потврде о типу и да је способан да**** безбедно учествује у ваздушном саобраћају, ако је:

1) власник ваздухоплова, у целини или делимично, Република Србија, друго правно лице или предузетник који су регистровани у Републици Србији;

2) власник ваздухоплова, у целини или делимично, држављанин Републике Србије с пребивалиштем у Републици Србији или изван ње, ако је матични аеродром ваздухоплова у Републици Србији;

3) корисник ваздухоплова правно лице, предузетник или физичко лице чије је седиште, односно пребивалиште у Републици Србији**;***

4) власник или корисник ваздухоплова страно физичко или правно лице, уз сагласност министарства надлежног за послове саобраћаја.*

Брисани су ранији ст. 2. и 3. (види члан 36. Закона - 83/2018-41)

За упис ваздухоплова који је избрисан из страног регистра ради уписа у Регистар ваздухоплова неопходно је да се приложи документ о пловидбености за извоз који је издала ваздухопловна власт стране државе или потврда о пловидбености коју издаје Директорат на основу **провере пловидбености**** ваздухоплова.

Ваздухоплов који је увезен у Републику Србију уписује се у Регистар ваздухоплова под истим условима као да је произведен у Републици Србији, ако није био уписан у страни регистар ваздухоплова.

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

Уверење о регистрацији ваздухоплова

Члан 140.

Ваздухоплов се уписује у Регистар ваздухоплова на захтев власника или корисника ваздухоплова, по овлашћењу власника.

По упису у Регистар ваздухоплова, Директорат издаје уверење о регистрацији ваздухоплова.

За издавање уверења о регистрацији ваздухоплова плаћа се такса Директорату.*

Ако власник или корисник ваздухоплова захтева да одабере комбинацију слова или бројева која чини регистарску ознаку, он је дужан да, поред таксе из става 3. овог члана, плати Директорату и додатну таксу.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Привремени упис у Регистар ваздухоплова

Члан 141.

Ваздухоплов који не испуњава услове за упис у Регистар ваздухоплова може да се привремено упише у Регистар ваздухоплова:

1) ако се увози у Републику Србију и има документ о типу који је издала ваздухопловна власт стране државе;

2) ако је произведен у Републици Србији, извози се из ње и има потврду о типу коју је издао Директорат;

3) ако је произведен у Републици Србији, нема потврду о типу, а испуњава услове за утврђивање летних способности и техничких особина.

Привремени упис може да траје до* 12 месеци, изузев у случају постојања оправданих околности када се овај рок може продужити док те околности трају, а најдуже још 12 месеци.***

По привременом упису у Регистар ваздухоплова, Директорат издаје уверење о привременој регистрацији ваздухоплова.

*Службени гласник РС, број 9/2020

**Службени гласник РС, број 19/2025

Брисање из Регистра ваздухоплова

Члан 142.

Директорат брише ваздухоплов из Регистра ваздухоплова на захтев власника или корисника ваздухоплова или по службеној дужности.

Ако власник и корисник ваздухоплова нису исти, подносилац захтева за брисање ваздухоплова дужан је да поднесе и оверену писмену изјаву сваког лица које је уписано у власничко-кориснички лист да је сагласно с брисањем ваздухоплова.

Власник или корисник ваздухоплова дужан је да уз захтев за брисање ваздухоплова поднесе и оверену писмену изјаву сваког лица које је уписано у заложни лист да је сагласно с брисањем ваздухоплова.

Директорат по службеној дужности брише из Регистра ваздухоплова сваки ваздухоплов који је уништен, трајно неупотребљив, нестао, потпуно недоступан или чија потврда о пловидбености не важи дуже од **три године****.

Ако се ваздухоплов брише из Регистра ваздухоплова ради уписа у страни регистар Директорат издаје потврду о брисању, а ако је ваздухоплов пловидбен Директорат, на захтев странке, издаје и потврду о пловидбености за извоз.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Садржина Регистра ваздухоплова

Члан 143.

Регистар ваздухоплова састоји се од главне књиге и збирке исправа.

Главна књига састоји се од уложака који се образују за сваки ваздухоплов.

Један ваздухоплов може да има само један уложак.

Уложак се састоји од:

1) описног листа, у који се уписују регистарска ознака, категорија, врста, намена и главне техничке особине ваздухоплова, ограничења у коришћењу ваздухоплова и подаци о ваздухопловним производима који су уграђени у ваздухоплов;

2) власничко-корисничког листа, у који се уписују власник и корисник ваздухоплова и главни подаци о власнику и кориснику ваздухоплова;

3) заложног листа, у који се уписују главни подаци о имаоцу и основу заложног права.

Збирку исправа чине све исправе које су послужиле као основ за упис података у улошке Регистра ваздухоплова.

Основ за упис права својине и заложног права

Члан 144.

Упис у власничко-кориснички и заложни лист Регистра ваздухоплова**, као и измена уписаних података, заснивају се*** на акту стварно надлежног суда који има седиште у месту у коме је седиште

Директората.

Упис права својине у Евиденцију ваздухоплова заснива се на овереној писменој изјави власника ако је ваздухоплов произведен у Републици Србији, односно на доказу о плаћеној царини ако је ваздухоплов произведен у иностранству.

Упис права својине на аматерски произведеном ваздухоплову заснива се на овереној писменој изјави лица које је произвело ваздухоплов.

Власник, односно корисник ваздухоплова који је уписан у Регистар ваздухоплова је обавезан да пријави Директорату сваку промену података уписаних у тај регистар ако се о томе не води службена евиденција.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

3. Државна припадност ваздухоплова

Члан 145.

Ваздухоплов који је уписан у Регистар ваздухоплова или Евиденцију ваздухоплова има државну припадност Републике Србије.

Ваздухоплов који има државну припадност Републике Србије мора да носи знаке државне припадности, ознаке регистрације и обавезне натписе.

Знаци државне припадности су Државна застава Републике Србије и ознака државне припадности коју додељује Међународна организација цивилног ваздухопловства.

Ознаке регистрације и обавезне натписе и начин на који се они и знаци државне припадности носе прописује Директорат.

Војни ваздухоплов који је уписан у Регистар војних ваздухоплова има државну припадност Републике Србије и обавезан је да носи знаке државне припадности и регистарске ознаке које пропише министар надлежан за послове одбране.

4. Сходна примена одредаба о Регистру ваздухоплова на Евиденцију ваздухоплова

Члан 146.

Одредбе овог закона о Регистру ваздухоплова сходно се примењују на Евиденцију ваздухоплова.

Брисан је ранији став 2. (види члан 12. Закона - 9/2020-18)

5. Исправе и књиге ваздухоплова у лету

Члан 147.

Док ваздухоплов који је уписан у Регистар ваздухоплова лети, у њему морају да се налазе уверење о регистрацији ваздухоплова, потврда о пловидбености ваздухоплова, потврда о провери пловидбености ваздухоплова, дозволе за рад уграђене опреме која емитује радио сигнале и друге исправе и књиге.

Исправе и књиге које морају да се налазе у ваздухоплову у лету, као и садржину и начин вођења тих књига прописује Директорат.

Исправе ваздухоплова морају бити написане на српском и енглеском језику, а књиге ваздухоплова могу да буду написане и само на енглеском језику.

6. Исправе и књиге војних ваздухоплова

Члан 148.

Исправе и књиге војних ваздухоплова које су издали надлежни војни органи важе и кад се они користе за летове који се не сматрају војним, ако су издате према овом закону.

III. ВАЗДУХОПЛОВНО-ТЕХНИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

1. Ваздухопловно-техничке делатности и организације

Појам ваздухопловно-техничких делатности и организација

Члан 149.

Ваздухопловно-техничке делатности састоје се од пројектовања, производње, испитивања која претходе утврђивању типа, одржавања и обезбеђивања континуиране пловидбености ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова, уређаја и опреме.

Ваздухопловно-техничку делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице, орган државне управе или предузетник, који има дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности (у даљем тексту: ваздухопловно-техничка организација).*

Изузетно од става 2. овог члана, поједине послове у оквиру ваздухопловно-техничке делатности може да обавља и физичко лице под условима утврђеним у пропису из чл. 150, 152. или 168. овог закона.*

Ваздухопловно–техничке организације уписују се у евиденцију коју води Директорат, који прописује и садржину и начин вођења евиденције.

*Службени гласник РС, број 19/2025

Дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 150.*

Дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности издаје Директорат на неодређено време, привредном друштву, другом правном лицу, органу државне управе или предузетнику који има простор за обављање делатности, средства за рад, одговарајуће особље, приручник за обављање делатности и испуњава друге услове које пропише Директорат.*

Услове под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности и образац дозволе прописује Директорат.*

За поступање по захтеву за издавање или измену дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности, као и за одобравање измене приручника о обављању ваздухопловно-техничке делатности у случају да та измена нема за последицу измену дозволе, плаћа се такса Директорату.*

Директорат врши провере да ли лице из става 1. овог члана и даље испуњава услове за обављање ваздухопловно-техничке делатности, и то на сваких 12 месеци током прве две године важења дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности, а након тога свака 24 месеца.*

За проверу испуњености услова за обављање делатности плаћа се такса Директорату.*

Изузетно од става 1. овог члана, у складу са условима који су утврђени потврђеним међународним уговором, дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности пројектовања одређених категорија ваздухопловних производа, делова, уређаја и опреме издаје Агенција Европске уније за безбедност ваздушног саобраћаја (у даљем тексту: EASA).*

У случају када Директорат врши проверу ваздухопловно-техничке организације у име EASA, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Признавање стране дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 151.*

Директорат може да призна дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности коју је издао надлежни орган стране државе, ако услови под којима је она издата нису блажи од услова прописаних овим законом и прописима донетим на основу њега.*

Изузетно од става 1. овог члана, дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности коју је издала или признала EASA или надлежни орган државе чланице Европске уније прихвата се без вођења поступка за признавање, у складу са потврђеним међународним уговором, с тим да организација чије је седиште у Републици Србији за обављање делатности мора имати дозволу Директората.*

За поступање по захтеву за признавање дозволе из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Пројектовање и производња ваздухопловног производа, делова, уређаја и опреме

Члан 152.

Пројектовање је поступак у коме се израђује документација која је неопходна да би се произвео или модификовао ваздухопловни производ, део, уређај и опрема.

Производња може да се одвија као производња прототипа, серијска производња и аматерска градња.*

Производња прототипа је производња ваздухопловног производа коме још није утврђен тип, а серијска производња је производња ваздухопловног производа коме је утврђен тип или за који је одобрен пројекат.*

Аматерска градња је градња ваздухоплова у оквиру које је најмање 51 процената задатака израде и састављања обавио аматер или непрофитно удружење аматера, за сопствене потребе и без било каквог комерцијалног циља.*

Услове под којима се пројектују и производе ваздухопловни производи, делови, уређаји и опрема прописује Директорат.

*Службени гласник РС, број 19/2025

Пројектовање и производња система беспилотних ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 152а*

Системи беспилотних ваздухоплова и додаци за даљинску идентификацију се могу испоручити на тржишту Републике Србије само ако су пројектовани и произведени у складу са одговарајућим техничким захтевима и ако не угрожавају безбедност или здравље људи или животиња, или имовину.*

Системи беспилотних ваздухоплова морају да буду у складу са техничким захтевима и правилима и процедурама за пловидбеност, осим ако се ради о приватно изграђеном систему или о систему беспилотног ваздухоплова који се користи само за операције у оквиру ваздухопловно-моделарског клуба или удружења.*

Директорат доноси пропис којим се утврђују технички захтеви за пројектовање и производњу система беспилотних ваздухоплова који су намењени за коришћење у Републици Србији, утврђују технички захтеви за пројектовање и производњу додатака за даљинску идентификацију, утврђују типови система беспилотних ваздухоплова чије пројектовање, производња и одржавање подлежу сертификацији и утврђују правила за испоруку система беспилотних ваздухоплова, комплета прибора и додатака за даљинску идентификацију на тржишту и њихово кретање на тржишту.*

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да у случајевима предвиђеним у пропису из става 3. овог члана обезбеди да систем беспилотног ваздухоплова прати одговарајућа декларација о усаглашености, укључујући упућивање на одговарајућу класу и да је одговарајућа идентификациона ознака класе причвршћена за беспилотни ваздухоплов.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

2. Утврђивање типа ваздухопловног производа

Испитивање типа ваздухопловног производа

Члан 153.

Утврђивање типа ваздухопловног производа почиње испитивањем типа које обавља ваздухопловно-техничка организација.

Испитивање типа је поступак у коме се проверава да ли нови тип и модел ваздухопловног производа у целини или делимично испуњава техничке прописе о пловидбености.

При испитивању типа одређују се услови под којима ваздухопловни производ сме да се користи у ваздушном саобраћају и ограничења у томе, техничка документација о типу ваздухопловног производа и састављају приручници за коришћење и одржавање ваздухопловног производа, а за ваздухоплов одређује и ниво генерисане буке и емисије штетних гасова.

Услове под којима се утврђује тип ваздухопловног производа, као и техничке прописе о пловидбености утврђује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Утврђивање типа и потврда о типу

Члан 154.

По окончању поступка испитивања типа, ваздухопловно-техничка организација доставља документацију Директорату.

Директорат, по пријему документације, обавља додатне провере и затим утврђује нови тип или одбија захтев да се утврди нови тип.

Ваздухопловном производу коме буде утврђен тип **Директорат издаје потврду о типу***, а ваздухоплову се поред тога издаје и потврда о генерисаној буци и потврда о емисији штетних гасова.

Потврда о емисији штетних гасова издаје се на основу спецификација произвођача ваздухоплова или на основу резултата посебног испитивања.

За поступање по захтеву за издавање или мењање потврде о типу, потврде о генерисаној буци и потврде о емисији штетних гасова плаћа се **такса*** Директорату.

Изузетно од става 3. овог члана, потврду о типу, потврду о генерисаној буци и потврду о емисији штетних гасова за одређене категорије ваздухопловних производа издаје EASA, у складу са условима који су утврђени потврђеним међународним уговором.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Признавање страног документа о типу

Члан 155.

Директорат може да призна документ о типу који је издала ваздухопловна власт стране државе, ако услови под којима је он издат нису блажи од услова који су прописани за издавање потврде о типу ваздухопловног производа.

Документ о типу који је издала или признала EASA прихвата се, без вођења поступка за признавање, у складу са потврђеним међународним уговором.*

За поступање по захтеву за признавање страног документа плаћа се **такса*** Директорату.

*Службени гласник РС, број 45/2015

3. Налог за пловидбеност*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 156.

Ако ваздухопловни производ има грешку у конструкцији, уграђеном материјалу, поступку градње, испитивању, коришћењу или одржавању, а она утиче на пловидбеност, Директорат може **кориснику таквог ваздухопловног производа да изда налог за пловидбеност којим га обавезује да у одређеном року такву грешку отклони***.

Ако је Директорат издао потврду о типу, он може да за грешку теже природе суспендује коришћење потврде о типу док се грешка не отклони.

Ако корисник ваздухопловног производа не отклони грешку у року, Директорат може да стави ван снаге потврду о пловидбености, потврду о провери пловидбености или дозволу за лет.

*Службени гласник РС, број 83/2018

IV. КОНТИНУИРАНА ПЛОВИДБЕНОСТ ВАЗДУХОПЛОВА

1. Континуирана пловидбеност ваздухоплова и пловидбеност ваздухоплова

Појам континуиране пловидбености ваздухоплова

Члан 157.

Ваздухоплов је континуирано пловидбен ако испуњава захтеве из потврде о типу, ако је способан да безбедно учествује у ваздушном саобраћају и ако испуњава друге услове које пропише Директорат.

Континуирана пловидбеност ваздухоплова доказује се потврдом о пловидбености и потврдом о провери пловидбености.*

Брисан је ранији став 3. (види члан 36. Закона - 45/2015-8)

*Службени гласник РС, број 45/2015

Потврда о пловидбености*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 158.*

Потврда о пловидбености се издаје ако се провером пловидбености ваздухоплова утврди да ваздухоплов испуњава све услове из потврде о типу.*

Потврду о пловидбености издаје Директорат, на неодређено време.*

Приликом провере пловидбености у циљу издавања потврде о пловидбености Директорат утврђује и да ли ваздухоплов испуњава услове који су потребни за континуирану пловидбеност и ако испуњава те услове издаје потврду о провери пловидбености која важи 12 месеци.*

Ако се на основу провере пловидбености утврди да ваздухоплов може да се користи уз одређено ограничење, то ограничење се уписује у потврду о пловидбености.*

За поступање по захтеву за издавање потврде о пловидбености плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Провера пловидбености ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 159.*

У зависности од намене ваздухоплова и максималне масе ваздухоплова на полетању, проверу пловидбености ваздухоплова обавља Директорат или ваздухопловно-техничка организација која има за то дозволу Директората или физичко лице које је ималац дозволе за одржавање ваздухоплова са овлашћењем за одговарајући тип ваздухоплова, издате или признате од стране Директората.*

Ако проверу пловидбености ваздухоплова обавља Директорат, за њено обављање плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Издавање и продужење важења потврде о провери пловидбености*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 160.*

Потврду о провери пловидбености издаје субјект из члана 159. став 1. овог закона који је вршио проверу пловидбености, док продужење важења потврде врши ваздухопловно-техничка организација којој је то Директорат одобрио.**

Власник или корисник ваздухоплова који намерава да одржи континуирану пловидбеност дужан је да обезбеди продужење важења потврде о провери пловидбености на сваких 12 месеци.*

Изузетно од става 1. овог члана, за ваздухоплове који немају потврду о типу издату или признату од стране EASA, потврду о провери пловидбености издаје Директорат на сваких 12 месеци.*

Ако издавање потврде о провери пловидбености врши Директорат, за поступање по захтеву за издавање плаћа се такса Директорату.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Периодични преглед ваздухоплова

Члан 161.

Брисан је (види члан 53. Закона - 19/2025-68)

Контролни преглед

Члан 162.

Брисан је (види члан 39. Закона - 45/2015-8)

Додатни услови за успостављање и одржавање континуиране пловидбености у јавном авио-превозу

Члан 163.

Ваздухоплов којим се обавља јавни авио-превоз мора да испуни додатне услове за успостављање и одржавање континуиране пловидбености.

Додатни услови **обухватају и*** утврђивање листе минималне исправности опреме ваздухоплова и листе дозвољеног одступања конфигурације.

Обе листе утврђује корисник ваздухоплова, а одобрава Директорат.

Додатни услови за успостављање и одржавање континуиране пловидбености се ближе одређују прописом Директората.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

2. Програм одржавања ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 164.*

Да би ваздухоплов остао континуирано пловидбен корисник ваздухоплова је дужан да обави радове одржавања ваздухоплова који су предвиђени програмом одржавања ваздухоплова.*

Програм одржавања ваздухоплова је скуп мера и процедура које се предузимају да би се одржала континуирана пловидбеност ваздухоплова и примењује се када га одобри Директорат*, осим ако је за поједине категорије ваздухоплова прописом из члана 167. овог закона предвиђено да одобрење Директората није потребно или да одобрење програма одржавања врши одговарајућа ваздухопловно-техничка организација.***

За одобрење програма одржавања ваздухоплова плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

3. Дозвола за лет*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 165.*

Дозволу за лет ваздухоплова који не испуњава или за који још није доказано да испуњава техничке прописе за пловидбеност, али је способан да безбедно лети под одређеним условима, на основу одобрених услова лета издаје Директорат или одобрена организација за пројектовање, производњу или обезбеђивање континуиране пловидбености коју је Директорат за то овластио.*

Лет ваздухоплова из става 1. овог члана мора се обавити у складу са одобреним условима лета, односно дозволом за лет.*

За одобравање услова лета, као и за издавање дозволе за лет од стране Директората, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Пробни лет

Члан 166.

Брисан је (види члан 42. Закона - 45/2015-8)

4. Подзаконски пропис*

Члан 167.

Услови под којима се издају, мењају, суспендују или стављају ван снаге потврда о пловидбености и потврда о провери пловидбености, образац потврде о пловидбености и потврде о провери пловидбености, ограничења која се уписују у потврду о пловидбености, **ближи услови под којима се обављају провере пловидбености ваздухоплова и начин на који се оне обављају** *, садржина програма одржавања ваздухоплова и начин на који се програм одржавања примењује, начин утврђивања листе минималне исправности опреме ваздухоплова и листе дозвољеног одступања конфигурације **и услови под којима се одобравају услови лета и издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола за лет**** ближе се одређују прописом Директората.

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

5. Пловидбеност ваздухоплова који немају потврду о типу*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 168.*

Ултралаки ваздухоплови, аматерски грађени ваздухоплови, бивши војни ваздухоплови и други ваздухоплови који немају потврду о типу могу да се користе у ваздушном саобраћају ако имају посебну дозволу за лет коју издаје Директорат.*

Услови под којима се издаје, мења, ограничава, суспендује и ставља ван снаге посебна дозвола за лет ултралаких, аматерски грађених, бивших војних ваздухоплова и других ваздухоплова који немају потврду о типу, време на које се та дозвола издаје и образац дозволе ближе се одређују прописом Директората.*

За издавање и измену посебне дозволе за лет плаћа се такса Директорат.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

V. ПРЕГЛЕД СТРАНОГ ВАЗДУХОПЛОВА

Члан 169.

Страни ваздухоплов током боравка на аеродрому у Републици Србији може бити подвргнут унутрашњем и спољашњем прегледу на платформи од стране овлашћеног лица Директората, ради провере исправа и књига које се налазе у ваздухоплову, исправа које поседује посада ваздухоплова и ради провере стања ваздухоплова, његове опреме и одељака намењених за превоз путника, пртљага, поште и робе.

Преглед страног ваздухоплова одвија се према процедурама и стандардима које је одредио надлежни орган Европске уније.

Ако постоји оправдана сумња да исправе и књиге које се налазе у ваздухоплову или исправе које поседује посада ваздухоплова, као и да ваздухоплов, опрема или одељак намењен за превоз путника, пртљага, поште и робе нису у складу са одговарајућим међународним стандардима безбедности, овлашћено лице Директората предузима мере које је прописао надлежни орган Европске уније.

Глава осма

ВАЗДУХОПЛОВНО ОСОБЉЕ

1. Појам ваздухопловног особља

Члан 170.

Ваздухопловно особље је особље чији послови непосредно или посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја.

2. Категорије ваздухопловног особља

Ваздухопловно особље чији послови непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја

Члан 171.*

Ваздухопловно особље чији послови непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја дели се на летачко, нелетачко и кабинско особље.*

Летачко особље чине пилот ваздухоплова, инжењер летач, навигатор летач и падобранац.*

Нелетачко особље чине контролор летења, студент контролор летења, особље које одржава ваздухоплов, ваздухопловно-техничко особље контроле летења и ваздухопловни диспечер.*

Кабинско особље је особље које на основу дозволе обавља одређене послове у вези са безбедношћу лица укрцаних у ваздухоплов.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Дозвола

Члан 172.

Ваздухопловном особљу чији послови непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја издаје се одговарајућа дозвола у коју се уписују овлашћења имаоца дозволе.

Дозвола се издаје лицу које је стручно оспособљено и које испуни услове везане за године живота и друге услове које пропише Директорат.

Дозволу издаје Директорат на одређено или неодређено време, зависно од врсте ваздухопловног особља.

Брисан је ранији став 4. (види члан 46. Закона - 45/2015-8)

Провера стручне оспособљености

Члан 173.

Стручну оспособљеност ваздухопловног особља чији послови непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја, у зависности од врсте ваздухопловног особља, проверава Директорат, као и испитивачи и процењивачи које он овласти.**

Поступак по коме се проверава стручна оспособљеност прописује Директорат.

За проверу стручне оспособљености плаћа се такса Директорату.*

Испитивачи и процењивачи из става 1. овог члана имају право на надокнаду за свој рад која се исплаћује из таксе прописане ставом 3. овог члана.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Ваздухопловно особље чији послови посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја

Члан 174.

Ваздухопловно особље чији послови посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја чине **ваздухопловно-метеоролошко особље***, ватрогасно-спасилачко особље, особље које пружа услуге земаљског опслуживања, особље које контролише исправност површина за кретање ваздухоплова, аеродромски диспечери и **особље обезбеђивања****.

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 9/2020

Потврда о обучености. Сертификат особља обезбеђивања*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 175.

Ваздухопловном особљу чији послови посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја издаје се одговарајућа потврда о обучености у коју се**, изузев у случају особља обезбеђивања,****** уписују овлашћења имаоца потврде.

Потврду о обучености издаје центар за обуку ваздухопловног особља који је спровео обуку, на одређено или неодређено време, зависно од врсте ваздухопловног особља.

За обављање својих послова особље обезбеђивања мора да поседује сертификат који издаје Директорат, са уписаним овлашћењима која одговарају врсти послова које то особље обавља и која се издају на одређено време.***

Изузетно од става 3. овог члана, особље обезбеђивања које преглед обезбеђивања материјала авио-превозиоца, поште авио-превозиоца, залиха намењених потрошњи током лета и залиха намењених потрошњи на аеродрому обавља искључиво методом визуелног и/или ручног прегледа, те послове обавља на основу потврде о обучености.***

Ближе разврставање особља чији послови посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја, услове под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге потврда о обучености, образац потврде о обучености, као и услове* под којима се издају и мењају сертификат и овлашћења* из става 3. овог члана, прописује Директорат.***

Одредбе чл. 183–186. овог закона сходно се примењују на признавање обуке и сертификата особља обезбеђивања стечених у иностранству, као и на суспензију и стављање ван снаге сертификата особља обезбеђивања.***

За издавање и измену сертификата из става 3. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Ауторизација

Члан 176.

Ауторизација је посебна исправа којом се једно лице овлашћује да у име Директората предузме неку радњу или обавља одређене послове, изузев одлучивања у оквиру поверених послова државне управе, а издаје се под условима које пропише Директорат.

Ауторизацију издаје Директорат, на одређено време.

Подзаконски пропис

Члан 177.

Директорат прописује услове под којима се издаје дозвола и уписује овлашћење у дозволу, време на које се издају дозвола и ауторизација, време на које важе овлашћења која су уписана у дозволу, услове под којима се мењају, суспендују или стављају ван снаге дозвола и ауторизација, услове под којима се суспендују или стављају ван снаге овлашћења која су уписана у дозволу и обрасце дозволе и ауторизације.

За поступање по захтеву за издавање дозволе и ауторизације, за упис овлашћења у дозволу и продужење важења дозволе, ауторизације или овлашћења које је садржано у дозволи, као и по захтеву за измену ауторизације плаћа се **такса*** Директорату.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Уписници и евиденције ваздухопловног особља*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 178.*

У Републици Србији воде се Уписник ваздухопловног особља и Уписник особља обезбеђивања.*

Уписник ваздухопловног особља води Директорат и он садржи следеће податке о лицима којима се према одредбама овог закона за обављање њихових послова издаје дозвола:*

1) име и презиме;*

2) име једног од родитеља или старатеља;*

3) датум и место рођења;*

4) адресу пребивалишта, односно боравишта;*

5) држављанство;*

6) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;*

7) број досијеа;*

8) врсту дозволе коју поседује, број дозволе и датум њеног издавања и важења;*

9) овлашћења која су уписана у дозволу, датум њиховог издавања и важења и ограничења у њиховом коришћењу;*

10) стечене сертификате и ауторизације, датум њиховог издавања и важења и ограничења у њиховом коришћењу;*

11) податке о суспензији и стављању дозволе ван снаге, прекршајним поступцима и изреченим казнама;*

12) контакт податке.*

Уписник особља обезбеђивања води Директорат и он садржи следеће податке о особљу обезбеђивања којем је издат сертификат:*

1) име и презиме;*

2) име једног од родитеља или старатеља;*

3) датум и место рођења;*

4) адресу пребивалишта, односно боравишта;*

5) држављанство;*

6) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;*

7) број досијеа;*

8) број сертификата и датум његовог издавања и важења;*

9) овлашћења која су уписана у сертификат, датум њиховог издавања и важења и ограничења у њиховом коришћењу;*

10) податке о суспензији и стављању сертификата ван снаге, прекршајним поступцима и изреченим казнама;*

11) назив послодавца;*

12) податке о извршеним безбедносним проверама;*

13) контакт податке.*

Евиденцију лица која се обучавају за стицање дозвола или потврда о обучености, евиденцију лица која се обучавају за овлашћења, сертификате, ауторизације и оспособљења која се уписују у дозволе или потврде о обучености, као и евиденцију лица којима су издате потврде о обучености, воде одговарајући центри за обуку или декларисане организације за обуку, као и оператери ваздухоплова ако врше обуку у складу са чланом 179. став 3. тачка 1) овог закона.*

Евиденција из става 4. овог члана садржи следеће податке о лицима која се налазе на обуци, односно којима је издата потврда о обучености:*

1) име и презиме;*

2) име једног од родитеља или старатеља;*

3) датум и место рођења;*

4) адресу пребивалишта, односно боравишта;*

5) држављанство;*

6) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;*

7) податке о врсти обуке, почетку и завршетку обуке и прекидима у вршењу обуке;*

8) контакт податке.*

Директорат доноси пропис којим се ближе одређује садржина и начин вођења уписника и евиденција из ст. 1. и 4. овог члана.*

Уписник војног ваздухопловног особља води министарство надлежно за послове одбране, које прописује и садржину и начин вођења уписника.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Центри за обуку и декларисане организације за обуку*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 179.*

Обука за стицање, продужење и обнову важења дозвола, овлашћења, сертификата и потврда о обучености ваздухопловног особља се врши у центрима за обуку према програмима обуке које одобрава Директорат.*

Својство центра за обуку ваздухопловног особља стиче организација која има потврду о праву на обучавање ваздухопловног особља издату од стране Директората.*

Изузетно од става 1. овог члана:*

1) обуку за стицање или обнову важења дозволе кабинског особља и дозволе ваздухопловног диспечера може, поред центара за обуку, да врши и оператер ваздухоплова који поседује оперативну дозволу;*

2) одређене врсте обуке ваздухопловног особља могу да врше и организације које су доставиле Директорату изјаву о оспособљености (декларисане организације за обуку).*

Услове под којима се издаје, мења, суспендује и ставља ван снаге потврда о праву на обучавање ваздухопловног особља, временски период на који се издаје потврда и образац потврде, услове које мора да испуни декларисана организација за обуку, врсте обуке које она може да обавља и програме обуке који подлежу одобравању, садржину изјаве декларисане организације за обуку, као и услове под којима престаје право декларисане организације да обавља обуку, прописује Директорат.*

За поступање по захтеву за издавање или измену потврде о праву на обучавање ваздухопловног особља, као и за прихватање или измену изјаве декларисане организације за обуку, плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Уређаји за симулирање летења и друге врсте симулатора за обуку*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 180.*

Ако обука за стицање, продужење или обнову важења дозвола или овлашћења ваздухопловног особља захтева коришћење одговарајућег уређаја за симулирање летења или друге врсте симулатора за обуку, за коришћење тог уређаја центар за обуку је дужан да прибави дозволу Директората.*

Дозвола за коришћење уређаја за симулирање летења издаје се уколико уређај има одговарајуће уверење о* квалификацији, које је издао или прихватио Директорат.***

Услови који морају да буду испуњени за издавање дозволе за коришћење уређаја за симулирање летења или друге врсте симулатора за обуку, као и за издавање уверења о* квалификацији одређују се прописом Директората.***

За издавање дозволе за коришћење уређаја за симулирање летења или друге врсте симулатора за обуку, за издавање уверења о квалификацији, као и за периодичну процену уређаја за симулирање летења, плаћа се такса Директорату.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Евиденција центара за обуку ваздухопловног особља

Члан 181.

Евиденцију центара за обуку ваздухопловног особља води Директорат.

Садржину и начин вођења евиденције прописује Директорат.

Признавање обуке и звања стечених у војној служби

Члан 182.

Обука, звања и други услови које је војно ваздухопловно особље остварило за време обављања војне службе признају се код полагања испита за издавање дозволе и потврде о обучености, под условима које пропише Директорат.

3. Признавање обуке, дозвола и овлашћења стечених у страној држави

Члан 183.

Директорат може да призна обуку која је спроведена у страној држави, ако она одговара обуци која се спроводи у Републици Србији.

Обука која је спроведена у страној држави, а која не постоји у Републици Србији, признаје се ако је обука спроведена према међународним стандардима.

Директорат може да призна дозволу и овлашћење који су издати у страној држави ако они испуњавају услове који су прописани за издавање дозволе и овлашћења у Републици Србији.

За поступање по захтеву за признавање обуке спроведене у страној држави и страних дозвола и овлашћења плаћа се **такса*** Директорату.

*Службени гласник РС, број 45/2015

4. Суспензија коришћења дозволе

Услови за суспензију коришћења дозволе

Члан 184.

Ако се инспекцијским надзором утврди да ималац дозволе одступа од прописаних правила или процедура или да непосредно угрожава безбедност ваздушног саобраћаја, ваздухопловни инспектор дужан је да на лицу места донесе писмено решење којим имаоцу дозволе забрањује рад и да у наредних 72 сата достави **директору Директората*** образложени писмени предлог да се имаоцу дозволе потпуно или делимично суспендује коришћење дозволе.

Директор Директората* је дужан да о предлогу одлучи у року од пет дана од када је примио предлог, иначе се сматра да је забрана рада престала.

*Службени гласник РС, број 57/2011

Садржина и трајање решења о суспензији коришћења дозволе

Члан 185.

Решењем о потпуној суспензији коришћења дозволе забрањује се имаоцу дозволе да користи сва овлашћења која су садржана у дозволи, а решењем о делимичној суспензији коришћења дозволе – да користи само одређена овлашћења која су садржана у дозволи.

Потпуна или делимична суспензија коришћења дозволе траје најдуже шест месеци, почев од дана када је уручено писмено решење којим је имаоцу дозволе забрањен рад.

На решење о суспензији коришћења дозволе жалба није дозвољена.

Налози у решењу о суспензији коришћења дозволе. Стављање ван снаге дозволе или овлашћења

Члан 186.

Имаоцу дозволе може решењем о суспензији дозволе бити наложено да испуни одговарајуће обавезе (да се додатно обучи у центру за обуку ваздухопловног особља и да положи одговарајући теоријски или практични део испита који се иначе полаже ради издавања дозволе, да ванредно провери здравствену способност и сл.).

Потпуна или делимична суспензија коришћења дозволе укида се ако ималац дозволе, пре истека суспензије, испуни обавезе које су му наложене решењем о суспензији.

Директорат ставља ван снаге дозволу или поједина овлашћења која су садржана у дозволи ако ималац дозволе, до истека суспензије, не испуни обавезе које су му наложене решењем о суспензији.

5. Обавеза ваздухопловног особља да носи потребне исправе

Члан 187.

Док је на дужности, ваздухопловно особље обавезно је да при себи има дозволу**, сертификат*** или потврду о обучености, а летачко особље, контролори летења и кабинско особље и лекарско уверење.

Лице које је на практичној обуци дужно је да при себи има исправу којом доказује да похађа практични део обуке.

*Службени гласник РС, број 83/2018

6. Здравствена способност летачког особља, контролора летења и кабинског особља

Доказивање здравствене способности

Члан 188.*

Летачко особље, контролори летења, студенти контролори летења, кабинско особље и особље обезбеђивања могу да обављају послове на које су овлашћени само ако здравствену способност докажу одговарајућим лекарским уверењем.*

Директорат може да призна лекарско уверење издато у страној држави ако услови под којима је оно издато нису блажи од услова прописаних овим законом и прописима донетим на основу њега.*

Услове под којима се испитује здравствена способност, поступак по коме се она испитује, време на које се она испитује, услове под којима се суспендују или стављају ван снаге лекарска уверења, услове под којима се признају лекарска уверења издата у страној држави, као и класе и обрасце лекарског уверења прописује Директорат.*

За поступање по захтеву за признавање лекарског уверења издатог у страној држави плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Испитивање здравствене способности и издавање лекарских уверења

Члан 189.*

Здравствена способност ваздухопловног особља из члана 188. став 1. овог закона утврђује се здравственим прегледима које обављају лекари и здравствене установе који имају потврду о

праву на испитивање здравствене способности, коју издаје Директорат.*

Овлашћени лекари и овлашћене здравствене установе (ваздухопловно-медицински центри) обављају здравствене прегледе, врше оцену здравствене способности и издају лекарска уверења под условима које прописује Директорат.*

За поступање по захтеву лекара и здравствених установа за издавање, продужење, обнову и измену потврде о праву на испитивање здравствене способности плаћа се такса Директорату.***

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, здравствена способност падобранаца и пилота параглајдера може се утврдити и здравственим прегледима прописаним за возаче моторних возила, а здравствена способност особља обезбеђивања може се утврдити здравственим прегледима у здравственим установама које обављају делатност из области медицине рада, односно здравственим прегледима који се обављају у сврху издавања физичком лицу лиценце за вршење послова приватног обезбеђења.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Евиденција здравствених установа и лекара

Члан 190.

Евиденцију здравствених установа и лекара који имају потврду о праву на испитивање здравствене способности води Директорат.

Директорат прописује садржину и начин вођења евиденције здравствених установа и лекара.

Подзаконски пропис

Члан 191.

Услове под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге потврда о праву на испитивање здравствене способности, време на које се потврда издаје и образац потврде прописује Директорат.

Брисан је раније став 2. (види члан 2. Закона - 93/2012-30)

Другостепено разматрање здравствене способности*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 192.*

Лице које није задовољно оценом своје здравствене способности може да поднесе захтев за другостепено разматрање здравствене способности Директорату, који образује другостепену лекарску комисију састављену од независних стручњака.*

Захтев за другостепено разматрање здравствене способности подноси се у року од 15 дана од дана када лице прими акт о оцени здравствене способности.*

За поступање по захтеву за другостепено разматрање здравствене способности плаћа се такса Директорату.*

Стручњаци који учествују у раду другостепене лекарске комисије имају право на надокнаду за свој рад која се исплаћује из средстава Директората.**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

7. Провера психофизичког стања ваздухопловног особља

Члан 193.*

Приликом обављања својих послова ваздухопловно особље не сме да буде под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци, нити у таквом психофизичком стању које га онемогућава да правилно обавља своје послове.*

Психофизичко стање ваздухопловног особља проверава, на начин који не омета њихов рад, лице које овласти послодавац ваздухопловног особља.*

Ваздухопловни инспектор који је овлашћен за спровођење инспекцијског прегледа на платформи може у свако доба да изврши тестирање чланова летачке и кабинске посаде свих

ваздухоплова који слећу на аеродроме у Републици Србији на алкохол или друге психоактивне супстанце.*

Ако члан летачке или кабинске посаде одбије да буде тестиран или се тестом утврди да је под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци, ваздухопловни инспектор је дужан да му привремено забрани да обавља послове члана посаде.*

Ближи услови о начину спровођења тестирања из става 3. овог члана одређују се прописом који доноси Директорат.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

8. Посада ваздухоплова

Састав и број чланова посаде ваздухоплова

Члан 194.

Посаду ваздухоплова чине лица која обављају поједине стручне послове у вези с летом ваздухоплова и састоји се од летачке посаде, кабинске посаде и додатних чланова посаде.*

Број чланова и састав посаде ваздухоплова утврђен је потврдом о типу ваздухоплова, приручником за управљање ваздухопловом, оперативним приручником корисника ваздухоплова и прописом Директората.

Права и обавезе посаде ваздухоплова одређени су оперативним приручником корисника ваздухоплова.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Пилот ваздухоплова

Члан 195.

Пилот ваздухоплова је члан посаде ваздухоплова који управља ваздухопловом или учествује у управљању ваздухопловом.

Пилот који је у вишечланој посади ваздухоплова овлашћен да управља ваздухопловом може одредити да ваздухопловом управља други пилот који је на то овлашћен, ако је члан посаде.

Старосна граница за обављање послова пилота у јавном авио-превозу*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 196.*

Лице које је навршило 60 година живота може да обавља послове пилота ваздухоплова у јавном авио-превозу само:*

1) ако је члан вишечлане посаде;*

2) ако је тај пилот једини члан посаде који је навршио 60 година живота.*

Лице које је навршило 65 година живота не може да обавља послове пилота ваздухоплова у јавном авио-превозу.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Отказни рок*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 196а*

Авио-превозилац, у својству послодавца, може да уговором о раду или општим актом, у смислу закона којим се уређују радни односи, предвиди да у случају када пилот ваздухоплова отказује уговор о раду, отказ уговора о раду достави послодавцу у року који је, по процени послодавца, потребан да се обезбеди континуирано пружање услуга, а који не може бити дужи од 90 дана (отказни рок).*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Вођа ваздухоплова

Члан 197.

Вођа ваздухоплова је пилот који, по правилу, управља ваздухопловом и одговара за лет у целини.

Одговорност вође ваздухоплова почиње кад се преузму документа о утовареном пртљагу, пошти или роби или кад се једно или више лица укрца у ваздухоплов с намером да лети, а окончава се кад се сва лица искрцају, а документа о пртљагу, пошти или роби предају службама на аеродрому одредишта.

Вођу ваздухоплова одређује корисник ваздухоплова за сваки лет или део лета.

Вођа ваздухоплова може овластити члана посаде ваздухоплова да га мења док се он не налази у ваздухоплову који је на земљи.

Вођа ваздухоплова представља корисника ваздухоплова.

Права и дужности вође ваздухоплова, чланова посаде и других лица*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 198.*

Вођа ваздухоплова дужан је да пре лета провери да ли су ваздухоплов и посада спремни за лет, да ли се у ваздухоплову налазе све потребне исправе и књиге и да предузме мере које су одређене оперативним приручником корисника ваздухоплова.*

Чланови посаде ваздухоплова и друга лица дужни су да се повинују наређењима вође ваздухоплова.*

Ако је угрожена безбедност лета ваздухоплова, вођа ваздухоплова може забранити укрцавање лица, утовар пртљага, поште или робе, захтевати искрцавање или истовар.*

Вођа ваздухоплова је дужан да на најцелисходнији начин, укључујући и везивање, онеспособи лице које се налази у ваздухоплову да својим поступцима угрожава безбедност ваздушног саобраћаја или безбедност лица и имовине или да крши ред и дисциплину у ваздухоплову и може га искрцати из ваздухоплова на првом аеродрому на који ваздухоплов слети.*

Ако за време лета члан посаде ваздухоплова или друго лице у ваздухоплову припрема, покуша да изврши или изврши радњу којом се угрожава безбедност ваздухоплова или лица у њему, вођа ваздухоплова је дужан да предузме мере да се таква радња спречи, а ако је радња извршена, да ублажи њене последице, водећи рачуна о безбедности путника, посаде и ваздухоплова.*

Вођа ваздухоплова може захтевати помоћ других чланова посаде или их на то овластити, а такође може замолити за помоћ или овластити на то путнике ради примене принудних мера које има право да предузме.*

Ако се неко лице мора искрцати из ваздухоплова због радње којом се угрожава безбедност лица и имовине, због кршења реда и дисциплине у ваздухоплову, због неизвршавања наређења вође ваздухоплова или због других поступака којима се угрожава безбедност ваздушног саобраћаја, вођа ваздухоплова је дужан да пре слетања на аеродром у Републици Србији о томе обавести, преко надлежног пружаоца услуга контроле летења, министарство надлежно за унутрашње послове, да после слетања на аеродром том органу преда лице и евентуално прикупљене доказе и да му пружи потребна обавештења.*

Кад ваздухоплов из става 7. овог члана слеће на аеродром у иностранству, вођа ваздухоплова дужан је да, преко надлежног пружаоца услуга контроле летења, обавести о томе надлежни орган те земље и да после слетања на аеродром том органу преда лице и евентуално прикупљене доказе и да му пружи потребна обавештења.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Радно време, време летења, одмор и слободни дани чланова посаде ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 199.*

Радно време члана посаде ваздухоплова у комерцијалном летењу не може да буде дуже од:*

1) 60 сати у седам узастопних календарских дана;*

2) 110 сати у 14 узастопних календарских дана;*

3) 190 сати у 28 узастопних календарских дана;*

4) 2.000 сати у једној календарској години.*

Време летења члана посаде ваздухоплова у комерцијалном летењу не може да буде дуже од:*

1) 100 сати у 28 узастопних календарских дана;*

2) 900 сати у једној календарској години;*

3) 1.000 сати у 12 узастопних календарских месеци.*

Члан посаде ваздухоплова у комерцијалном летењу има право на плаћени годишњи одмор у трајању од најмање 28 календарских дана.*

Оператер ваздухоплова је дужан да члану посаде ваздухоплова у комерцијалном летењу обезбеди одмор у трајању од:*

1) најмање 36 сати непрекидно (укључујући две локалне ноћи и локални дан), при чему између два узастопна одмора не сме да прође више од 168 сати;*

2) најмање седам локалних дана у календарском месецу, који могу да обухвате одмор из тачке 1) овог става;*

3) најмање 96 локалних дана у свакој календарској години, који могу да обухвате одмор из тачке 2) овог става*, а сразмерно времену проведеном на раду.**

У случају потребе посла, а услед наступања непредвиђених околности, оператер ваздухоплова је дужан да обавести чланове посаде о промени распореда радног времена, најмање 12 часова пре почетка дужности, водећи рачуна о поштовању прописаног одмора пре почетка летачке дужности.**

Ближе услове у погледу радног времена, времена летења, трајања летачке дужности, одмора и слободних дана чланова посаде ваздухоплова прописује Директорат.*

Оператер ваздухоплова у комерцијалном летењу је дужан да обезбеди поштовање одредби о радном времену, времену летења, трајању летачке дужности, одмору и слободним данима чланова посаде ваздухоплова, као и да води евиденцију о томе.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 62/2023

Радно време и право на плаћено одсуство контролора летења*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Члан 199а*

Радно време контролора летења не може да буде дуже од 40 сати недељно, с тим да у току 30 узастопних календарских дана не може да износи више од 160 сати.*

Контролор летења има право на 15 календарских дана посебног плаћеног одсуства (рекреативни одмор) у току календарске године, ради одржавања психофизичке кондиције.*

Трајање смена у току радног дана, трајање непрекидног рада и дужина дневног одмора контролора летења одређују се прописом Директората.*

Пружалац услуга у ваздушној пловидби дужан је да обезбеди поштовање одредби о радном времену, трајању смена у току радног дана, трајању непрекидног рада и дужини дневног одмора контролора летења.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Глава девета

ЗАШТИТА ОД БУКЕ И ЕМИСИЈЕ ИЗДУВНИХ ГАСОВА

Заштита животне средине

Члан 200.

Ваздухопловни субјекти обавезни су да предузимају мере заштите животне средине од буке ваздухоплова и осталих екстерних фактора који утичу на буку, а последица су обављања делатности и пружања услуга у ваздухопловству.

Брисан је ранији став 2. (види члан 43. Закона - 83/2018-38)

Дужност оператера аеродрома

Члан 201.

Оператер аеродрома дужан је да обезбеди да се при коришћењу аеродрома примењују мере заштите животне средине, према овом закону и прописима којима се уређује заштита животне средине.

Допуштени нивои буке и емисије издувних гасова на аеродромима

Члан 202.

Брисан је (види члан 44. Закона - 83/2018-41).

Оперативна ограничења која се односе на заштиту од буке на аеродромима*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 203.*

Оператер аеродрома на којем је у току претходне календарске године обављено више од 50.000 полетања и слетања цивилних ваздухоплова је дужан да обезбеди стално мерење буке која се на аеродрому и његовој околини ствара при полетању и слетању ваздухоплова.*

Ако је на аеродрому утврђен ниво буке изнад прописане граничне вредности,* Директорат може да донесе одлуку о оперативним ограничењима која се односе на буку на аеродромима.***

Услове за доношење одлуке о оперативним ограничењима која се односе на заштиту од буке на аеродромима ближе прописује Влада на предлог министра надлежног за послове саобраћаја, уз позитивно мишљење министра надлежног за послове заштите животне средине.***

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Глава десета

УДЕСИ И ОЗБИЉНЕ НЕЗГОДЕ ВАЗДУХОПЛОВА

Чл. 204-217.

Престали су да важе (види члан 56. Закона - 66/2015-3)

Глава десета*

ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ ВАЗДУШНИМ ПУТЕМ*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Транспорт опасне робе ваздушним путем – основне одредбе*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 204.*

Транспорт опасне робе ваздушним путем у домаћем и међународном ваздушном саобраћају обавља се у складу са одредбама овог закона и међународним стандардима и препорученом праксом садржаним у Анексу 18 Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, као и у складу са важећим издањем Документа 9284 Међународне организације цивилног ваздухопловства – Техничке инструкције за безбедан транспорт опасне робе ваздушним путем (у даљем тексту: Техничке инструкције).*

Изузетно од става 1. овог члана, одредбе овог закона се не примењују на оне предмете и материје који се, у складу са чланом 207. овог закона, класификују као опасна роба, али за које прописи који регулишу пловидбеност или обављање ваздушног саобраћаја захтевају да се налазе у ваздухоплову за време лета или који се користе у посебне сврхе утврђене у Техничким инструкцијама.*

Предмети и материје који су намењени као замена за предмете и материје из става 2. овог члана, као и предмети и материје из става 2. овог члана који су уклоњени ради замене, превозе се ваздушним путем у складу са одредбама овог закона, осим ако је другачије утврђено у Техничким инструкцијама.*

Одређени предмети и материје које носе путници или чланови посаде ваздухоплова изузимају се од примене овог закона у складу са Техничким инструкцијама.*

Транспорт опасне робе који се обавља војним ваздухопловима уређује се прописом који доноси министар надлежан за послове одбране.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Посебна изузећа*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 205.*

Забрањен је транспорт ваздушним путем предмета и материја:*

1) који су по називу или генеричком опису одређени у Техничким инструкцијама као забрањени за транспорт ваздушним путем под било којим околностима;*

2) који су у Техничким инструкцијама наведени као забрањени за транспорт ваздушним путем у уобичајеним околностима;*

3) заражених живих животиња.*

Изузетно од става 1. овог члана, предмети и материје из става 1. тач. 2) и 3) овог члана могу да се транспортују ваздушним путем ако Техничке инструкције одређују да се они могу транспортовати уз одобрење државе порекла* и државе оператера или ако је Директорат дао изузеће од забране транспорта.***

Изузеће из става 2. овог члана Директорат може дати ако су у питању изузетно хитни случајеви, ако су други видови саобраћаја неодговарајући или ако би поштовање прописаних услова било у супротности са јавним интересом, при чему је неопходно предузети све мере како би се достигао еквивалентан ниво безбедности у ваздушном саобраћају.*

У случају транспорта опасне робе у којем је Република Србија само држава прелета, а при томе нису испуњени критеријуми за давање изузећа из става 3. овог члана, Директорат може дати изузеће на основу уверења да је достигнут одговарајући ниво безбедности у ваздушном саобраћају.*

Решење Директората којим се одлучује о захтеву за транспорт опасне робе може да садржи услове у погледу количине опасне робе, начина њеног паковања или друге услове које Директорат сматра неопходним за безбедно обављање таквог транспорта.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

<u>Одобрење које се издаје страном оператеру ваздухоплова*</u>

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 206.*

Страни оператер ваздухоплова, кога је за транспорт опасне робе овластио надлежни орган стране државе, може да транспортује опасну робу на територију Републике Србије и са територије Републике Србије на основу одобрења које издаје Директорат.*

Захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана подноси се најкасније 30 дана пре него што оператер ваздухоплова планира да отпочне са обављањем транспорта.*

Одобрење из става 1. овог члана издаје се са роком важења од 12 месеци од дана издавања, осим ако овлашћење надлежног органа стране државе истиче раније, у ком случају се одобрење Директората издаје на краћи рок.*

Издавање одобрења из става 1. овог члана не ослобађа страног оператера ваздухоплова обавезе да прибави изузеће из члана 205. став 2. овог закона.*

Услови за издавање одобрења страном оператеру ваздухоплова за транспорт опасне робе и документација која се подноси уз захтев за издавање одобрења, утврђују се прописом који доноси Директорат.*

За издавање одобрења из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

<u>Класификација опасне робе*</u>

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 207.*

Опасна роба која се транспортује ваздушним путем класификује се у складу са Техничким инструкцијама.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

<u>Паковање опасне робе*</u>

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 208.*

Амбалажа која се користи за транспорт опасне робе ваздушним путем мора да испуњава следеће услове:*

1) да буде доброг квалитета, израђена и затворена тако да спречи цурење до којег може доћи у уобичајеним условима превоза услед вибрација или промена температуре, влажности или притиска;*

2) да буде погодна за садржај за који је намењена и отпорна на хемијске и друге утицаје опасне робе са којом долази у додир;*

3) да испуњава захтеве Техничких инструкција у погледу материјала и израде, да буде испитана у складу са тим инструкцијама и да је за њу издат сертификат о одобрењу за тип;**

4) ако је првенствено намењена за задржавање течности, мора да буде таква да без цурења издржи притисак који је утврђен у Техничким инструкцијама.*

На поступак оцењивања усаглашености амбалаже која се користи за транспорт опасне робе ваздушним путем са захтевима садржаним у Техничким инструкцијама, именовање и/или овлашћивање тела за спровођење поступка оцењивања усаглашености, издавање сертификата о одобрењу за тип амбалаже и признавање иностране исправе о усаглашености сходно се примењују одредбе закона којим се уређује транспорт опасне робе.**

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

Унутрашња амбалажа и празна амбалажа*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 209.*

Унутрашња амбалажа која се користи за транспорт опасне робе ваздушним путем мора да буде запакована, учвршћена или заштићена јастуцима тако да се спречи њено ломљење или цурење и да се може контролисати њено кретање унутар спољне амбалаже током уобичајених услова ваздушног саобраћаја, а заштитни јастуци и упијајући материјали не могу да изазивају опасну реакцију садржаја амбалаже.*

Амбалажа која се искористи за транспорт опасне робе ваздушним путем се не може поново користити све док се не прегледа и установи да нема корозије или других оштећења, а ако се поново користи, морају се предузети све неопходне мере за спречавање контаминације новог садржаја.*

Ако због природе њеног претходног садржаја неочишћена празна амбалажа може представљати опасност, она мора да буде добро затворена и с њом се мора поступати у складу са опасношћу коју представља.*

Опасне материје се не могу прослањати на спољашњост комада у количини која може да буде штетна.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Означавање и обележавање опасне робе*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 210.*

Сваки комад опасне робе мора да буде означен са одговарајућим ознакама које су утврђене у Техничким инструкцијама и на начин који је утврђен у тим инструкцијама.*

Осим ако је другачије утврђено у Техничким инструкцијама, сваки комад опасне робе мора да буде обележен тачним називом садржаја пошиљке и УН бројем (ако је додељен), као и другим ознакама које су одређене у тим инструкцијама.*

Свака амбалажа произведена према спецификацији која је садржана у Техничким инструкцијама мора да буде означена у складу са одговарајућим одредбама тих инструкција, осим ако је самим инструкцијама другачије утврђено.*

Амбалажа која не испуњава одговарајуће спецификације паковања утврђене у Техничким инструкцијама се не сме означити ознакама спецификација паковања.*

За означавање опасне робе се користи енглески језик.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Обавезе пошиљаоца опасне робе*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 211.*

Пре упућивања опасне робе на транспорт ваздушним путем пошиљалац те робе је дужан:*

1) да се увери да роба није забрањена за транспорт ваздушним путем под било којим околностима или да прибави од Директората изузеће од забране транспорта, ако се ради о роби чији је транспорт забрањен без претходног изузећа;*

2) да обезбеди да је роба класификована, запакована, означена и обележена у складу са овим законом и Техничким инструкцијама и да је прати исправно попуњена документација која се односи на транспорт опасне робе.*

Ако није другачије одређено у Техничким инструкцијама, пошиљалац попуњава, потписује и доставља оператеру ваздухоплова документ који се односи на транспорт опасне робе, који мора да садржи информације које се тим инструкцијама захтевају.*

Документ који се односи на транспорт опасне робе мора да садржи изјаву потписану од стране пошиљаоца у којој се наводи да је опасна роба потпуно и тачно описана одговарајућим називом, да је класификована, запакована, означена и обележена и да је у исправном стању за транспорт ваздушним путем у складу са одговарајућим прописима.*

Документ који се односи на транспорт опасне робе мора да буде на енглеском језику.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Обавезе оператера ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 212.*

Оператер ваздухоплова је дужан да:*

1) одбије да прими на транспорт опасну робу ако њу не прати попуњен документ који се односи на транспорт опасне робе, изузев ако Техничке инструкције предвиђају да такав документ није потребан;*

2) одбије да прими на транспорт опасну робу ако комад, обједињена амбалажа или контејнер нису проверени у складу са процедурама за прихват опасне робе на транспорт, утврђеним у Техничким инструкцијама;*

3) изради и користи контролну листу за прихват опасне робе на транспорт;*

4) обезбеди да се утовар у ваздухоплов и размештање комада и обједињене амбалаже који садрже опасну робу, као и контејнера који садрже радиоактивне материје, врши у складу са Техничким инструкцијама;*

5) пре утовара у ваздухоплов или у јединицу за утовар робе провери да ли постоје оштећења или трагови цурења на комадима и обједињеној амбалажи који садрже опасну робу, као и на контејнерима који садрже радиоактивне материје и да одбије да их утовари у ваздухоплов ако установи оштећење или трагове цурења;*

6) одбије да утовари у ваздухоплов јединицу за утовар робе која није прегледана или на којој постоје оштећења или трагови цурења;*

7) уклони комад са опасном робом из ваздухоплова ако утврди да постоје оштећења или трагови цурења или да организује његово уклањање од стране надлежног органа или организације, као и да утврди да је преостали део пошиљке у исправном стању за транспорт и да остали комади нису контаминирани;*

8) приликом истовара из ваздухоплова или из јединице за утовар робе провери да ли постоје знаци оштећења или трагови цурења на комадима или обједињеној амбалажи који садрже опасну робу, односно контејнерима који садрже радиоактивне материје, као и да провери простор на коме су они били смештени ради утврђивања штете или контаминације;*

9) обезбеди да се опасна роба не превози у пилотској кабини или путничкој кабини у којој су присутни путници, осим у случајевима када је то дозвољено Техничким инструкцијама;*

10) обезбеди да се хитно отклони свака опасна контаминација ваздухоплова настала услед оштећења, односно цурења опасне робе;*

11) одмах искључи из саобраћаја ваздухоплов који је контаминиран радиоактивним материјама и да га не врати у саобраћај све док су ниво радијације на свим доступним површинама и контаминација виши од вредности које су утврђене Техничким инструкцијама;*

12) обезбеди да се комади који садрже опасну робу не смештају један поред другог и не стављају у такав положај који може да доведе до међусобне реакције у случају цурења;*

13) обезбеди да се отровне, заразне и радиоактивне материје смештају у ваздухоплов у складу са Техничким инструкцијама, као и да радиоактивне материје буду одвојене од људи,

живих животиња и неразвијених филмова;*

14) заштити опасну робу која се налази у ваздухоплову од оштећења и да предузме мере којима ће спречити да се у току лета комад помери и промени положај;*

15) обезбеди да се комади са опасном робом који носе ознаку *„Cargo aircraft only"* утоварују у теретни ваздухоплов тако да летачка посада или друга овлашћена лица могу да их виде, рукују њима, и ако величина и тежина комада дозволе, да их одвоје од другог терета у ваздухоплову, изузев ако је другачије утврђено у Техничким инструкцијама;*

16) пре полетања ваздухоплова којим се транспортује опасна роба, што је раније могуће, достави писано обавештење води ваздухоплова о опасној роби, у складу са Техничким инструкцијама;*

17) у свој оперативни приручник унесе информације које летачкој посади омогућавају да извршава дужности у вези са транспортом опасне робе и упутства о мерама које треба предузети у случају ванредних ситуација које проистичу из транспорта опасне робе;*

18) информише путнике о врстама опасне робе која је забрањена за транспорт ваздухопловом, у складу са Техничким инструкцијама;*

19) у случају удеса или озбиљне незгоде ваздухоплова који могу бити повезани са транспортом опасне робе:*

(1) хитно обавести одговарајуће службе надлежне за реаговање у случају удеса или озбиљне незгоде о опасној роби у ваздухоплову, као што је наведено у информацији која је достављена води ваздухоплова,*

(2) о томе што пре обавести надлежне органе државе оператера и државе у којој се догодио удес или озбиљна незгода;*

20) у случају незгоде ваздухоплова који транспортује опасну робу, ако се то од њега захтева, одмах достави информације о опасној роби у ваздухоплову одговарајућим службама надлежним за реаговање у случају незгоде, као и надлежним органима државе у којој се незгода догодила, као што је наведено у информацији која је достављена води ваздухоплова.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Обавеза воће ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 213.*

У случају примене ванредних поступака у току лета воћа ваздухоплова је дужан да, чим ситуација то дозволи, посредством одговарајуће јединице пружаоца услуга у ваздушном саобраћају, обавести оператера аеродрома о присуству опасне робе у ваздухоплову, у складу са Техничким инструкцијама.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Обавештавање запослених*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 214.*

Оператер ваздухоплова, пошиљалац и друге организације које учествују у транспорту опасне робе ваздушним путем су дужни да својим запосленима доставе информације које им омогућавају да извршавају дужности у вези са транспортом опасне робе и упутства о мерама које треба предузети у случају ванредних ситуација које проистичу из транспорта опасне робе.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Стручна обука запослених на пословима у транспорту опасне робе*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 215.*

Послодавац особља које обавља послове одређене Техничким инструкцијама, који су од утицаја на безбедан транспорт опасне робе у ваздушном саобраћају, дужан је да утврди и спроводи програм стручног оспособљавања тог особља.*

Програм из става 1. овог члана мора да буде израђен у складу са Техничким инструкцијама и да садржи методологију израде програма, начин провере знања, наставни план за стицање и обнову важења потврде о стручној оспособљености, квалификације овлашћеног инструктора, садржај евиденције о обуци, као и процедуру за процену ефикасности обуке.*

Оператер ваздухоплова и именовани поштански оператер су дужни да за програм из става 1. овог члана прибаве одобрење Директората.*

За издавање одобрења из става 3. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Инструктор за транспорт опасне робе*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 216.*

Стручну обуку лица која обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају врши инструктор за транспорт опасне робе, на основу овлашћења које издаје Директорат.*

Овлашћење из става 1. овог члана се издаје на неодређено време, с тим да престаје да важи ако инструктор сваке две године не обучи најмање једно лице или не заврши обуку за освежење знања.*

За издавање овлашћења из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Потврда о стручној оспособљености*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 217.*

Лицу које успешно заврши обуку за обављање послова у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају инструктор за транспорт опасне робе издаје потврду о стручној оспособљености, са роком важења од 24 месеца.*

О издатим потврдама из става 1. овог члана инструктор води евиденцију коју ставља на увид Директорату, на његов захтев.*

Учесници у транспорту опасне робе из члана 215. став 2. овог закона су дужни да за обављање послова у транспорту опасне робе одреде запослене који поседују важећу потврду о стручној оспособљености.*

Учесници у транспорту опасне робе из члана 215. став 2. овог закона су дужни да чувају податке о стручном оспособљавању запослених који обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају и да их доставе Директорату, на његов захтев.*

Услове за издавање овлашћења инструктору за транспорт опасне робе у ваздушном саобраћају, образац тог овлашћења, као и услове за издавање потврде лицу које обавља послове у транспорту опасне робе и образац потврде о стручној оспособљености прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Глава једанаеста

ОЛАКШИЦЕ

Национални програм за олакшице у ваздушном саобраћају

Члан 218.

Национални програм за олакшице у ваздушном саобраћају чини скуп мера, активности и технолошких поступака којима се олакшава обављање међународног јавног авио-превоза и убрзавају проток путника, пртљага, поште и робе.

Националним програмом за олакшице у ваздушном саобраћају утврђују се државни органи, организације, правна лица, оператери аеродрома, авио-превозиоци и други субјекти који спроводе програм и одређују њихове обавезе и одговорности у спровођењу програма.

Национални програм за олакшице у ваздушном саобраћају доноси Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.

Национални комитет за олакшице у ваздушном саобраћају

Члан 219.

Ради координације спровођења Националног програма за олакшице у ваздушном саобраћају и давања препорука за унапређење мера предвиђених програмом, Влада оснива Национални комитет за олакшице у ваздушном саобраћају, као повремено радно тело Владе.

За чланове Националног комитета за олакшице у ваздушном саобраћају Влада именује представнике министарстава надлежних за послове саобраћаја, спољних послова, унутрашњих послова, * царине, пољопривреде, туризма, здравља и заштите животне средине, представнике Директората и представнике оператера аеродрома и авио-превозилаца.

Рад Националног комитета за олакшице у ваздушном саобраћају ближе се уређује прописом Владе, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.

*Службени гласник РС, број 19/2025

Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 219а*

Ради координације спровођења олакшица у ваздушном саобраћају, оператер аеродрома са којег се обавља међународни јавни авио-превоз је дужан да образује Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају.*

Изузетно од става 1. овог члана, оператер аеродрома са кога се обавља ванредни јавни авио-превоз може да образује координационо тело за олакшице у ваздушном саобраћају.*

У раду Аеродромског комитета за олакшице у ваздушном саобраћају учествују представници Директората, министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за послове здравља, Безбедносно-информативне агенције, Управе царина, оператера аеродрома, као и авио-превозилаца који обављају послове на том аеродрому.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Глава дванаеста

ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ У ВАЗДУХОПЛОВСТВУ

Појам обезбеђивања у ваздухопловству и радње незаконитог ометања

Члан 220.

Обезбеђивање у ваздухопловству је скуп мера и људских и материјалних потенцијала којима се ваздухопловство обезбеђује од радњи незаконитог ометања.

Као радње или покушаји радњи незаконитог ометања сматрају се нарочито:*

1) незаконито преузимање контроле над ваздухопловом;*

2) уништење ваздухоплова у саобраћају;*

3) узимање талаца у ваздухоплову или на аеродрому;*

4) насилни упад у ваздухоплов, на аеродром или у објекте који се користе за потребе цивилног ваздухопловства;*

5) уношење оружја или опасних направа или материја у ваздухоплов или на аеродром са намером извршења криминалних радњи;*

6) коришћење ваздухоплова у саобраћају ради проузроковања смрти, озбиљних телесних повреда или наношења озбиљне штете имовини или животној средини;*

7) давање лажних информација којима се доводи у опасност безбедност ваздухоплова у лету или на земљи, путника, посаде, земаљског особља или шире јавности на аеродрому или у објектима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Национални програм за обезбеђивање у ваздухопловству

Члан 221.*

У циљу примене међународних стандарда и препорука садржаних у Анексу 17 Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству и Документу 30 (Део II)* Европске конференције цивилног ваздухопловства (*ECAC*), Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја,**

доноси Национални програм за обезбеђивање у ваздухопловству по коме су дужни да поступају државни органи и ваздухопловни субјекти.*

Национални програм за обезбеђивање у ваздухопловству утврђује:* основне*, појачане и алтернативне мере и поступке којима се омогућава обезбеђивање у ваздухопловству, нарочито спречавање различитих облика радњи незаконитог ометања и обавезе државних органа и других субјеката које се односе на спровођење мера обезбеђивања; план за деловање у ванредним ситуацијама; начин одређивања јавних, контролисаних и обезбеђивано-рестриктивних зона на аеродромима и услове за улазак у те зоне и кретање у њима; контролу начина на који се предузимају мере обезбеђивања; контролу ефикасности мера обезбеђивања; обуку у области обезбеђивања;* услове које мора да испуни особље обезбеђивања;** услове које мора да испуни опрема за обезбеђивање у ваздухопловству; начин одређивања критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства и заштиту од електронских претњи.***

Примену Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству обезбеђује Директорат.*

На основу Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству Директорат доноси и спроводи Програм за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству и Програм обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Национални комитет за обезбеђивање у ваздухопловству

Члан 222.

Ради усклађивања деловања органа и организација које спроводе мере обезбеђивања у ваздухопловству и давања препорука како да се оне побољшавају, Влада образује Национални комитет за обезбеђивање у ваздухопловству, као повремено радно тело Владе.

Састав и начин рада Националног комитета за обезбеђивање у ваздухопловству прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.

Аеродромски комитет за обезбеђивање у ваздухопловству

Члан 223.

Оператер аеродрома* ** дужан је да образује Аеродромски комитет за обезбеђивање у ваздухопловству, да би координирао спровођење мера обезбеђивања утврђених Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству и програмом за обезбеђивање у ваздухопловству који сачини оператер аеродрома, као и да би предлагао нове мере обезбеђивања у ваздухопловству.*

За чланове Аеродромског комитета за обезбеђивање у ваздухопловству именују се представници свих субјеката који су укључени у спровођење мера обезбеђивања на аеродрому.

Изузетно од става 1. овог члана, у зависности од врсте аеродрома и врсте ваздушног саобраћаја који се на њему обавља, Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству може се предвидети могућност да оператер аеродрома на други начин обезбеди координацију примене мера обезбеђивања у ваздухопловству.***

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Програми за обезбеђивање у ваздухопловству

Члан 224.*

Оператер аеродрома* ,* авио-превозиоци, пружаоци услуга у ваздушној пловидби, као и други субјекти одређени Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству, дужни су да, у складу с тим програмом, сачине и примењују сопствене програме за обезбеђивање у ваздухопловству.*

Програми из става 1. овог члана се примењују када их одобри Директорат.*

Страни авио-превозилац који обавља с Републиком Србијом редовни међународни јавни авио-превоз или серију чартер летова у међународном јавном авио-превозу дужан је да, пре ступања на снагу реда летења за сваки саобраћајни период, поднесе Директорату свој програм за

обезбеђивање у ваздухопловству, као и одобрење тог програма издато од стране надлежног органа државе авио-превозиоца.*

Програм из става 3. овог члана прихвата се без вођења поступка за одобравање, ако га је одобрио надлежни орган државе авио-превозиоца, осим у случају када је неопходно да авио-превозилац, у складу с Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству, допуни свој програм за обезбеђивање израдом локалних процедура.*

Брисан је ранији став 5. (види члан 22. Закона - 9/2020-18)

За поступање по захтеву за издавање одобрења на програм за обезбеђивање у ваздухопловству и за његове измене или допуне плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

***Службени гласник РС, број 9/2020

Мере обезбеђивања у ваздухопловству и безбедносна процена ризика*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 224а*

Оператери аеродрома, авио-превозиоци и остали субјекти одређени Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству су дужни да примењују основне мере обезбеђивања у ваздухопловству прописане тим програмом, које морају да буду одговарајуће, објективне, недискриминаторне, насумичне, непредвидиве у спровођењу и пропорционалне процењеном ризику.*

Изузетке од примене основних мера обезбеђивања у ваздухопловству одобрава Директорат, под условима одређеним у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству.*

У изузетним случајевима, узимајући у обзир специфичности појединих аеродрома и саобраћаја који се на њима обавља, Директорат може да одобри примену алтернативних мера обезбеђивања ако је на основу безбедносне процене ризика утврђено да оне пружају одговарајући ниво заштите.*

Ако безбедносна процена ризика указује да постоји повишен степен угрожености неког дела система обезбеђивања у ваздухопловству, субјекти из става 1. овог члана су дужни да примењују појачане мере обезбеђивања у ваздухопловству.*

Безбедносну процену ризика обавља Тим за процену ризика по цивилно ваздухопловство, који образује Влада, као координационо тело у складу са законом којим се уређује државна управа.*

Субјекти из става 1. овог члана дужни су да, на основу безбедносне процене ризика коју је обавио Тим за процену ризика по цивилно ваздухопловство, изврше локалну процену ризика за своје операције.*

Безбедносна процена ризика се обавља сваке године, а по потреби и чешће.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Јавна, контролисана и обезбеђивано-рестриктивна зона аеродрома*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 225.*

У складу са безбедносном проценом ризика и по прибављеној сагласности министарства надлежног за унутрашње послове, Безбедносно-информативне агенције, а у случају мешовитих аеродрома и војних служби безбедности, оператер аеродрома је дужан да одреди и разграничи јавну, контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону и обележени простор на аеродрому, да одреди службене пролазе и пролазе за путнике и да за то прибави сагласност Директората.**

Оператер аеродрома из става 1. овог члана је дужан да обележи службене пролазе и пролазе за путнике и да постави одговарајуће знаке обавештења, упозорења или забране неовлашћеног приступа у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

Контрола приступа, надгледање и патролирање. Преглед обезбеђивања*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 226.*

Оператер аеродрома је дужан да обезбеди обављање контроле приступа лица и возила у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома, надгледање и патролирање, а ако безбедносна процена ризика то налаже дужан је да примењује и контроле обезбеђивања у јавној зони.*

Изузетно од става 1. овог члана, ако се ради о објектима или површинама које нису у надлежности оператера аеродрома, контролу приступа, надгледање и патролирање врши особље обезбеђивања које је дужан да обезбеди власник, односно корисник тих објеката или површина.*

Поред контроле приступа, надгледања и патролирања, на улазу у обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или унутар ове зоне, оператер аеродрома мора да обезбеди и обављање прегледа обезбеђивања свих путника и њиховог ручног пртљага, лица која нису путници и ствари које она носе са собом, предатог пртљага, робе и поште, залиха намењених потрошњи на аеродрому, залиха намењених потрошњи током лета, материјала и поште авио-превозиоца, као и преглед возила, а оператер ваздухоплова мора да у обезбеђивано-рестриктивној зони обезбеди надзор над кретањем лица и возила ка ваздухоплову или од ваздухоплова.*

Изузетно од става 3. овог члана, преглед обезбеђивања није обавезан:*

1) за робу и пошту за које је авио-превозилац, регулисани агент или познати пошиљалац потврдио да је извршен преглед обезбеђивања, односно да су извршене друге контроле обезбеђивања из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;*

2) за залихе намењене потрошњи на аеродрому за које је познати снабдевач тих залиха извршио контроле обезбеђивања из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;*

3) за залихе намењене потрошњи током лета за које је авио-превозилац или регулисани снабдевач тих залиха извршио контроле обезбеђивања из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;*

4) за трансферне путнике и њихов ручни пртљаг, трансферни предати пртљаг и за трансферну робу и пошту у случајевима предвиђеним у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству;*

5) у другим случајевима предвиђеним у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству.*

У случају потребе за додатним прегледом обезбеђивања, тај преглед обављају полицијски службеници, с тим да је за обављање додатног прегледа предатог пртљага, изузев непраћеног предатог пртљага, неопходно обезбедити присуство лица које је предало пртљаг.*

Контролу приступа, надгледање, патролирање и преглед обезбеђивања врши оператер аеродрома или правно лице које са оператером аеродрома закључи уговор о обављању тих послова.*

Забрањен је улазак у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону, као и у ваздухоплов, лицу које вербално или физички нападне особље обезбеђивања, прети, недолично се понаша, ремети јавни ред и мир или које одбије преглед обезбеђивања, као и лицу за које особље обезбеђивања има основану сумњу у погледу његових намера, његовог пртљага или ствари које носи са собом.*

Забрањено је неовлашћено снимање и фотографисање места на којем се обавља контрола приступа, преглед обезбеђивања или рад особља обезбеђивања, као и критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства.*

Ако се за обављање прегледа обезбеђивања користи техничка опрема, она мора да испуњава стандарде прописане за ту врсту опреме и да се за њено коришћење прибави одобрење Директората.*

За издавање одобрења за коришћење техничке опреме којом се обавља преглед обезбеђивања плаћа се такса Директорату.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Дозвола за обављање контроле приступа, прегледа обезбеђивања, надгледање и патролирање*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 227.*

За обављање контроле приступа, прегледа обезбеђивања, надгледање и патролирање оператер аеродрома или правно лице које са оператером аеродрома закључи уговор о обављању тих послова мора да поседује дозволу коју издаје Директорат, на одређено време.*

Изузетно од става 1. овог члана дозволу за обављање контроле приступа, прегледа обезбеђивања, надгледање и патролирање не мора да поседује:*

1) регулисани агент* или познати пошиљалац, ако обавља преглед обезбеђивања искључиво робе и поште;***

2) регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи током лета, ако обавља преглед обезбеђивања искључиво залиха намењених потрошњи током лета.*

За стицање статуса регулисаног агента, познатог пошиљаоца и регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета потребно је одобрење које издаје Директорат.*

Услови под којима се издаје, мења, продужава важење, суспендује и ставља ван снаге дозвола за обављање контроле приступа, прегледа обезбеђивања, надгледање и патролирање, време на које се дозвола издаје и образац дозволе, као и услови за издавање, измену, продужење важења, суспензију и стављање ван снаге одобрења за стицање статуса регулисаног агента, познатог пошиљаоца и регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета, време на које се издаје одобрење и образац одобрења ближе се одређују прописом Директората.***

За поступање по захтеву за издавање, продужење важења или измену дозволе за обављање контроле приступа, прегледа обезбеђивања, надгледање и патролирање, као и за издавање*, продужење важења или измену одобрења за стицање статуса регулисаног агента, познатог пошиљаоца и регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета, плаћа се такса Директорату.***

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Обавезе оператера аеродрома* и оператера ваздухоплова**

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 228.*

Оператер аеродрома* дужан је да, у складу са безбедносном проценом ризика, обавља преглед и заштиту објеката, инсталација, уређаја и опреме на аеродрому и дужан је да обезбеди: простор за преглед ваздухоплова који је предмет незаконитог ометања; услове за контролу и спречавање неовлашћеног приступа у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома; одговарајуће просторије и техничку опрему за обављање прегледа обезбеђивања, као и одговарајући простор за уништавање откривених експлозивних направа или опрему за безбедан транспорт експлозивних направа.***

Оператер ваздухоплова је дужан да обезбеди заштиту ваздухоплова, као и обављање прегледа обезбеђивања ваздухоплова или провере обезбеђивања ваздухоплова, у складу са Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству***

Преглед обезбеђивања ваздухоплова који је предмет незаконитог ометања или за који се сумња да је предмет незаконитог ометања, искрцавање и преглед обезбеђивања путника, истовар и преглед обезбеђивања пртљага, робе и поште из таквог ваздухоплова, као и уклањање откривених експлозивних, запаљивих или опасних материја обавља министарство надлежно за унутрашње послове.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 19/2025

Накнада за обезбеђивање

Члан 229.

Трошкови остваривања материјално техничких услова за спровођење прегледа обезбеђивања и трошкови спровођења прегледа обезбеђивања надокнађују се из накнаде за обезбеђивање коју путници у ваздушном саобраћају у одласку плаћају оператеру аеродрома.

Висину накнаде за обезбеђивање одређује оператер аеродрома, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове саобраћаја.

Уношење оружја и забрањених предмета*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 230.*

У путничку кабину ваздухоплова и у обезбеђивано-рестриктивну зону не смеју да се уносе оружје, муниција, експлозивне, запаљиве или опасне материје, као и друга средства и предмети са листе забрањених предмета утврђене у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству, изузев под условима који су прописани у том програму.*

Лице које поседује оружје или муницију дужно је да их пријави при регистрацији за лет и преда овлашћеном представнику авио-превозиоца на аеродрому, с тим што му се оружје и муниција враћају по искрцавању.*

На основу извршене процене ризика, министарство надлежно за унутрашње послове може да одобри да на лету одређеног авио-превозиоца буде присутно наоружано службено лице за обезбеђивање током лета.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Листа путника неприхватљивог понашања и проблематичних путника*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 230а*

Авио-превозилац има право да формира листу путника неприхватљивог понашања и проблематичних путника и у складу са њом да ускрати право на превоз таквим путницима.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Знак идентификације*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 231.*

Забрањен је улазак и кретање лицима и возилима у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и у критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства, без одговарајућег знака идентификације.**

Изузетно од става 1. овог члана, знак идентификације није потребан за:**

1) председника Републике, председника Народне скупштине и председника и чланове Владе;**

2) ваздухопловног инспектора и проверивача који поседују важећу легитимацију и носе је видно истакнуту;**

3) путника који улази у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или се креће у њој, ако поседује важећи купон за укрцавање на лет или еквивалентни документ;**

4) члана посаде ваздухоплова који улази у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или се креће у њој, ако поседује видно истакнуту идентификациону картицу члана посаде ваздухоплова, као и важећу генералну декларацију;**

5) истражитеља Центра за истраживање несрећа у саобраћају који поседује службену легитимацију издату од стране те организације, у случају удеса или озбиљне незгоде ваздухоплова у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома.**

Знак идентификације за улазак и кретање у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома издаје оператер аеродрома, а знак идентификације за улазак и кретање у критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима изван наведених зона и изван аеродрома издаје њихов корисник.*

Знак идентификације се издаје лицу у погледу кога је* током безбедносне провере утврђено да не постоје безбедносне сметње из члана 231б овог закона и које је поднело доказ да је завршило одговарајућу обуку из области обезбеђивања у ваздухопловству.***

Изузетно од става 4. овог члана, спровођење безбедносне провере и обуке није потребно за лица којима се знак идентификације издаје у својству посетиоца и којима је дозвољено да се крећу искључиво уз пратњу лица овлашћеног за пратњу.**

Знак идентификације за лица и возила издаје се ако оператер аеродрома утврди да постоји оперативна потреба или други оправдани разлог уласка и боравка у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства, а може се користити само ради вршења послова, овлашћења или дужности.*

Издавалац знака идентификације из става 3. овог члана обрађује следеће податке о лицу коме се издаје знак идентификације: име и презиме, јединствени матични број грађана, датум и

место рођења, број личне карте, односно број путне исправе ако је реч о страном држављанину, држављанство, пребивалиште и податке о запослењу.*

Знак идентификације се издаје са роком важења који није дужи од пет година.*

Издавалац знака идентификације је дужан да води евиденцију о издатим знаковима идентификације и да је чува најмање пет година по престанку важења знака идентификације.**

Лице коме је издат знак идентификације је дужно да у случају истека важења знака идентификације, промене радног места, престанка радног односа или на захтев издаваоца врати знак идентификације издаваоцу, односно да у случају губитка знака идентификације о томе одмах обавести издаваоца.*

Правно лице које користи возило за које је издат знак идентификације је дужно да по истеку важења знака идентификације, престанку коришћења тог возила или на захтев издаваоца врати знак идентификације издаваоцу, односно да у случају губитка знака идентификације о томе одмах обавести издаваоца.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

**Службени гласник РС, број 19/2025

Безбедносна провера*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 231а*

У циљу утврђивања постојања или непостојања безбедносне сметње из члана 231б овог закона, министарство надлежно за унутрашње послове у сарадњи са надлежним службама безбедности врши безбедносну проверу свих лица којима се издаје знак идентификације.*

Поред лица којима се издаје знак идентификације, безбедносна провера се врши и за ваздухопловне инспекторе и проверивача,* истражитеље Центра за истраживање несрећа у саобраћају, лица која обављају контроле обезбеђивања, инструкторе у области обезбеђивања, одговорне руководиоце за обезбеђивање у ваздухопловству, лица којима је у складу са чланом 248. овог закона поверено обављање појединих послова унутар провере у области обезбеђивања (валидаторе обезбеђивања у ваздухопловству), контролоре летења, чланове посаде ваздухоплова, као и за лица која имају приступ безбедносно осетљивим информацијама од значаја за обезбеђивање у ваздухопловству.***

Безбедносна провера лица из ст. 1. и 2. овог члана врши се пре издавања знака идентификације, односно пре него што лице почне да обавља додељене послове или пре него што се лицу дозволи приступ безбедносно осетљивим информацијама од значаја за обезбеђивање у ваздухопловству.*

Безбедносна провера лица из ст. 1. и 2. овог члана се врши најмање сваке треће године.**

Изузетно од става 4. овог члана, безбедносна провера се врши:**

1) једном годишње за следеће категорије особља:**

(1) особље обезбеђивања,**

(2) лица која спроводе контроле обезбеђивања у контролисаној, обезбеђивано-рестриктивној зони или критичним деловима обезбеђивано-рестриктивне зоне, објектима регулисаног агента, познатог пошиљаоца или регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета, као и лица која обављају послове у критичним објектима или раде са критичним системима, укључујући и информационе системе,**

(3) одговорне руководиоце за обезбеђивање у ваздухопловству,**

(4) инструкторе у области обезбеђивања у ваздухопловству,**

(5) валидаторе обезбеђивања у ваздухопловству,**

(6) лица којима се издаје знак идентификације за улазак и кретање у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома,**

(7) лица којима се издаје идентификациона картица члана посаде ваздухоплова;**

2) увек када послодавац основано посумња да постоји безбедносна сметња код лица из ст. 1. или 2. овог члана.**

Захтев за спровођење безбедносне провере се подноси, у зависности од случаја, најкасније 30 дана пре планираног ангажовања лица из ст. 1. или 2. овог члана, пре истека важења знака идентификације или пре истека важења претходно обављене безбедносне провере.**

За лица којима се издаје знак идентификације захтев за вршење безбедносне провере подноси издавалац знака идентификације из члана 231. став 3. овог закона, за ваздухопловне

инспекторе и проверивача, инструкторе у области обезбеђивања и валидаторе обезбеђивања у ваздухопловству захтев подноси Директорат, док за остала лица из става 2. овог члана захтев подноси њихов послодавац.*

На начин подношења захтева за вршење безбедносне провере, као и на начин њеног вршења примењују се одредбе закона којим се уређују овлашћења и рад полиције.*

Уз захтев за вршење безбедносне провере, подносилац захтева доставља, ако поседује, и доказ да је у претходних 12 месеци лице које се проверава било подвргнуто безбедносној провери коју министарство надлежно за унутрашње послове врши по основу другог закона.*

Одбијање лица да да сагласност за вршење безбедносне провере или постојање безбедносне сметње за последицу има неиздавање знака идентификације или неодложно одузимање знака идентификације, односно неодложну забрану приступа безбедносно осетљивим информацијама од значаја за обезбеђивање у ваздухопловству или забрану обављања поверених послова.*

Одбијање лица да потпише сагласност за вршење безбедносне провере или постојање безбедносне сметње може да представља основ за престанак радног односа или другог права.*

Безбедносна провера се не врши за следећа лица:*

1) полицијског и царинског службеника и припадника служби безбедности који поседује легитимацију овлашћеног службеног лица;*

2) страног држављанина који приложи доказе издате од стране надлежног органа своје државе да нема безбедносних сметњи или коме је од стране међународне или стране организације издат идентификациони знак у складу са прописима из области ваздухопловства;* ***

3) лица која поседују важећи сертификат за приступ тајним подацима степена тајности „СТРОГО ПОВЕРЉИВО" и „ДРЖАВНА ТАЈНА", издат у складу са законом којим се уређује тајност података.*

О ангажовању лица из* става 12. тачка 2) овог члана, послодавац обавештава министарство надлежно за унутрашње послове и Безбедносно-информативну агенцију.***

*Службени гласник РС, број 9/2020

**Службени гласник РС, број 19/2025

***види Аутентично тумачење - 63/2026-52

Безбедносна сметња*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 2316*

Безбедносна сметња постоји у следећим случајевима:*

1) ако је лице правоснажно осуђено за кривично дело из групе дела против живота и тела, против слобода и права човека и грађанина, против полне слободе, против брака и породице, против имовине, против здравља људи, против опште сигурности људи и имовине, против уставног уређења и безбедности Републике Србије, против државних органа, против јавног реда и мира, против безбедности јавног саобраћаја, против човечности и других добара заштићених међународним правом;*

2) ако се против лица води кривични поступак за неко од кривичних дела из тачке 1. овог члана за које се гони по службеној дужности или је лице за ова дела са надлежним органом закључило споразум о признању кривичног дела;*

3) ако је лице у последње четири године правоснажно кажњавано за прекршај из области јавног реда и мира са елементима насиља или за прекршај из закона којим се уређују оружје и муниција;*

4) ако је лице члан или учествује у активностима или на било који начин подржава организације чије су активности или циљеви забрањени;*

5) ако је на основу безбедносне провере у месту пребивалишта, боравишта или месту рада утврђено да лице, својим понашањем, навикама и склоностима указује да ће представљати опасност за себе или друге и јавни ред и мир;*

6) ако о лицу постоји негативно мишљење служби безбедности.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Тест мера обезбеђивања. Испитивање обезбеђивања*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Члан 231в**

У циљу контроле квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству Директорат спроводи тест мера обезбеђивања, као и испитивање обезбеђивања.*

Тест мера обезбеђивања је симулација радње незаконитог ометања која има за циљ контролу примене мера обезбеђивања у ваздухопловству.*

За коришћење реплике оружја или симулацију експлозивног средства при спровођењу теста мера обезбеђивања, потребно је овлашћење министарства надлежног за унутрашње послове, као и присуство представника тог министарства.*

Тест мера обезбеђивања и испитивање обезбеђивања се спроводе у складу са захтевима из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству и Програма за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

Одговорни руководиоци за обезбеђивање у ваздухопловству*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 231г*

Лице кога ваздухопловни субјект, као послодавац, намерава да именује за одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству мора да поседује овлашћење које издаје Директорат, на одређено време.*

Овлашћење за обављање послова одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству издаје се лицу у погледу кога не постоји безбедносна сметња, које испуњава услове у погледу радног искуства* у примени мера обезбеђивања, које заврши одговарајућу обуку у овлашћеном центру за обуку и положи испит који спроводи Директорат.***

Захтев за издавање овлашћења лицу из става 1. овог члана, у име тог лица, подноси послодавац.*

За издавање овлашћења за обављање послова одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству плаћа се такса Директорату.*

Директорат води листу одговорних руководилаца за обезбеђивање у ваздухопловству.**

Ближе услове за издавање, суспензију и стављање ван снаге овлашћења за обављање послова одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству, као и рок важења овлашћења прописује Директорат.*

*Службени гласник РС, број 9/2020

**Службени гласник РС, број 19/2025

Обука из области обезбеђивања у ваздухопловству коју организују ваздухопловни субјекти. Инструктори у области обезбеђивања*

*Службени гласник РС, број 9/2020

Члан 231д*

Поред особља обезбеђивања и одговорног руководиоца за обезбеђивање, одговарајућу обуку из области обезбеђивања морају да заврше и сва друга лица која код ваздухопловних субјеката, као послодаваца, обављају послове који могу да имају утицаја на обезбеђивање у ваздухопловству.*

Обуку из става 1. овог члана дужан је да организује послодавац у редовним временским интервалима, а она мора да буде примерена врсти послова које запослени обавља.*

Поред овлашћених центара за обуку, обуку из става 1. овог члана могу да према наставном програму одобреном од стране Директората врше и инструктори у области обезбеђивања у ваздухопловству које је Директорат овластио за обављање такве обуке.**

Лицу које успешно заврши обуку из става 1. овог члана, центар за обуку или овлашћени инструктор издаје одговарајућу потврду о завршеној обуци.*

Послодавац је дужан да води евиденцију о завршеним обукама својих запослених.*

Овлашћење инструктора у области обезбеђивања у ваздухопловству издаје се лицу:**

1) у погледу кога не постоји безбедносна сметња;**

2) које испуњава услове у погледу стручне спреме;**

3) које испуњава услове у погледу радног искуства у области за коју врши обуку;**

4) које је стекло потврду о завршеној обуци коју организује Директорат;**

5) које положи испит који спроводи Директорат.**

Овлашћење из става 6. овог члана се издаје на одређено време.*

За одобрење и измену наставних програма, као и за издавање и измену овлашћења из става 6. овог члана плаћа се такса Директорату.***

Врсте особља које мора да заврши одговарајућу обуку из области обезбеђивања, време на које се обука спроводи, врсте и садржај обуке из области обезбеђивања,* услове за издавање, измену, суспензију и стављање ван снаге овлашћења инструктора у области обезбеђивања у ваздухопловству, као и рок важења овлашћења инструктора прописује Директорат.***

Директорат води листу овлашћених инструктора у области обезбеђивања у ваздухопловству.**

*Службени гласник РС, број 9/2020

**Службени гласник РС, број 19/2025

Глава тринаеста

ОРГАН И ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНИ ЗА ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ

I. МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ САОБРАЋАЈА

Члан 232.

Министарство надлежно за послове саобраћаја обавља послове државне управе који се односе на обликовање и вођење политике Владе у области ваздушног саобраћаја, стратегију развоја ваздушног саобраћаја, уређење система ваздушног саобраћаја, надзор над радом Директората у вршењу поверених јавних овлашћења и друге послове који су одређени овим и другим законом.

*Службени гласник РС, број 57/2011

II. ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Оснивање и правни положај

Члан 233.

Овим законом оснива се Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, као јавна агенција над којом оснивачка права врши Влада у име Републике Србије и која, као јавно овлашћење, обавља послове државне управе који су јој овим законом поверени.

Директорат има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним овим законом и другим прописима.

Директорат за своје обавезе одговара својом имовином.

Седиште Директората је у Београду.

Послови Директората

Члан 234.

Директорат доноси прописе и првостепене управне акте кад је на то овлашћен овим законом или другим прописом, издаје јавне исправе и води евиденције за које је овлашћен овим законом или другим прописом, обавља одит (проверу) **и инспекцијски надзор*** над ваздухопловним субјектима, учествује у раду међународних ваздухопловних организација и институција и њихових радних тела, сарађује с надлежним органима других држава и обавља друге послове одређене овим законом или другим прописом.

Директорату се поверавају послови државне управе за које је овлашћен овим законом, а који се односе на доношење прописа и првостепених управних аката, **обављање инспекцијског надзора,*** издавање јавних исправа и вођење евиденција.

Директорат је национално надзорно тело Републике Србије у ваздушној пловидби, према прописима Европске уније, и као такав издаје сертификат за пружање услуга у ваздушној пловидби и проверава да ли пружаоци услуга у ваздушној пловидби и даље испуњавају услове за пружање услуга.

*Службени гласник РС, број 57/2011

Прописи Директората

Члан 235.

Прописи које доноси Директорат морају по природи и називу да одговарају прописима органа државне управе.

Прописи Директората објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”, без плаћања накнаде за објављивање.

Пропис Директората изузетно може да упути на међународне акте и прописе, међународне стандарде и препоручену праксу који се у том случају непосредно примењују. У том случају пропис Директората обавезно садржи информацију на који начин су међународни акти и прописи, међународни стандарди и препоручена пракса на које он упућује доступни (путем Интернета или на други погодан начин).

Против првостепених управних аката које Директорат донесе у управном поступку може се изјавити жалба министру надлежном за послове саобраћаја.

Жалба из става 4. овог члана не одлаже извршење управног акта.*

*Службени гласник РС, број 57/2011

Органи Директората

Члан 236.

Органи Директората су управни одбор и директор.

Делокруг управног одбора

Члан 237.

Управни одбор:

1) усваја годишњи програм рада Директората;

2) усваја финансијски план и извештаје које Директорат подноси Влади;

3) брисана је (види члан 67. Закона - 45/2015-8)

4) доноси опште акте за које није надлежан директор;

5) усмерава рад директора и издаје му упутства за рад;

6) надзире пословање Директората;

7) врши друге послове одређене законом којим се уређују јавне агенције.

Састав управног одбора

Члан 238.*

Управни одбор има пет чланова које, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја, именује Влада на период од пет година и који могу бити поново именовани.*

Управни одбор има председника кога, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја, именује Влада међу члановима управног одбора које је именовала.*

Чланови управног одбора имају право на накнаду за свој рад чији нето износ не може бити виши од једноструке укупне просечне зараде по запосленом без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у октобру месецу у години која претходи години у којој се врши исплата накнаде, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

Директор

Члан 239.

Директор заступа и представља Директорат, руководи радом и пословањем Директората, **доноси прописе и појединачне правне акте Директората***, доноси правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Директорату, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Директорату, издаје директиве којима одређује начин рада, поступања и понашања запослених у Директорату, припрема и спроводи одлуке управног одбора и обавља друге послове одређене законом којим се уређују јавне агенције и другим прописима и општим актима.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Заменик директора

Члан 240.

Директор има заменика који га замењује док је одсутан или спречен да обавља дужност, који се именује по истом поступку као и директор.

Финансирање Директората

Члан 241.

Директорат обезбеђује средства за обављање послова из свог делокруга из:

1) **такса*** за које је овим законом прописано да се плаћају Директорату;

2) дела накнада које се плаћају у складу са Мултилатералним споразумом о рутним накнадама или другим потврђеним међународним уговорима и дела терминалних накнада, утврђених годишњом трошковном базом на име извршавања регулаторних и надзорних послова;

3) накнаде коју, за унапређење ваздушног саобраћаја, плаћају сви путници у јавном авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома;

4) накнаде коју, за унапређење ваздушног саобраћаја, плаћају корисници ваздухоплова по тони превезене поште и робе у авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома;

5) осталих извора, у складу са законом.

Пропис Директората о висини такси* за које је овим законом одређено да се плаћају Директорату, **о начину обрачуна и плаћања терминалних накнада, висини терминалне накнаде и дела терминалних накнада које се плаћају Директорату,**** висини накнаде коју плаћају сви путници у јавном авио-превозу у одласку и висини накнаде коју плаћају корисници ваздухоплова по тони превезене поште и робе у авио-превозу у одласку ступа на снагу по прибављеној сагласности Владе.

Средства из става 1. овог члана уплаћују се непосредно на пословни рачун.*

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 19/2025

Примена осталих прописа на Директорат

Члан 242.

На све што овим законом није уређено, у погледу положаја Директората примењује се закон којим се уређују јавне агенције.

На права, обавезе и одговорности директора Директората, заменика директора и запослених у Директорату примењују се општи прописи о раду.

Глава четрнаеста

ОДИТ (ПРОВЕРА) И ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

I. НАДЛЕЖНОСТ И ПРИМЕНА ПРОПИСА

Члан 243.

Одит (проверу) **и инспекцијски надзор*** обавља Директорат .

На све што овим законом није уређено, у погледу одита (провере) и инспекцијског надзора примењује се закон којим се уређује општи управни поступак, а на инспекцијски надзор – и закон којим се уређује инспекцијски надзор.

*Службени гласник РС, број 57/2011

II. ОДИТ (ПРОВЕРА)

Објекат одита (провере), појам и врсте одита (провере)

Члан 244.

Одиту (у даљем тексту: провера) подлежу привредно друштво, друго правно лице**, орган државне управе, организација*** и предузетник који обављају делатности или пружају услуге у ваздухопловству (у даљем тексту: објекат провере).

Провером се утврђује да ли објекат провере испуњава услове за обављање делатности или пружање услуга у ваздухопловству.

Основном провером испитује се да ли објекат провере испуњава услове за стицање дозволе или другог појединачног правног акта.

Периодична провера обавља се док дозвола или други појединачни правни акт важи.

За спровођење основне и периодичне провере плаћа се такса Директорату, изузев у случају периодичне провере која се финансира у складу са потврђеним међународним уговором.**

Провера се обавља као поверени посао државне управе.

*Службени гласник РС, број 45/2015

**Службени гласник РС, број 83/2018

Програм периодичне провере

Члан 245.

Директорат саставља програм периодичне провере за сваку годину и о времену провере обавештава одговорно лице у објекту провере.

Директорат обавештава одговорно лице у објекту провере и о предмету, плану и начину провере.

Проверивачи

Члан 246.

Проверу спроводе овлашћена лица Директората (проверивачи).

Проверивач има право и дужност да провери објекте, опрему, уређаје, пројекте, документацију и јавне исправе објекта провере; да начини увид у процес рада и квалитет услуга које пружа објекат провере и да узме све изјаве које су потребне да би утврдио чињенично стање.

Док обавља проверу, проверивач је дужан да носи службену легитимацију којом доказује своје својство.

Извештај проверивача, корективне мере и поступање директора Директората

Члан 247.

Проверивачи израђују писмени извештај о провери који садржи чињенично стање и утврђене, описане и документоване неправилности.

Писмени извештај се **доставља директору Директората*** и објекту провере.

Зависно од садржине извештаја, Директорат може наложити објекту провере да предложи корективне мере за отклањање неправилности и рокове за њихово предузимање.

Директорат је дужан да процени корективне мере које је предложио објекат провере и да их прихвати ако су погодне за отклањање неправилности, а објекат провере дужан је да примени корективне мере које је прихватио Директорат.

Рок у коме објекат провере предузима корективне мере одређују споразумно Директорат и објекат провере.

По окончању рада проверивача, коначну одлуку о исходу провере доноси директор Директората.

*Службени гласник РС, број 57/2011

Поверавање појединих послова унутар провере. Признавање страног документа

Члан 248.

Директорат може да физичком или правном лицу повери поједине послове унутар провере, под условом да оно има дозволу за спровођење појединих послова унутар провере.

Дозволу за спровођење појединих послова унутар провере издаје Директорат, на одређено време.

Директорат може да призна документ о праву на спровођење провере који је издала страна држава или међународна организација, ако услови под којима је он издат нису блажи од услова који су прописани за спровођење провере у Републици Србији.

За поступање по захтеву за издавање, продужење важења или измену дозволе за спровођење појединих послова унутар провере и за поступање по захтеву за признавање страног документа о праву на спровођење провере плаћа се **такса*** Директорату.

*Службени гласник РС, број 45/2015

Подзаконски пропис

Члан 249.

Ближи начин спровођења провере, ближе услове за стицање својства проверивача, ближи начин остваривања права и обавезе проверивача и образац њихове службене легитимације, ближи начин остваривања права и обавезе објекта провере и садржина извештаја о провери ближе се одређују прописом Директората.

Директорат прописује и послове унутар провере који могу да се повере физичким или правним лицима, ближе услове које физичка или правна лица морају да испуне да би им се издала дозвола, време на које се дозвола издаје, ближе услове под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола и образац дозволе.

III. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

1. Појам инспекцијског надзора. Ваздухопловни инспектор

Члан 250.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона, међународних аката и прихваћених домаћих и међународних стандарда и препоручене праксе, врши **Директорат***, преко ваздухопловног инспектора.

Обављање појединих стручних послова ваздухопловне инспекције Директорат може, у складу са чланом 48. став 3. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 – др. закон) поверити лицу које не испуњава све услове за стицање звања ваздухопловног инспектора, али поседује специјалистичко знање какво је неопходно за вршење тих стручних послова.**

Инспекцијски надзор се врши над пружаоцем услуга у ваздушној пловидби, авио-превозиоцем, власником или корисником ваздухоплова, оператером аеродрома, инвеститором аеродрома, ваздухопловно-техничком организацијом, ваздухопловним особљем, као и над другим привредним друштвима, другим правним лицима, предузетницима и физичким лицима која обављају делатности, послове или пружају услуге у ваздухопловству **или којима се овим законом утврђују одређене обавезе***** (у даљем тексту: **надзирани субјекат****).

Док обавља инспекцијски надзор ваздухопловни инспектор је дужан да носи службено одело и службену легитимацију.

Изглед и коришћење службеног одела и образац службене легитимације ваздухопловног инспектора прописује **Директорат***.

Ваздухопловни инспектор не може да израђује или учествује у изради планске или техничке документације и техничкој контроли техничке документације предмета инспекцијског надзора и да врши стручни надзор над производњом, изградњом, односно извођењем радова на предмету инспекцијског надзора.

*Службени гласник РС, број 57/2011

**Службени гласник РС, број 83/2018

***Службени гласник РС, број 19/2025

2. Права и дужности ваздухопловног инспектора

Члан 251.*

Ваздухопловни инспектор води поступак, доноси решења и предузима мере у оквиру права и дужности одређених законом.*

Ваздухопловни инспектор има право и дужност да у вршењу инспекцијског надзора:*

1) прегледа опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију надзираног субјекта, коју није могао да прибави по службеној дужности;*

2) прегледа:*

(1) аеродроме,*

(2) ваздухоплове и ваздухопловне производе,*

(3) комуникационе, навигационе и надзорне системе, уређаје, опрему и објекте,*

(4) пословне просторије, постројења, инсталације, средства рада и производе,*

(5) друге објекте, уређаје и предмете надзираног субјекта;*

3) саслуша и узима изјаве од одговорних лица надзираног субјекта и других лица;*

4) захтева извештаје и податке о раду надзираног субјекта;*

5) обави непосредни увид у рад особља надзираног субјекта;*

5а) прикупља и обрађује податке о личности који су од значаја за припрему и обављање инспекцијског надзора;**

6) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка за прекршаје из члана 258. ст. 1–3. и члана 260. став 1. овог закона;*

7) изда прекршајни налог за прекршаје из члана 258. ст. 4. и 5. и члана 260. став 2. овог закона;*

8) поднесе кривичну пријаву* или пријаву за привредни преступ;***

9) предузима друге мере и радње за које је овлашћен.*

Ваздухопловни инспектор је дужан да о свом присуству обавести одговорно лице надзираног субјекта.*

Одговорно лице надзираног субјекта дужно је да поступи по налогу ваздухопловног инспектора.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 19/2025

3. Овлашћења ваздухопловног инспектора

Овлашћење да се наложи отклањање неправилности

Члан 252.*

Ваздухопловни инспектор овлашћен је да, ако уочи неправилности у раду надзираног субјекта, записником о инспекцијском надзору, односно решењем наложи надзираном субјекту да отклони неправилности и да одреди рок у коме је надзирани субјекат дужан да отклони неправилности.*

Надзирани субјекат је дужан да изврши мере за отклањање неправилности наложене записником, односно решењем ваздухопловног инспектора.*

Надзирани субјекат је дужан да, у року од 48 сати од часа када је протекао рок који је одређен за отклањање неправилности, писмено обавести ваздухопловног инспектора да ли су неправилности отклоњене.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

Овлашћење на привремену забрану и ограничење

Члан 253.

Зависно од исхода инспекцијског надзора и тежине непосредног угрожавања безбедности и обезбеђивања у ваздухопловству, ваздухопловни инспектор овлашћен је да одмах донесе решење којим:

1) привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику привремено забрањује обављање делатности или пружање услуга;

2) привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику или физичком лицу забрањује радње које могу да буду опасне по безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству, живот и здравље људи, животну средину и имовину;

3) привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику привремено ограничава или привремено забрањује коришћење ваздухоплова, аеродрома, објеката, просторија, средстава за рад, опреме, система или уређаја који не испуњавају услове који су прописани за њихово коришћење.

Ваздухопловни инспектор овлашћен је да привремено забрани рад лицу које спада у ваздухопловно особље чији послови непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја, под условима који су одређени у члану 184. овог закона.

Овлашћење на подношење предлога директору Директората

Члан 254.

Ваздухопловни инспектор може уз писмено образложење да предложи директору Директората:

1) измену, суспензију или стављање ван снаге дозволе или другог појединачног правног акта којим се утврђује да привредно друштво, друго правно лице или предузетник испуњава услове за обављање делатности или пружање услуга у ваздухопловству;

2) да наложи да центар за обуку измени, суспендује или стави ван снаге потврду о обучености лица које спада у ваздухопловно особље чији послови посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја или да спроведе ванредну проверу стручне обучености тих лица;*

3) ванредну проверу стручне обучености или здравствене способности лица које спада у ваздухопловно особље чији послови **непосредно*** утичу на безбедност ваздушног саобраћаја.

*Службени гласник РС, број 57/2011

4. Записник о инспекцијском надзору

Члан 255.

Ваздухопловни инспектор дужан је да у року од осам радних дана од завршетка инспекцијског надзора састави записник о инспекцијском надзору.*

Изузетно, ваздухопловни инспектор који писменим решењем забрани рад лицу које спада у ваздухопловно особље чији послови непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја дужан је да састави записник о инспекцијском надзору у року од 24 сата по окончању надзора из члана 184. овог закона.

Записник се доставља **надзираном субјекту***.

*Службени гласник РС, број 83/2018

5. Остале одредбе о инспекцијском надзору

Дужност авио-превозиоца да обезбеди место за ваздухопловног инспектора

Члан 256.

Авио-превозиоц дужан је да, по најави, обезбеди место у ваздухоплову за ваздухопловног инспектора који надзире рад посаде ваздухоплова или проверава исправност ваздухоплова у лету.

Право на жалбу против решења ваздухопловног инспектора*

*Службени гласник РС, број 57/2011

Члан 257.*

На решење ваздухопловног инспектора може се изјавити жалба министру надлежном за послове саобраћаја.*

Жалба на решење ваздухопловног инспектора не одлаже извршење решења*, с тим да ваздухопловни инспектор може из оправданих разлога одредити да жалба одлаже извршење решења.**

*Службени гласник РС, број 57/2011

**Службени гласник РС, број 83/2018

Глава петнаеста

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 258.*

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:*

1) обавља ваздушни саобраћај супротно међународним актима, овом закону и другим прописима (члан 4. став 2);*

2) се не придржава правила летења (члан 4а став 1);*

3) у својству оператера ваздухоплова лети ваздухопловом изнад густо насељених подручја градова, насеља, индустријских објеката или изнад скупова лица на отвореном испод минималне висине иако то није потребно ради полетања или слетања или ако такав лет није претходно одобрио Директорат (члан 8. став 1);**

4) брисана је (види члан 87. Закона - 19/2025-68)

5) из ваздухоплова за време лета избацује предмете и течности супротно члану 9. овог закона;*

6) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова обавља операције на такав начин да није осигурао безбедност лица на земљи и других корисника ваздушног простора или није свео на минимум ризике који могу настати приликом коришћења тих система (члан 10. став 1);**

7) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова није предузео све потребне мере да осигура безбедност операције (члан 10а став 1);**

8) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова не изврши пријаву лета пре спровођења операције или се не придржава оперативних ограничења, техничких захтева или других услова прописаних за ону категорију операција коју обавља (члан 10а став 2);**

9) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно обавезама из члана 10а став 3. овог закона;**

9а) није регистрован као оператер система беспилотног ваздухоплова, а обавља операције прописане у члану 10а став 4. овог закона;**

9б) у својству ваздухопловно-моделарског клуба или удружења спроводи операције система беспилотних ваздухоплова супротно условима одређеним у одобрењу Директората (члан 10в став 1);**

9в) у својству оператера лаког система беспилотног ваздухоплова обавља операције супротно правима, условима и ограничењима наведеним у сертификату оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (члан 10г став 3);**

9г) користи ракете или друге летеће објекте тако да угрожава безбедност ваздушног саобраћаја (члан 11. став 1) или их лансира без претходно прибављеног одобрења пружаоца услуга контроле летења (члан 11. став 2);**

9д) у својству ваздухопловног субјекта не успостави или не користи систем управљања безбедношћу (члан 16. став 2);**

10) не пријави Директорату сваки догађај, иако је на то обавезан на основу прописа из члана 17. став 4. овог закона (члан 17. став 1);*

11) о намери да уведе промену у функционални систем не обавести Директорат или му не достави безбедносну аргументацију или не прибави његово одобрење за планирану промену (члан 18. став 1);*

12) стално и систематски не уочава опасност, не процењује и не умањује ризик у обављању своје делатности (члан 19. став 1);*

13) не поступи по издатој безбедносној наредби (члан 19а став 1);*

14) у својству оператера домаћег или страног ваздухоплова повреди ваздушни простор Републике Србије (члан 23. став 1);*

15) у својству оператера страног беспилотног ваздухоплова или летећег објекта повреди ваздушни простор Републике Србије (члан 23. став 2);*

16) у својству оператера ваздухоплова користи ваздухоплов који лети у ваздушном простору Републике Србије без претходно поднетог плана лета (члан 24. став 1);*

16а) поступа супротно условима који су прописом из члана 37. став 1. овог закона одређени за коришћење класа ваздушног простора (члан 37. став 2);**

17) без овлашћења Директората израђује процедуре за инструментално летење (члан 41. став 1);*

17а) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова супротно забрани из члана 42. став 2. овог закона;**

17б) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова у условно забрањеној зони без одобрења Директората или супротно условима одређеним у том одобрењу (члан 42. став 3);**

17в) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно забрани из члана 42. став 6. овог закона;**

18) у својству учесника у процесу управљања протоком ваздушног саобраћаја и управљања капацитетом не планира, не координира или не обавља активности на прописан начин (члан 43. став 3);*

19) у својству пружаоца услуга комуникације, навигације и надзора не обезбеди редовност и поузданост услуга (члан 53. став 1);*

20) системе, уређаје, опрему и објекте не користи према техничкој документацији, упутству за коришћење и програму одржавања или ако техничку документацију, упутство за коришћење и програм одржавања, не чува и не ажурира (члан 53. став 2);*

21) не планира или не пројектује или не набави или не користи или не одржава или не врши технички надзор над радом и исправношћу комуникационих, навигационих и надзорних система, уређаја, опреме и објеката, чије карактеристике и начин коришћења и одржавања испуњавају међународне прописе и стандарде, обавезе предвиђене потврђеним међународним уговором и услове које пропише Директорат (члан 54. став 1);*

22) комуникационе, навигационе и надзорне системе, уређаје и опрему редовно не проверава и не калибрише из ваздуха (члан 54. став 2);*

23) не учини доступним осмотрене метеоролошке податке или их не стави на располагање корисницима услуга (члан 57. став 1);*

24) пружа услуге у ваздушној пловидби, а нема сертификат за пружање услуга или га Влада није именовала за пружање тих услуга (члан 64. став 2);*

25) у својству пружаоца услуга у ваздушној пловидби не снима електронски или на други начин не чува све податке о пруженим услугама (члан 71. став 1);*

26) обавља јавни авио-превоз без важеће оперативне дозволе (члан 77. став 1);*

27) обавља превоз ваздухопловом без мотора или ултралаким ваздухопловом с мотором или локалне летове без сертификата ваздухопловног оператера (члан 79. ст. 3. и 4);*

28) на захтев Директората, не достави податке о испуњености услова који су потребни за издавање оперативне дозволе (члан 80. став 2);*

29) у својству имаоца оперативне дозволе не достави Директорату годишње финансијске извештаје у року од шест месеци од завршетка финансијске године (члан 80. став 3);*

30) приликом обављања делатности не поступа у складу са условима наведеним у сертификату ваздухопловног оператера (члан 84. став 2);*

30а) у својству оператера балона или једрилице обавља јавни авио-превоз иако није доставио изјаву да је оспособљен да обавља јавни авио-превоз и да извршава дужности оператера које су с тим повезане (члан 85а став 1) или ако приликом обављања делатности не поступа у складу са условима наведеним у тој изјави (члан 85а став 2);**

31) пре узимања ваздухоплова у закуп не прибави од Директората сагласност за закључење уговора о закупу (члан 87. став 2);*

32) даје ваздухоплов без посаде у закуп страном авио-превозиоцу без претходне сагласности Директората или даје ваздухоплов у закуп са посадом, а не обавести Директорат о томе (члан 87. став 3);*

33) не обавља међународни авио-превоз под условима који су одређени потврђеним међународним уговором (члан 89. став 2);*

34) у својству страног авио-превозиоца обавља међународни јавни авио-превоз с Републиком Србијом без одобрења (члан 91. став 1);*

35) не објави укупну цену авио-превоза или јасно не наведе елементе од којих се та укупна цена састоји (члан 92. став 2);*

36) у својству продавца путних карата не обезбеди приступ ценама превоза за и са аеродрома у Републици Србији без дискриминације на основу држављанства или пребивалишта купца или на основу свог седишта (члан 92. став 4);*

37) не објави ред летења најкасније 15 дана пре почетка његовог важења, а измене у реду летења – најкасније десет дана пре почетка важења измењеног реда летења (члан 94. став 2);*

38) не обавља делатност у складу са објављеним редом летења док он важи (члан 94. став 3);*

39) о обустави превоза или измени реда летења одмах не обавести јавност (члан 94. став 4);*

40) обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају уз накнаду без поднете изјаве о оспособљености за обављање тих делатности или обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају високог ризика без потврде о испуњавању услова за обављање тих делатности (члан 95. став 1);*

41) обавља некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловом, а није доставио Директорату изјаву којом потврђује да је одговарајуће оспособљен и да располаже средствима за извршавање одговорности у вези са коришћењем ваздухоплова (члан 97. став 1);*

42) обавља некомерцијално летење супротно условима који су утврђени прописом из члана 97. став 2. овог закона;*

43) одржи ваздухопловну манифестацију без одобрења Директората или ако му јединица за управљање ваздушним простором није алоцирала ваздушни простор у ту сврху (члан 98. став 1);*

43а) у својству оператера ваздухоплова обавља поједине активности које могу да представљају одређени безбедносни ризик, а да за то није прибавио посебно одобрење Директората или поступа супротно условима садржаним у том одобрењу (члан 98а став 1);**

44) за полетање, слетање и кретање ваздухоплова не користи аеродром (члан 99. став 1);*

45) за полетање и слетање користи места која се налазе изван аеродрома супротно условима које је прописао Директорат (члан 99. став 3);*

46) у својству оператера аеродрома који је отворен за јавну употребу не обезбеди да аеродром буде отворен за одвијање ваздушног саобраћаја (члан 103. став 3);*

47) полети са аеродрома, односно слети на аеродром изван времена отворености аеродрома, у термину који није одредио оператер аеродрома (члан 103. став 4);*

48) користи аеродром у ваздушном саобраћају, а нема сертификат аеродрома, дозволу за коришћење аеродрома или сагласност за коришћење аеродрома или ако у тренутку коришћења аеродром не испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно, као и све услове у погледу обезбеђивања у ваздухопловству (члан 104);*

49) користи аеродром у ваздушном саобраћају супротно условима које Директорат одреди у спецификацији дозволе за коришћење, односно спецификацији сагласности за коришћење аеродрома (члан 108. став 1);*

50) не обавести Директорат и надлежну јединицу контроле летења о планираним радовима већег обима који могу да доведу до затварања аеродрома или ограничења његовог коришћења, као и о свим другим променама које се односе на услове под којим је издата дозвола, односно сагласност за коришћење аеродрома (члан 110. став 1);*

51) не ограничи или трајно или привремено не прекине коришћење аеродрома који је престао да испуњава неки од услова у погледу безбедности одвијања ваздушног саобраћаја или обезбеђивања у ваздухопловству или ако о томе не обавести Директорат и надлежну јединицу контроле летења (члан 110. став 2);*

52) изврши измену на аеродрому која може да утиче на спецификацију дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, а не поднесе Директорату захтев за измену дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома (члан 111. став 1);*

53) пре стручне контроле не достави Директорату на мишљење нацрт планског документа за аеродромски комплекс и простор који се граничи са аеродромским комплексом (члан 115. став 3);*

54) пре вршења стручне или техничке контроле, односно пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, не достави Директорату на потврду техничку документацију која се односи на изградњу, доградњу и реконструкцију аеродрома (члан 116. став 1);*

55) не обавести Директорат о радовима који не подлежу издавању грађевинске дозволе, а који могу да утичу на безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству или не достави одговарајућу документацију на захтев Директората ради прибављања потврде (члан 116. став 2);*

56) у својству инвеститора или оператера аеродрома не обавести Директорат о завршетку радова из члана 116. ст. 1. и 2. овог закона (члан 116. став 3);*

57) у својству инвеститора или оператера аеродрома не прибави ново мишљење, односно потврду, ако је дошло до измена након издавања мишљења из члана 115. односно након издавања потврде из члана 116. ст. 1. или 2. овог закона (члан 116. став 4);*

58) не обележи препреке које могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја (члан 117. став 1);*

59) без сагласности Директората изгради или постави објекте, инсталације или уређаје на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја (члан 117. став 2);*

59а) не уклони дрвеће, грмље или друго растиње које пробија површи за ограничење препрека или утиче на оптималан положај или карактеристике средстава за визуелну или невизуелну навигацију или ако не ограничи њихову висину (члан 117. став 4);**

60) без сагласности Директората изгради или постави објекте, инсталације или уређаје на подручју или изван подручја аеродрома, а који могу да утичу на рад радио-уређаја који се користе

у ваздушној пловидби (члан 119. став 1);*

60а) у близини аеродрома постави или користи неваздухопловна светла на земљи која, због свог интензитета, конфигурације или боје, могу да угрозе безбедност ваздухоплова на земљи или у лету или која могу да спрече или ометају пилота у тумачењу ваздухопловних светала на земљи или могу да ометају контролора летења у аеродромској контроли летења (члан 119а став 1);**

60б) у близини аеродрома постави или користи објекат, инсталацију или уређај који емитује ласерско зрачење или рефлектовану светлост који могу да угрозе или негативно да утичу на безбедност ваздухоплова на земљи или у лету (члан 119а став 2);**

61) не предузме све мере које су потребне за безбедно полетање, слетање, кретање и боравак ваздухоплова, као и пружање услуга земаљског опслуживања на аеродрому (члан 120. став 1);*

62) не одреди услове за коришћење аеродрома, ради омогућавања несметане употребе маневарских површина и платформи, објеката, уређаја и опреме према намени, техничким својствима и капацитету аеродрома (члан 120. став 2);*

63) не обезбеди редован преглед и одржавање полетно-слетних, рулних и других стаза, платформи, објеката, инсталација, уређаја и опреме који омогућавају безбедно полетање, слетање и кретање ваздухоплова или о њиховом стању не обавести надлежну јединицу контроле летења (члан 120. став 3);*

64) не успостави управљање активностима и контролу кретања ваздухоплова и возила на платформи аеродрома (члан 121. став 1);*

65) не достави Директорату изјаву о оспособљености за пружање услуга управљања платформом (члан 121. став 3);*

66) не предузима мере за уклањање или спречавање настајања дивљих депонија или других садржаја који могу да привуку птице и друге животиње на аеродром или његову околину или, у случајевима када уклањање садржаја није могуће, не обезбеди да сваки ризик за ваздухоплов буде процењен и смањен на најмању могућу меру (члан 122. став 1);*

67) не обезбеди осматрање кретања и растеривање птица и других животиња на подручју аеродрома и у његовој околини или не обезбеди прикупљање информација од оператера ваздухоплова, аеродромског особља и других извора о присуству птица или других животиња на аеродрому и у његовој околини или не врши анализу тих информација или не предузима друге мере којима се вероватноћа судара између птица и других животиња и ваздухоплова своди на најмању могућу меру (члан 122. став 3);*

68) не постави на аеродрому ограду или другу прикладну препреку, ради спречавања уласка животиња које су довољно велике да могу представљати опасност за ваздухоплов, као и ради спречавања случајног или намерног приступа неовлашћених лица на део аеродрома који не представља јавну зону (члан 123. став 1);*

69) не постави на аеродрому ограду или другу прикладну препреку или не предузме другу одговарајућу меру заштите аеродрома ако је Директорат приликом провере услова за издавање дозволе, односно сагласности проценио да је то постављање неопходно са становишта безбедности ваздушног саобраћаја и обезбеђивања у ваздухопловству (члан 123. став 2);*

70) не обезбеди да на простору од најмање три метра од ограде аеродрома не постоји растиње или објекти који онемогућавају надгледање ограде аеродрома или који могу да се искористе за неовлашћени приступ аеродрому (члан 123. став 3);*

71) не организује, у зависности од ватрогасне категорије аеродрома, спасилачко-ватрогасну службу или спасилачко-ватрогасно обезбеђење на аеродрому (члан 124. ст. 1. и 2);*

72) повери обављање послова спасилачко-ватрогасне службе, односно спасилачко-ватрогасног обезбеђења организацији која не испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега у погледу особља, возила, опреме и средстава за гашење пожара и спасавање (члан 124. став 4);*

73) у својству оператера аеродрома не организује на аеродрому медицинско обезбеђење (члан 125. ст. 1. и 2);**

74) повери обављање послова медицинског обезбеђења здравственој установи која не испуњава услове утврђене прописом из члана 125. став 3. овог закона (члан 125. став 4);**

75) пружа услуге земаљског опслуживања, а не поседује дозволу Директората за пружање тих услуга (члан 127. став 1);*

76) у својству авио-превозиоца обавља самоопслуживање без дозволе Директората (члан 128. ст. 1. и 2);*

77) не објави листу аеродромске инфраструктуре или не одреди накнаду за приступ тој инфраструктури или не омогући пружаоцима услуга земаљског опслуживања приступ аеродромској инфраструктури под објективним, транспарентним и недискриминаторним условима или са пружаоцима услуга земаљског опслуживања не закључи уговор о коришћењу аеродромске инфраструктуре (члан 130. став 4);*

78) пружањем услуга за које му је издата дозвола угрози безбедност саобраћаја на аеродрому или ако не обезбеди континуитет у пружању услуга земаљског опслуживања или самоопслуживања или ако те услуге не пружа на поштен и недискриминаторан начин (члан 131. став 1);****

79) рачуноводствено не раздвоји делатности пружања услуга земаљског опслуживања од осталих делатности које обавља (члан 131. став 2);*

80) повери пружање појединих услуга земаљског опслуживања другом правном лицу или предузетнику (подуговарачу) који не поседује важећу дозволу за пружање тих услуга земаљског опслуживања (члан 131. став 3);*

81) не образује Савет авио-превозилаца који користе аеродромске услуге (члан 132. став 1);*

82) одреди висину аеродромских накнада на начин којим се дискриминишу поједини корисници аеродрома (члан 133. став 4);*

83) о разлозима због којих планира повећање поједине накнаде и о њеној планираној висини не обавести све кориснике аеродромских услуга најкасније 60 дана пре планираног почетка примене повећане накнаде (члан 133. став 5);*

84) у својству оператера аеродрома не обави консултације са корисницима аеродромских услуга пре доношења одлуке о измени система обрачунавања или висине аеродромских накнада (члан 133. став 6);*

85) користи ваздухоплов који није уписан у Регистар ваздухоплова Републике Србије, Евиденцију ваздухоплова Републике Србије или Регистар војних ваздухоплова Републике Србије или који није способан да безбедно учествује у ваздушном саобраћају (члан 135. став 1);*

86) користи ваздухоплов супротно његовој категорији, врсти или намени (члан 135. став 3);*

87) у својству власника, односно корисника ваздухоплова који је уписан у Регистар ваздухоплова не пријави Директорату сваку промену података уписаних у тај регистар (члан 144. став 4);*

88) користи ваздухоплов који има државну припадност Републике Србије, а не носи знаке државне припадности или ознаке регистрације или обавезне натписе (члан 145. став 2);*

89) користи ваздухоплов који је уписан у Регистар ваздухоплова, а у њему се док лети не налазе уверење о регистрацији ваздухоплова или потврда о пловидбености ваздухоплова или потврда о провери пловидбености ваздухоплова или дозволе за рад уграђене опреме која емитује радио-сигнале или друге исправе и књиге (члан 147. став 1);*

90) обавља ваздухопловно-техничку делатност без дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности (члан 149. став 2);*

91) пројектује или производи ваздухопловне производе, делове, уређаје и опрему супротно условима које је прописао Директорат (члан 152. став 5);*

91а) не обезбеди да систем беспилотног ваздухоплова прати одговарајућа декларација о усаглашености или да је одговарајућа идентификациона ознака класе причвршћена за беспилотни ваздухоплов (члан 152а став 4);****

92) у својству корисника ваздухопловног производа не поступи по налогу за пловидбеност који је издао Директорат (члан 156. став 1);*

92а) користи ваздухоплов супротно ограничењу које је уписано у потврду о пловидбености (члан 158. став 4);****

92б) у својству ваздухопловно-техничке организације врши проверу пловидбености иако за то нема дозволу Директората (члан 159. став 1);****

92в) у својству ваздухопловно-техничке организације продужи важење потврде о провери пловидбености без одобрења Директората (члан 160. став 1);****

93) за обављање јавног авио-превоза користи ваздухоплов који не испуњава додатне услове за успостављање и одржавање континуиране пловидбености (члан 163. став 1);*

94) примењује програм одржавања ваздухоплова који није одобрио Директорат или одговарајућа ваздухопловно-техничка организација (члан 164. став 2);****

95) у својству оператера ваздухоплова обавља лет ваздухопловом супротно одобреним условима лета, односно дозволи за лет (члан 165. став 2);****

95а) користи у ваздушном саобраћају ултралаки ваздухоплов, аматерски грађени ваздухоплов, бивши војни ваздухоплов или други ваздухоплов који нема потврду о типу без посебне дозволе за лет (члан 168. став 1);****

96) омогући ваздухопловном особљу да обавља послове који непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја без одговарајуће дозволе (члан 172. став 1);*

97) омогући обављање послова који посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја особљу које нема потврду о обучености (члан 175. став 1);*

97а) дозволи обављање послова особља обезбеђивања лицу које не поседује сертификат са одговарајућим овлашћењима (члан 175. став 3);**

98) обучава ваздухопловно особље према* програмима обуке** које није одобрио Директорат (члан 179. став 1);***

99) врши обуку ваздухопловног особља без потврде о праву на обучавање (члан 179. став 2****);****

99а) врши обуку иако не поседује оперативну дозволу или врши обуку ваздухопловног особља без дате изјаве о оспособљености (члан 179. став 3);***

100) обучава ваздухопловно особље на уређају за симулирање летења или на другој врсти симулатора за обуку за чије коришћење није прибављена дозвола Директората (члан 180. став 1);*

101) обавља здравствене прегледе ваздухопловног особља без потврде о праву на испитивање здравствене способности (члан 189. став 1);*

102) обавља здравствене прегледе, врши оцену здравствене способности или издаје лекарска уверења супротно условима које је прописао Директорат (члан 189. став 2);*

103) не обезбеди проверу психофизичког стања ваздухопловног особља (члан 193. став 2);***

104) не обезбеди број чланова и састав посаде ваздухоплова у складу са потврдом о типу ваздухоплова или приручником за управљање ваздухопловом или оперативним приручником корисника ваздухоплова или прописом Директората (члан 194. став 2);*

105) омогући да послове пилота ваздухоплова у јавном авио-превозу обавља лице које је прешло старосну границу утврђену чланом 196. овог закона;*

106) за сваки лет или део лета не одреди вођу ваздухоплова (члан 197. став 3);*

107) не обезбеди поштовање одредби о радном времену, времену летења, трајању летачке дужности, одмору и слободним данима чланова посаде ваздухоплова или не води евиденцију о томе (члан 199.* став 7*);***

108) не обезбеди поштовање одредби о радном времену, трајању смена у току радног дана, трајању непрекидног рада и дужини дневног одмора контролора летења (члан 199а став 4);*

109) не предузима мере заштите животне средине од буке ваздухоплова и осталих екстерних фактора који утичу на буку, а последица су обављања делатности или пружања услуга у ваздухопловству (члан 200. став 1);*

110) не обезбеди да се при коришћењу аеродрома примењују мере заштите животне средине, према овом закону и прописима којима се уређује заштита животне средине (члан 201);*

111) не обезбеди стално мерење буке која се на аеродрому и његовој околини ствара при полетању и слетању ваздухоплова (члан 203. став 1);*

112) обавља транспорт опасне робе ваздушним путем у домаћем или међународном ваздушном саобраћају супротно одредбама овог закона или међународним стандардима и препорученом праксом садржаним у Анексу 18 Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству или одредбама Техничких инструкција (члан 204. став 1);*

113) врши транспорт ваздушним путем предмета и материја супротно члану 205. овог закона;*

114) у својству страног* оператера ваздухоплова** транспортује опасну робу на територију Републике Србије или са територије Републике Србије без одобрења које издаје Директорат (члан 206. став 1);***

115) не обезбеди да је опасна роба упакована у складу са чланом 208. или чланом 209. овог закона;*

116) не обезбеди да је опасна роба означена и обележена у складу са чланом 210. овог закона;*

117) у својству пошиљаоца опасне робе поступи супротно члану 211. овог закона;*

118) у својству оператера ваздухоплова поступи супротно члану 212. овог закона;*

119) у својству оператера ваздухоплова, пошиљаоца или друге организације која учествује у транспорту опасне робе ваздушним путем својим запосленима не достави информације које им омогућавају да извршавају дужности у вези са транспортом опасне робе и упутства о мерама које треба предузети у случају ванредних ситуација које проистичу из транспорта опасне робе (члан 214);*

120) не утврди или не спроводи програм стручног оспособљавања лица која обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају (члан 215. став 1) или ако спроводи програм који није у складу са Техничким инструкцијама (члан 215. став 2);****

120а) у својству оператера ваздухоплова или именованог поштанског оператера не прибави одобрење Директората за програм стручног оспособљавања лица која обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају (члан 215. став 3);****

121) у својству учесника у транспорту опасне робе из члана 215. став 2. овог закона за обављање послова у транспорту опасне робе не одреди запослене који поседују важећу потврду о стручној оспособљености (члан 217. став 3);*

122) у својству учесника у транспорту опасне робе из члана 215. став 2. овог закона не чува податке о стручном оспособљавању запослених који обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају или их не достави Директорату, на његов захтев (члан 217. став 4);*

122а) у својству оператера аеродрома не образује Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају (члан 219а став 1) или координационо тело за олакшице (члан 219а став 2);****

123) у својству оператера аеродрома не образује Аеродромски комитет за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 223. став 1) или ако на други начин не обезбеди координацију примене мера обезбеђивања у ваздухопловству у случају када је та могућност предвиђена Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 223. став 3);****

124) не сачини или не примењује сопствени програм за обезбеђивање у ваздухопловству, према Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 224. став 1);*

125) не одреди или не разграничи јавну, контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону или обележени простор на аеродрому или службене пролазе или пролазе за путнике или за то не прибави сагласност Директората (члан 225. став 1);*

126) у својству оператера аеродрома не обезбеди на улазу у обезбеђивано-рестриктивну зону или унутар ове зоне обављање прегледа обезбеђивања или преглед возила или ако у својству оператера ваздухоплова не обезбеди у обезбеђивано-рестриктивној зони надзор над кретањем лица и возила ка ваздухоплову или од ваздухоплова (члан 226. став 3);****

127) дозволи улазак у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону, као и у ваздухоплов, лицу које вербално или физички нападне особље обезбеђивања, прети, недолично се понаша, ремети јавни ред и мир или које одбије преглед обезбеђивања, као и лицу за које особље обезбеђивања има основану сумњу у погледу његових намера, његовог пртљага или ствари које носи са собом (члан 226. став 7****);****

128) обавља контролу приступа, преглед обезбеђивања, надгледање или патролирање без дозволе Директората (члан 227. став 1);*

128а) у путничку кабину ваздухоплова или у обезбеђивано-рестриктивну зону унесе оружје, муницију, експлозивне, запаљиве или опасне материје или друга средства и предмете са листе забрањених предмета (члан 230. став 1);****

129) не спречи улазак и кретање лицима **** и возилима у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и у критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства, без одговарајућег знака идентификације (члан 231. став 1);****

129а) изда знак идентификације лицу у погледу кога није утврђено да не постоје безбедносне сметње из члана 231б овог закона или које није поднело доказ да је завршило одговарајућу обуку из области обезбеђивања у ваздухопловству (члан 231. став 4);**

129б) изда знак идентификације за лице или возило иако не постоји оперативна потреба или други оправдани разлог уласка и боравка у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства (члан 231. став 6****);****

129в) дозволи лицу из члана 231а ст. 1. и 2. овог закона да обавља додељене послове, односно дозволи му приступ безбедносно осетљивим информацијама од значаја за обезбеђивање у ваздухопловству пре него што је извршена безбедносна провера тог лица (члан 231а став 3);**

129г) у својству послодавца не обавести министарство надлежно за унутрашње послове и Безбедносно-информативну агенцију о ангажовању лица из члана 231а став 12. тачка 2) овог закона (члан 231а став 13);****

129д) у својству послодавца именује за одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству лице које нема одговарајуће овлашћење Директората (члан 231г став 1);**

129ђ) у својству послодавца дозволи да послове који могу да имају утицаја на обезбеђивање у ваздухопловству обављају лица која нису завршила одговарајућу обуку из области обезбеђивања (члан 231д став 1);**

129е) у својству послодавца не организује, у редовним временским интервалима, одговарајућу обуку из области обезбеђивања (члан 231д став 2);129ж) у својству послодавца не води евиденцију о завршеним обукама својих запослених (члан 231д став 5);****

130) не изврши мере за отклањање неправилности наложене записником, односно решењем ваздухопловног инспектора (члан 252. став 2).*

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.*

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.*

Новчаном казном у фиксном износу од 100.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:*

1) не достави благовремено пружаоцу услуга ваздухопловног информисања податке који су значајни за летење ваздухоплова, ради објављивања у* ваздухопловним информативним производима** (члан 60. став 2);***

2) омогући обављање прегледа обезбеђивања на аеродрому особљу које нема сертификат (члан 175. став 3);*

3) примењује сопствени програм за обезбеђивање у ваздухопловству без одобрења Директората (члан 224. став 2);*

4) брисана је (види члан 31. Закона - 9/2020-18)

5) не примењује основне мере обезбеђивања у ваздухопловству прописане Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 224а став 1) или не примењује алтернативне мере обезбеђивања које је одобрио Директорат (члан 224а став 3);****

6) не примењује појачане мере обезбеђивања у ваздухопловству у случају да безбедносна процена ризика указује да постоји повишен степен угрожености неког дела система обезбеђивања у ваздухопловству (члан 224а став 4);****

7) не обележи службене пролазе и пролазе за путнике или не постави одговарајуће знаке обавештења, упозорења или забране неовлашћеног приступа у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону (члан 225. став 2);*

8) не обезбеди вршење контроле приступа лица и возила у контролисану зону аеродрома и у обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или надгледање и патролирање* или не примењује контроле обезбеђивања у јавној зони ако безбедносна процена ризика то налаже** (члан 226. став 1);***

8а) у својству власника, односно корисника објекта или површина које нису у надлежности оператера аеродрома, не обезбеди вршење контроле приступа, надгледање и патролирање од стране особља обезбеђивања (члан 226. став 2);****

8б) неовлашћено врши снимање или фотографисање места на којем се обавља контрола приступа, преглед обезбеђивања или рад особља обезбеђивања или критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства (члан 226. став 8);****

9) за обављање прегледа обезбеђивања користи техничку опрему која не испуњава стандарде прописане за ту врсту опреме или за њено коришћење не прибави одобрење Директората (члан 226.* став 9**);***

10) обавља послове регулисаног агента, познатог пошиљаоца или регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета без одобрења Директората (члан 227. став 3);*

11) не обавља преглед и заштиту објеката, инсталација, уређаја и опреме на аеродрому или не обезбеди: простор за преглед ваздухоплова који је предмет незаконитог ометања; услове за контролу и спречавање неовлашћеног приступа у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома; одговарајуће просторије и техничку опрему за обављање прегледа обезбеђивања, као и одговарајући простор за уништавање откривених експлозивних направа или опрему за безбедан транспорт експлозивних направа (члан 228. став 1);*

11а) у својству оператера ваздухоплова не обезбеди заштиту ваздухоплова, као и обављање прегледа обезбеђивања ваздухоплова или провере обезбеђивања ваздухоплова, у складу са Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 228. став 2);****

12) у својству издаваоца знака идентификације не води евиденцију о издатим знаковима идентификације или је не чува у прописаном року (члан 231. став 9);****

13) по истеку важења знака идентификације за возило, престанку коришћења тог возила или на захтев издаваоца не врати знак идентификације издаваоцу, односно у случају губитка знака идентификације о томе одмах не обавести издаваоца (члан 231. став 11****).****

За прекршај из става 4. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у фиксном износу од 10.000 динара.*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 62/2023

****Службени гласник РС, број 19/2025

Прекршаји за које се кажњава корисник ваздухоплова

Члан 259.

Брисан је (види члан 73. Закона - 45/2015-8)

Прекршаји за које се кажњава физичко лице

Члан 260.*

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:*

1) обавља ваздушни саобраћај супротно међународним актима, овом закону и другим прописима (члан 4. став 2);*

2) се не придржава правила летења (члан 4а став 1);*

3) лети ваздухопловом изнад густо насељених подручја градова, насеља, индустријских објеката или изнад скупова лица на отвореном испод минималне висине иако то није потребно ради полетања или слетања или ако такав лет није претходно одобрио Директорат (члан 8. став 1);**

4) брисана је (види члан 88. Закона - 19/2025-68)

5) из ваздухоплова за време лета избацује предмете и течности супротно члану 9. овог закона;*

6) у својству даљинског пилота обавља операције на такав начин да није осигурао безбедност лица на земљи и других корисника ваздушног простора или није свео на минимум ризике који могу настати приликом коришћења система беспилотног ваздухоплова (члан 10. став 1);**

7) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова није предузео све потребне мере да осигура безбедност операције (члан 10а став 1);**

8) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова не изврши пријаву лета пре спровођења операције или се не придржава оперативних ограничења, техничких захтева или других услова прописаних за ону категорију операција коју обавља (члан 10а став 2);**

9) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно обавезама из члана 10а став 3. овог закона;**

9а) није регистрован као оператер система беспилотног ваздухоплова, а обавља операције прописане у члану 10а став 4. овог закона;**

9б) управља системом беспилотног ваздухоплова иако не испуњава услове прописане у члану 10б став 1. овог закона;**

9в) не заврши одговарајућу теоријску обуку или не положи одговарајући теоријски испит или није стекао сертификат о оспособљености даљинског пилота, а обавља операције система беспилотног ваздухоплова за чије спровођење је то неопходно (члан 10б став 2);**

9г) поступа супротно обавези из члана 10б став 3. овог закона;**

9д) не поштује услове утврђене у оперативном одобрењу, односно ограничења и услове наведене у оперативној изјави (члан 10б став 4);**

9ђ) користи ракете или друге летеће објекте тако да угрожава безбедност ваздушног саобраћаја (члан 11. став 1) или их лансира без претходно прибављеног одобрења пружаоца услуга контроле летења (члан 11. став 2);**

10) не пријави Директорату сваки догађај, иако је на то обавезан на основу прописа из члана 17. став 4. овог закона (члан 17. став 1);*

11) не поступи по издатој безбедносној наредби (члан 19а став 1);*

12) у својству вође ваздухоплова повреди ваздушни простор Републике Србије (члан 23. став 1);*

13) у својству лица које управља страним беспилотним ваздухопловом или летећим објектом повреди ваздушни простор Републике Србије (члан 23. став 2);*

14) у својству вође ваздухоплова управља ваздухопловом који лети у ваздушном простору Републике Србије без претходно поднетог плана лета (члан 24. став 1);*

14а) поступа супротно условима који су прописом из члана 37. став 1. овог закона одређени за коришћење класа ваздушног простора (члан 37. став 2);**

14б) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова супротно забрани из члана 42. став 2. овог закона;**

14в) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова у условно забрањеној зони без одобрења Директората или супротно условима одређеним у том одобрењу (члан 42. став 3);**

14г) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно забрани из члана 42. став 6. овог закона;**

15) у својству учесника у процесу управљања протоком ваздушног саобраћаја и капацитетом планира, координира или обавља активности на начин који је супротан пропису из члана 43. став 4. овог закона;*

15а) у својству оператера балона или једрилица обавља јавни авио-превоз иако није доставио изјаву да је оспособљен да обавља јавни авио-превоз и да извршава дужности оператера које су с тим повезане (члан 85а став 1) или ако приликом обављања јавног авио-превоза не поступа у складу са условима наведеним у тој изјави (члан 85а став 2);**

16) ако у својству усклађивача реда летења или координатора врши усаглашавање реда летења или доделу слотова на начин супротан пропису из члана 94. став 7. овог закона;*

16а) обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају уз накнаду без поднете изјаве о оспособљености за обављање тих делатности или обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају високог ризика без потврде о испуњавању услова за обављање тих делатности (члан 95. став 1);**

17) обавља некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловом, а није доставио Директорату изјаву којом потврђује да је одговарајуће оспособљен и да располаже средствима за извршавање одговорности у вези са коришћењем ваздухоплова (члан 97. став 1);*

18) обавља некомерцијално летење супротно условима који су утврђени прописом из члана 97. став 2. овог закона;*

19) одржи ваздухопловну манифестацију без одобрења Директората или ако му јединица за управљање ваздушним простором није алоцирала ваздушни простор у ту сврху (члан 98. став 1);*

19а) у својству оператера ваздухоплова обавља поједине активности које могу да представљају одређени безбедносни ризик, а да за то није прибавио посебно одобрење Директората или поступа супротно условима садржаним у том одобрењу (члан 98а став 1);**

20) за полетање, слетање и кретање ваздухоплова не користи аеродром (члан 99. став 1);*

21) за полетање и слетање користи места која се налазе изван аеродрома супротно условима које је прописао Директорат (члан 99. став 3);*

22) управља ваздухопловом који изван времена отворености аеродрома полети са аеродрома или слети на аеродром у термину који није одредио оператер аеродрома (члан 103. став 4);*

23) користи аеродром у ваздушном саобраћају, а нема сертификат аеродрома, дозволу за коришћење аеродрома или сагласност за коришћење аеродрома или ако у тренутку коришћења аеродром не испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно, као и све услове у погледу обезбеђивања у ваздухопловству (члан 104);*

24) користи аеродром у ваздушном саобраћају супротно условима које Директорат одреди у спецификацији дозволе за коришћење, односно спецификацији сагласности за коришћење аеродрома (члан 108. став 1);*

25) не обавести Директорат и надлежну јединицу контроле летења о планираним радовима већег обима који могу да доведу до затварања аеродрома или ограничења његовог коришћења, као и о свим другим променама које се односе на услове под којим је издата дозвола, односно сагласност за коришћење аеродрома (члан 110. став 1);*

26) не ограничи или трајно или привремено не прекине коришћење аеродрома који је престао да испуњава неки од услова у погледу безбедности одвијања ваздушног саобраћаја или обезбеђивања у ваздухопловству или ако о томе не обавести Директорат и надлежну јединицу контроле летења (члан 110. став 2);*

27) изврши измену на аеродрому која може да утиче на спецификацију дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома, а не поднесе Директорату захтев за измену дозволе, односно сагласности за коришћење аеродрома (члан 111. став 1);*

28) пре стручне контроле, не достави Директорату на мишљење нацрт планског документа за аеродромски комплекс и простор који се граничи са аеродромским комплексом (члан 115. став 3);*

29) пре вршења стручне или техничке контроле, односно пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, не достави Директорату на потврду техничку документацију која се односи на изградњу, доградњу и реконструкцију аеродрома (члан 116. став 1);*

30) не обавести Директорат о радовима који не подлежу издавању грађевинске дозволе, а који могу да утичу на безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству или не достави одговарајућу документацију на захтев Директората ради прибављања потврде (члан 116. став 2);*

31) не обавести Директорат о завршетку радова из члана 116. ст. 1. и 2. овог закона (члан 116. став 3);*

32) у својству инвеститора или оператера аеродрома не прибави ново мишљење, односно потврду, ако је дошло до измена након издавања мишљења из члана 115. односно након издавања потврде из члана 116. став 1. или став 2. овог закона (члан 116. став 4);*

33) без сагласности Директората изгради или постави објекте, инсталације или уређаје на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја (члан 117. став 2);*

33а) не уклони дрвеће, грмље или друго растиње које пробија површи за ограничење препрека или утиче на оптималан положај или карактеристике средстава за визуелну или невизуелну навигацију или ако не ограничи њихову висину (члан 117. став 4);**

34) без сагласности Директората изгради или постави објекте, инсталације или уређаје на подручју или изван подручја аеродрома, а који могу да утичу на рад радио-уређаја који се користе у ваздушној пловидби (члан 119. став 1);*

34а) у близини аеродрома постави или користи неваздухопловна светла на земљи која, због свог интензитета, конфигурације или боје, могу да угрозе безбедност ваздухоплова на земљи или у лету или која могу да спрече или ометају пилота у тумачењу ваздухопловних светала на земљи или могу да ометају контролора летења у аеродромској контроли летења (члан 119а став 1);***

34б) у близини аеродрома постави или користи објекат, инсталацију или уређај који емитује ласерско зрачење или рефлектовану светлост који могу да угрозе или негативно да утичу на безбедност ваздухоплова на земљи или у лету (члан 119а став 2);***

35) не предузме све мере које су потребне за безбедно полетање, слетање, кретање и боравак ваздухоплова, као и пружање услуга земаљског опслуживања на аеродрому (члан 120. став 1);*

36) не одреди услове за коришћење аеродрома, ради омогућавања несметане употребе маневарских површина и платформи, објеката, уређаја и опреме према намени, техничким својствима и капацитету аеродрома (члан 120. став 2);*

37) не обезбеди редован преглед и одржавање полетно-слетних, рулних и других стаза, платформи, објеката, инсталација, уређаја и опреме који омогућавају безбедно полетање, слетање и кретање ваздухоплова или о њиховом стању не обавести надлежну јединицу контроле летења (члан 120. став 3);*

38) не успостави управљање активностима и контролу кретања ваздухоплова и возила на платформи аеродрома (члан 121. став 1);*

39) не достави Директорату изјаву о оспособљености за пружање услуга управљања платформом (члан 121. став 3);*

40) не предузима мере за уклањање или спречавање настајања дивљих депонија или других садржаја који могу да привуку птице и друге животиње на аеродром или његову околину или, у случајевима када уклањање садржаја није могуће, не обезбеди да сваки ризик за ваздухоплов буде процењен и смањен на најмању могућу меру (члан 122. став 1);*

41) не обезбеди осматрање кретања и растеривање птица и других животиња на подручју аеродрома и у његовој околини или не обезбеди прикупљање информација од оператера ваздухоплова, аеродромског особља и других извора о присуству птица или других животиња на аеродрому и у његовој околини или не врши анализу тих информација или не предузима друге мере којима се вероватноћа судара између птица и других животиња и ваздухоплова своди на најмању могућу меру (члан 122. став 2);*

42) не постави ограду или другу прикладну препреку, ради спречавања уласка животиња које су довољно велике да могу представљати опасност за ваздухоплов, као и ради спречавања случајног или намерног приступа неовлашћених лица на део аеродрома који не представља јавну зону (члан 123. став 1);*

43) не постави на аеродрому ограду или другу прикладну препреку или не предузме другу одговарајућу меру заштите аеродрома ако је Директорат приликом провере услова за издавање дозволе, односно сагласности проценио да је то постављање неопходно са становишта безбедности ваздушног саобраћаја и обезбеђивања у ваздухопловству (члан 123. став 2);*

44) не обезбеди да на простору од најмање три метра од ограде аеродрома не постоји растиње или објекти који онемогућавају надгледање ограде аеродрома или који могу да се искористе за неовлашћени приступ аеродрому (члан 123. став 3);*

45) не организује, у зависности од ватрогасне категорије аеродрома, спасилачко-ватрогасну службу или спасилачко-ватрогасно обезбеђење на аеродрому (члан 124. ст. 1. и 2);*

46) повери обављање послова спасилачко-ватрогасне службе, односно спасилачко-ватрогасног обезбеђења организацији која не испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега у погледу особља, возила, опреме и средстава за гашење пожара и спасавање (члан 124. став 4);*

47) не обезбеди на аеродрому службу хитне медицинске помоћи или не организује медицинско обезбеђење (члан 125. ст. 1. и 2);*

48) повери обављање послова службе хитне медицинске помоћи, односно медицинског обезбеђења здравственој установи која не испуњава услове одређене овим законом и прописима донетим на основу њега (члан 125. став 5);*

49) користи ваздухоплов који није уписан у Регистар ваздухоплова Републике Србије, Евиденцију ваздухоплова Републике Србије или Регистар војних ваздухоплова Републике Србије или који није способан да безбедно учествује у ваздушном саобраћају (члан 135. став 1);*

50) користи ваздухоплов супротно његовој категорији, врсти или намени (члан 135. став 3);*

51) у својству власника, односно корисника ваздухоплова који је уписан у Регистар ваздухоплова не пријави Директорату сваку промену података уписаних у тај регистар (члан 144. став 4);*

52) користи ваздухоплов који има државну припадност Републике Србије, а не носи знаке државне припадности или ознаке регистрације или обавезне натписе (члан 145. став 2);*

53) користи ваздухоплов који је уписан у Регистар ваздухоплова, а у њему се док лети не налазе уверење о регистрацији ваздухоплова или потврда о пловидбености ваздухоплова или потврда о провери пловидбености ваздухоплова или дозволе за рад уграђене опреме која емитује радио сигнале или друге исправе и књиге (члан 147. став 1);*

53а) обавља поједине послове у оквиру ваздухопловно-техничке делатности супротно условима утврђеним у пропису из чл. 150, 152. или 168. овог закона (члан 149. став 3);**

54) пројектује или производи ваздухопловне производе, делове, уређаје и опрему супротно условима које је прописао Директорат (члан 152. став 5);*

54а) не обезбеди да систем беспилотног ваздухоплова прати одговарајућа декларација о усаглашености или да је одговарајућа идентификациона ознака класе причвршћена за беспилотни ваздухоплов (члан 152а став 4);**

55) у својству корисника ваздухопловног производа не поступи по налогу за пловидбеност који је издао Директорат (члан 156. став 1);*

55а) користи ваздухоплов супротно ограничењу које је уписано у потврду о пловидбености (члан 158. став 4);**

55б) обавља проверу пловидбености ваздухоплова, а није ималац дозволе за одржавање ваздухоплова са овлашћењем за одговарајући тип ваздухоплова (члан 159. став 1);**

56) за обављање јавног авио-превоза користи ваздухоплов који не испуњава додатне услове за успостављање и одржавање континуиране пловидбености (члан 163. став 1);*

57) примењује програм одржавања ваздухоплова који није одобрио Директорат* или одговарајућа ваздухопловно-техничка организација** (члан 164. став 2);***

58) обавља лет ваздухопловом супротно одобреним условима лета, односно дозволи за лет (члан 165. став 2);**

58а) користи у ваздушном саобраћају ултралаки ваздухоплов, аматерски грађени ваздухоплов, бивши војни ваздухоплов или други ваздухоплов који нема потврду о типу без посебне дозволе за лет (члан 168. став 1);**

59) обавља послове који непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја без одговарајуће дозволе у коју се уписују овлашћења имаоца дозволе (члан 172. став 1);*

59а) врши проверу стручне оспособљености ваздухопловног особља, а није испитивач или процењивач кога је Директорат овластио (члан 173. став 1);**

60) обавља послове који посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја без одговарајуће потврде о обучености (члан 175. став 1);*

61) обавља послове особља обезбеђивања иако не поседује сертификат или одговарајућа овлашћења (члан 175. став 3);**

62) у току практичне обуке нема при себи исправу којом доказује да похађа практични део обуке (члан 187. став 2);*

63) обавља послове за које је овлашћено, а не докаже здравствену способност одговарајућим лекарским уверењем (члан 188. став 1);*

64) обавља здравствене прегледе ваздухопловног особља без потврде о праву на испитивање здравствене способности (члан 189. став 1);*

65) обавља здравствене прегледе, врши оцену здравствене способности или издаје лекарска уверења супротно условима које је прописао Директорат (члан 189. став 2);*

66) је приликом обављања својих послова под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци или у психофизичком стању које га онемогућава да правилно обавља своје послове (члан 193. став 1);**

67) обавља послове пилота ваздухоплова у јавном авио-превозу, а прешло је старосну границу утврђену чланом 196. овог закона;*

68) пре лета не провери да ли су ваздухоплов и посада спремни за лет, да ли се у ваздухоплову налазе све потребне исправе и књиге или не предузме мере које су одређене оперативним приручником корисника ваздухоплова (члан 198. став 1);*

69) се не повинује наређењима вође ваздухоплова (члан 198. став 2);*

70) не предузме све мере које су потребне да би се спречила радња којом се угрожава безбедност ваздухоплова или лица у њему или да би се ублажиле последице извршене радње (члан 198. став 5);*

71) не поступи у складу са чланом 198. став 7. или став 8. овог закона;*

72) не поступи у складу са прописом из члана 199.* став 6.* овог закона;***

73) обавља транспорт опасне робе ваздушним путем у домаћем или међународном ваздушном саобраћају супротно одредбама овог закона или међународним стандардима и препорученом праксом садржаним у Анексу 18 Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству или супротно одредбама Техничких инструкција (члан 204. став 1);*

74) врши транспорт ваздушним путем предмета и материја супротно члану 205. овог закона;*

74а) транспортује опасну робу на територију Републике Србије или са територије Републике Србије без одобрења које издаје Директорат (члан 206. став 1);**

75) не обезбеди да је опасна роба упакована у складу са чланом 208. или чланом 209. овог закона;*

76) не обезбеди да је опасна роба означена и обележена у складу са чланом 210. овог закона;*

77) у својству пошиљаоца опасне робе поступи супротно члану 211. овог закона;*

78) у својству оператера ваздухоплова поступи супротно члану 212. овог закона;*

79) у својству вође ваздухоплова поступи супротно члану 213. овог закона;*

80) брисана је (види члан 88. Закона - 19/2025-68)

81) врши стручну обуку лица која обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају, а нема овлашћење Директората за обављање послова инструктора за транспорт опасне робе (члан 216. став 1);*

82) у својству инструктора за транспорт опасне робе не води евиденцију о издатим потврдама о стручној оспособљености или је не доставља Директорату (члан 217. став 2);*

82а) у својству власника, односно корисника објекта или површина које нису у надлежности оператера аеродрома, не обезбеди вршење контроле приступа, надгледање и патролирање од стране особља обезбеђивања (члан 226. став 2);**

83) унесе или ако пропуштањем вршења своје дужности омогући да се унесе у путничку кабину ваздухоплова или у обезбеђивано-рестриктивну зону оружје или муниција или експлозивне, запаљиве или опасне материје или друга средства или предмети који се налазе на листи забрањених предмета (члан 230. став 1);**

83а) обавља послове одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству без одговарајућег овлашћења Директората (члан 231г став 1);**

83б) обавља обуку из члана 231д став 1. овог закона у својству инструктора обуке у области обезбеђивања без овлашћења Директората или према наставном програму кога Директорат није одобрио**** (члан 231д став 3);****

84) не поступи по налогу ваздухопловног инспектора (члан 251. став 4);*

85) не изврши мере за отклањање неправилности наложене записником, односно решењем ваздухопловног инспектора (члан 252. став 2).*

Новчаном казном у фиксном износу од 10.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:*

1) при пружању услуга контроле летења не употребљава изразе стандардне фразеологије на енглеском језику (члан 48. став 1);*

2) на дужности нема при себи дозволу, сертификат или потврду о обучености, а летачко особље, контролори летења и кабинско особље – и лекарско уверење (члан 187. став 1);*

3) поступи супротно члану 226.* став 7.** овог закона;***

3а) неовлашћено врши снимање или фотографисање места на којем се обавља контрола приступа, преглед обезбеђивања или рад особља обезбеђивања или критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства (члан 226. став 8);**

4) не пријави при регистрацији за лет оружје или муницију или их не преда овлашћеном представнику авио-превозиоца на аеродрому (члан 230. став 2);**

5) без одговарајућег знака идентификације улази и креће се у контролисаној или обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и у критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства, или ако дозволи или не спречи улазак и кретање неког лица без одговарајућег знака идентификације у тим зонама, објектима, деловима инфраструктуре и системима (члан 231. став 1);**

6) не врати знак идентификације издаваоцу у случају његовог истека важења, промене радног места, престанка радног односа или на захтев издаваоца или не обавести одмах издаваоца у случају губитка знака идентификације (члан 231.* став 10**);***

7) у року од 48 сати од часа када је протекао рок који је одређен за отклањање неправилности, писмено не обавести ваздухопловног инспектора да ли су неправилности отклоњене (члан 252. став 3).*

*Службени гласник РС, број 83/2018

**Службени гласник РС, број 9/2020

***Службени гласник РС, број 62/2023

****Службени гласник РС, број 19/2025

Примена одредаба закона којим се уређују прекршаји и застаревање*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Члан 260а*

Прекршајни поступак не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.*

Поступак за издавање прекршајног налога не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.*

Застаревање се прекида сваком процесном радњом која се предузима ради издавања прекршајног налога или покретања прекршајног поступка.*

Застаревање почиње поново да тече после сваког прекида, али апсолутна застарелост настаје у сваком случају по истеку рока од шест година од дана када је прекршај учињен.*

На сва остала питања која се тичу прекршајног поступка примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.*

*Службени гласник РС, број 19/2025

Глава шеснаеста

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе д.о.о, као пружалац услуга у аздушној пловидби

Члан 261.

Сматра се да је уговором између Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе који је закључен 31. октобра 2003. године и којим је основана Агенција за контролу летења Србије и Црне Горе д.о.о, Влада

овластила Агенцију за контролу летења Србије и Црне Горе д.о.о. да пружа све услуге у ваздушној пловидби на територији Републике Србије, све док Влада друкчије не одлучи.

Рок за доношење прописа за извршавање овог закона

Члан 262.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од 24 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Доношење аката Владе и образовање комитета

Члан 263.

Влада доноси Национални програм безбедности у цивилном ваздухопловству, Националну политику управљања ваздушним простором и Национални програм за олакшице у ваздушном саобраћају у року од 18 месеци од ступања на снагу овог закона.

Влада образује Национални ваздухопловни комитет за управљање ваздушним простором, Национални комитет за олакшице у ваздушном саобраћају и Национални комитет за обезбеђивање у ваздухопловству у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Преузимање надлежности у области безбедносног истраживања удеса и озбиљних незгода цивилних ваздухоплова*

*Службени гласник РС, број 57/2011

Члан 264.*

Центар за истраживање преузима од Директората права, обавезе, запослене, предмете, опрему, средства за рад и архиву који су потребни за обављање надлежности у области безбедносног истраживања удеса и озбиљних незгода цивилних ваздухоплова.*

*Службени гласник РС, број 57/2011

Доношење прописа на основу ECAA споразума

Члан 265.

Поред других прописа за чије је доношење овлашћен, Директорат доноси и прописе из области ваздухопловства који су садржани у Анексу I Мултилатералног споразума између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја (ECAA споразум). Мултилатерални споразум потврђен је законом који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”, број 38/09).

Управни одбор и директор Директората

Члан 266.

Савет Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије наставља даном ступања на снагу овог закона да ради као Управни одбор Директората у саставу у коме је то предвиђено ових законом.

Генерални директор Директората и заменик директора Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије настављају даном ступања на снагу овог закона да раде као директор Директората, односно заменик директора Директората, као јавне агенције, са овлашћењима која су предвиђена овим законом и законом којим се уређују јавне агенције.

Важења појединачних правних аката донесених на основу важећих прописа

Члан 267.

Дозволе и други појединачни правни акти који су донесени по прописима који су на снази на дан ступања на снагу овог закона, којима се утврђује да су њихови имаоци оспособљени да обављају делатности или послове или да пружају услуге у ваздухопловству, остају на снази до истека рока важења који је означен у њима, односно до издавања одговарајућих појединачних правних аката који се доносе на основу овог закона и прописа донесених на основу њега, а најкасније 24 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Сви субјекти који су по одредбама овог закона обавезни да стекну појединачни правни акт којим се утврђује да испуњавају услове за обављање делатности, послова или пружање услуга у ваздухопловству, а

на то нису били дужни по Закону о ваздушном саобраћају („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 5/99, 44/99, 73/00 и 70/01 и „Службени гласник РС”, број 101/05), дужни су да испуне услове који су одређени овим законом у року од 24 месеца од ступања на снагу овог закона.

Примена овог закона на започете поступке

Члан 268.

Одредбе овог закона примењују се на све поступке који су започети пре ступања на снагу овог закона ако до ступања на снагу овог закона у њима није донесено коначно решење.

Изузетно, прекршајни поступци који су покренути пре ступања на снагу овог закона окончаће се по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако су блажи за учиниоца.

Престанак важења Закона о ваздушном саобраћају и других прописа

Члан 269.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о ваздушном саобраћају („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 5/99, 44/99, 73/00 и 70/01 и „Службени гласник РС”, број 101/05), Одлука о оснивању Директората цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС”, број 102/03), Одлука о вршењу оснивачких права у Директорату цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС”, број 53/06) и Закључак о промени назива Директората цивилног ваздухопловства Србије и Црне Горе („Службени гласник РС”, број 12/07).

Ступање на снагу овог закона

Члан 270.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају: "Службени гласник РС", број 57/2011-34

Члан 23.

Влада ће поставити Главног истражитеља у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, а Центар за истраживање почеће са радом најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До испуњења услова прописаних овим законом за образовање Комисије за истраживање узрока удеса и озбиљних незгода ваздухоплова, истраживање узрока удеса и озбиљних незгода ваздухоплова вршиће Комисија за истраживање удеса и озбиљних незгода коју за сваки удес и озбиљну незгоду именује Директорат, са утврђене листе стручњака.

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о ваздухопловним пристаништима („Службени гласник СРС”, бр. 28/75, 24/85 – др. закон, 35/86 – др. закон, 6/89 – др. закон и 6/89 – др. закон и „Службени гласник РС”, бр. 67/93 – др. закон и 44/95 – др. закон).

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају: "Службени гласник РС", број 45/2015-8

Члан 77.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 78.

Дозволе и други појединачни правни акти који су донесени по прописима који су на снази на дан ступања на снагу овог закона, којима се утврђује да су њихови имаоци оспособљени да обављају делатности или послове или да пружају услуге у ваздухопловству, остају на снази до истека рока важења који је означен у њима, односно до издавања одговарајућих појединачних правних аката који се доносе на основу овог закона и прописа донесених на основу њега, а најкасније 24 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Субјекти који су по одредбама овог закона обавезни да стекну појединачни правни акт којим се утврђује да испуњавају услове за обављање делатности, послова или пружање услуга у

ваздухопловству, дужни су да испуне услове који су одређени овим законом у року од 24 месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 79.

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије наставља даном ступања на снагу овог закона да ради у саставу утврђеном Законом о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11 и 93/12) до именовања управног одбора на основу овог закона.

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије именоваће се у складу са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 80.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају: "Службени гласник РС", број 83/2018-41

Члан 63.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 64.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана 37. и чл. 66–73, члана 84. став 1. тачка 17) и тач. 24)–32) и став 2, члана 87. став 1. тачка 3) и тач.11)–21) и став 2, као и члана 89. тачка 20) и тач. 34)–53) Закона о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, бр. 88/10 и 104/16 – др. закон).

Члан 65.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају: "Службени гласник РС", број 9/2020-18

Члан 33.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 34.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају: "Службени гласник РС", број 19/2025-68

Члан 90.

Подзаконски прописи за извршење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети до ступања на снагу овог закона.

Оператери аеродрома са којих се обавља међународни јавни авио-превоз су дужни да образују Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 91.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о безбедности на ваздухопловном пристаништу („Службени лист СФРЈ”, број 73/87 и „Службени лист СРЈ”, број 2/93).

Члан 92.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.